HABER

Bugünkü sayımız 16 Sayfadır

5 Kuruş - Telefon: 23872 — Sene: 7 Sayı: 2122 | 13 Birincikânun 1937 Pazarteşi | İlân işleri Tel: 20335

Başvekilin nutku

Vatanımızı tehdit eden bir tehlike yoktur

Milletin hayatında en büyük mesnet ekonomik teşkilâttır

Memlekette iş hacmını arttırmak ve hayat üzerinde müessir olan bazı maddeleri idhal etmek suretiyle ucuzluğu temin etmek prensipini takıp ediyoruz

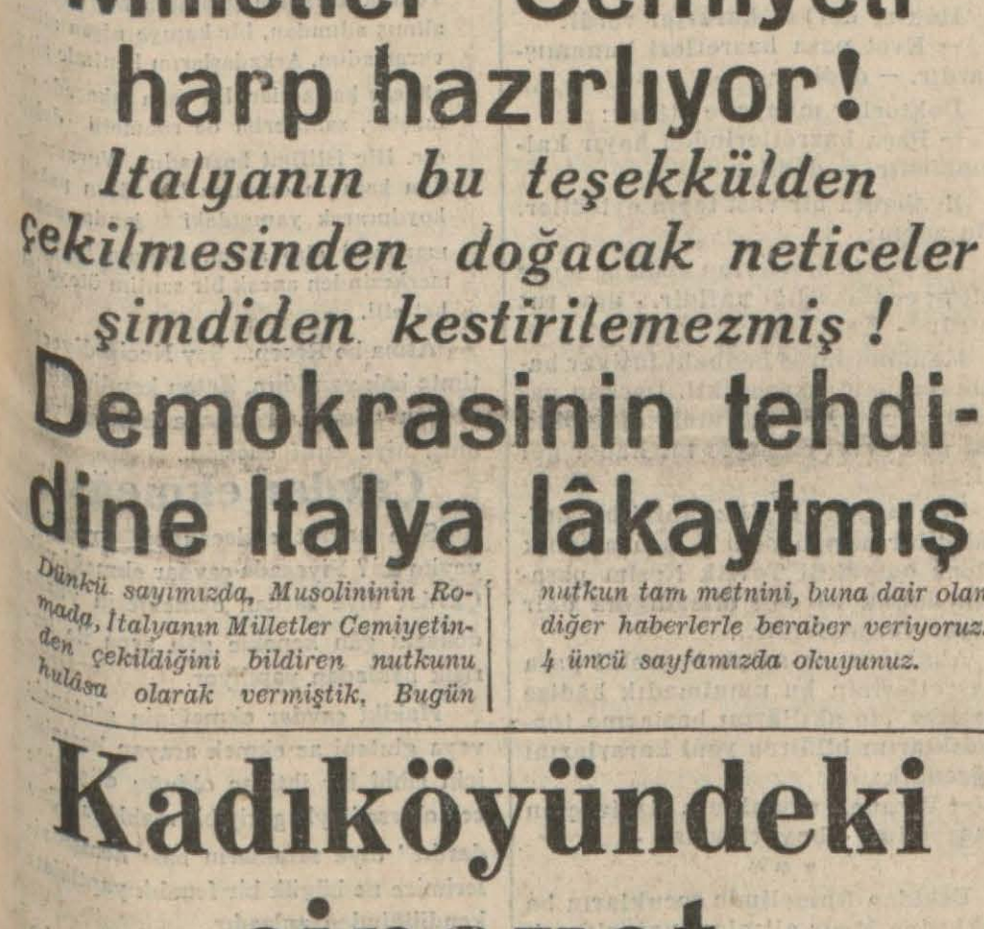

Musolini bir nutuk esnasında...

Musoliniye göre:

Milletler Cemiyeti harp hazırlıyor!

Italyanın bu teşekkülden çekilmesinden doğacak neticeler şimdiden kestirilemezmiş!

Demokrasinin tehdidine İtalya lâkaytmış

Dünkü sayımızda, Musolininin Romada, İtalyanın Milletler Cemiyetinden çekildiğini bildiren nutkunu hulâsa olarak vermiştik. Bugün nutkun tam metnini, buna dair olan diğer haberlerle beraber veriyoruz. 4 üncü sayfamızda okuyunuz.

Hatay rejimi tatbik olunmalıdır

Ankara, 12 (Telefonla) — Sekizinci Arttırma ve Yerli mallar haftasının ilk günü olması dolayısiyle talebelerin ve binlerce kişinin iştirakile Ulus meydanında muazzam bir toplantı yapılmıştır.

Halk ve talebeler ellerinde haftaya dair vecizeler ve levhalar olduğu halde şehrin ana caddelerini dolaşmışlar-

Devamı 12 incide

Celâl Bayar Meclis kürsüsünde...

Rusyada seçim

Stalin bir nutuk söyledi

Moskova, 12 (Hususi) — Yüksek Sovyet seçimi dolayısiyle Moskova büyük devlet tiyatrosunda Stalin tarafından kendi seçicilerine bir nutuk irad edilmiştir.

Stalin sözlerinde, bu seçimin dünyanın en dürüst şekilde yapılan intihabı olduğunu ilân etmiş ve müntehiplerin rey verecekleri mebus namzetleri hakkında sağlam kanaatler beslemeleri lâzımgeldiğini hatırlatmıştır.

Nutuk bittiği zaman tiyatroda bulunanlar Stalinin gitmekte olduğu tarafa dönerek kendisini alkışlamışlardır.

Moskova; 12 (Radyo) — Sovyet Rusyada mebus seçimi bu sabah başlamıştır. Doksan milyon müntehip rey sandıklarına giderek yüksek Sovyet meclisine mebus intihap edecektir.

Her mıntakada iki mebus inthap olunacaktır. Bunlardan biri birlik sovyetine diğeri de mahallî Sovyete seçilecektir.

Delbosu öldürmek istiyen adam

Iki defa suikast teşebbüsünde bulunmuş bir tethişçidir

Valensiyen, (Fransada) 12 (A. A.) Pragda hariciye nazırı Delbos'a suikast hazırlamakla maznun Kolomanın isticvabına istintak hâkimi devam etmiştir.

Kolomanın ifadesinden çıkan esalı iki netice vardır ki, o da, kendisinin müttehim bulunduğu evvel zamanlara ait iki suikastin âmili olduğunu itiraf etmiş olmasıdır.

Koloman, 1935 te Viyanada Macar elçiliği kâtibne tabanca ile ateş ettiğini itiraf eylemiş ve maamafih bu hareketini Macaristana dönmek için uzun müddet çalıştığı halde vizeyi alamadığından münbais bir infial neticesine atfederek mazur göstermek istemiştir.

Keza, 1932 de Cenevreden Macaristanın Milletler cemiyeti heyeti murahhasasına karşı da yaptığı suikasti itiraf eylemiştir. Maamafih bunda da serçeleri vurmak için kullanılan ve in

Devamı 12 incide

Kadıköyündeki cinayet

Bir adam kendisine ihanet eden karısını tramvaya binerken vurdu

Çıkan kurşunlardan 8 yaşındaki bir çocukta kazaen yaralandı

Dün akşam üstü, saat 17 yi 20 geçiyor.Kadıköy iskele meydanı her zamanki gibi kalabalık. Günün Pazar olması meydanı ve iskeleyi maçtan, gezmeden dönenlerle doldurmuş. Muhtelif yerlerde hareket etmek üzere bekliyen tramvay arabaları ile yolucular köşe kapmaca oynar gibi biribirlerini arıyorlar.

Bu kargaşalığı, çocuğunu arayan annelerin, annesini kaybetmiş yavruların, biletçilerle kavga eden ihtiyarların haykırışları daha fazlalaştırıyor.

Bütün bu gürültüler bir anda kesiliyor ve bir iki dakikalık kısa bir sükûttan sonra küçük feryatlar ve kaçışmalar..

Bir anlık sükûtun sebebi, bütün gürültüleri bastıran ve birbiri arkasına atılmış olan üç el silâh sesidir. Evvelâ etrafa dağılan kalabalık, kurşunların arkası geldiğini anlayınca merakla vakayı anlamağa koşuyor

Üsküdar tramvayının yanında durduğu kaldırımda uzun boylu, sarışın ve genç bir kadın kanlar içinde yerde kıvranıyor. Onun yanında, gene uzun boylu, gene sarışın ve pardesüsünün altından golf pantalonu gözüken genç

Devamı 12 incide

Cumhuriyete cevap:

Hareketimin mânası ancak "Hassasiyet" olabilir

Yazan: *Nizamettin Nazif*

Yazısı 12 incide

Kazanan numaralar

16 ıncı sayfada

Erkek - Kız

Askerî talebe üniformasile Gönül avlıyor!

Bugün, Erkek - Kız'ın maceraları yeni bir safhaya girmiş bulunuyor... Kayseriden dönen Melekzad, asker elbisesinin kadınlar üzerindeki tesirini düşünerek sırtına bir askerî talebe üniforması uydurmuştur, ve işte bundan sonra, onda bazan tatlı, bazan acı izler bırakan bir hayli kadın taarruzuna uğramış, kendisine "Leylâ" aşkıyla vurulanlar olmuştur...

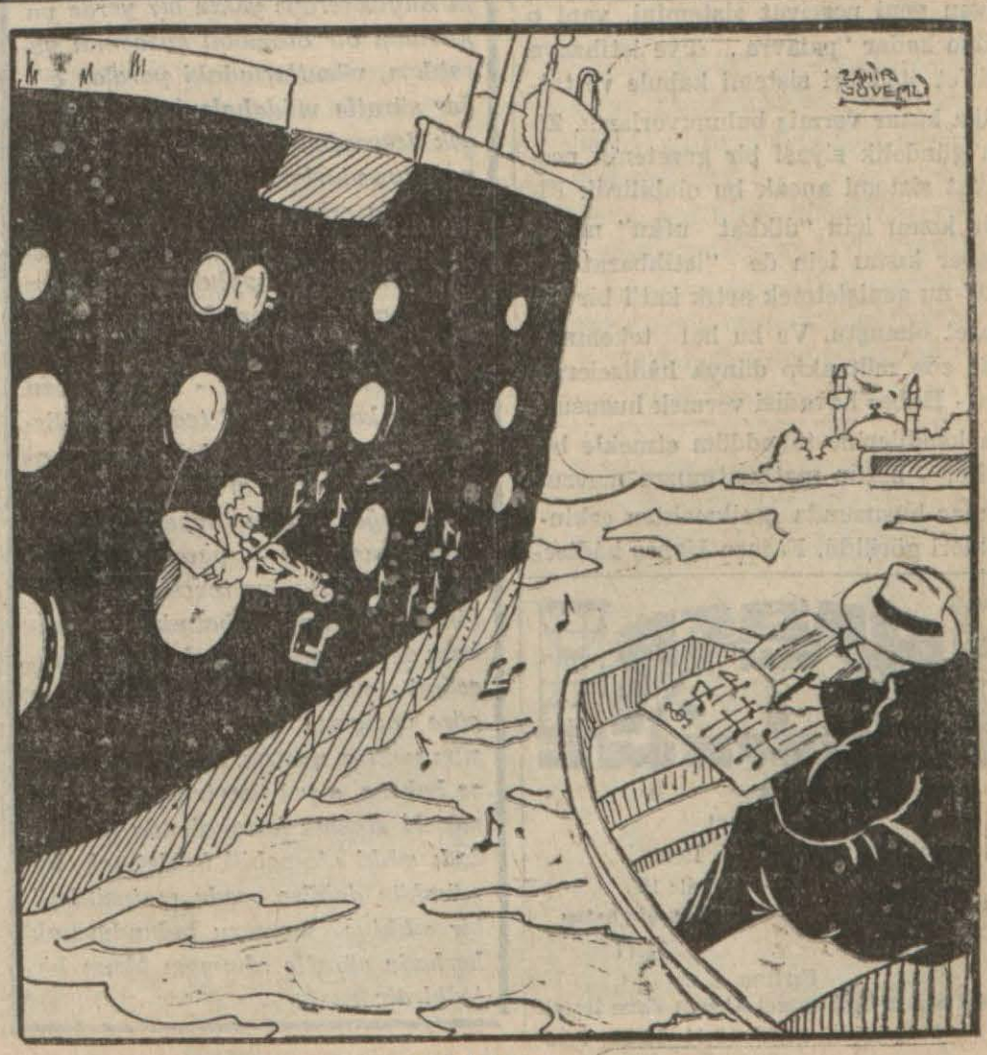

Notalar gümrüksüz nasıl ithal edilebilir?...

Dış Siyasa

HABER'in yedinci yaşına basması münasebetile

Yazan: *Şekip Gündüz*

HABER iki gündenberi yedinci yılına başlamış bulunuyor. Geçen altı yıl, dış siyasa hâdiselerinin her iyi görünüşlü niyet ve teşebbüsü katlettiğini ve iyi sanılan her niyetin ve teşebbüsün, daima, peşine takılanları aldattığını ve bunlarm hakikatte hâdiseler tarafından işlenilmiş olan devamlı cinayetleri her zaman haklı gösterecek derecede fena niyetler ve fena teşebbüsler olduğunu göstermiştir.

"Haber" in ilk sayısı çıktığı gün Uzak Şark bir Çin-Japon harbine gebeydi; ve çok geçmeden kanlı çocuğunu doğurmuştu. Bugün ayni Uzak Şark yine bir Çin - Japon harbinin kanı, ateşi ve zehri içinde bulunuyor.

1931 de Türkiyede dünya hâdiselerinin seyrini iyi takib edemiyen ve hattâ herhangi bir hâdisenin yalnız bir memlekette münferid bir sevinç veya münferid bir matem mevzuu olamıyacağını, bu hâdiseden doğacak sevinç veya matemin, mutlaka bütün dünya memleketlerini de ya sevindireceğini veya mateme boğacağını kestirmiş olmaktan uzak bir matbuat vardı. O günle bugün arasındaki bariz farkta "Haber" in tesiri olmadığı iddia edilemez. Haber matbuat sahasındaki devamlı yerini alışı ile gazeteciliğimizin dış sıyasa üzerindeki günlük dikkatine yepyeni ve çok geniş bir ufuk vermiştir. Haber'in, altı yıl önce, o günlerdeki Çin - Japon harbinden çıkacak ve dünyayı tehdid edecek neticeler ve akıbetler etrafmdaki ısrarlı neşriyatı ve birçok maddî fedakârlıklarla tedarik ederek günü gününe verdiği harb raporları diğer gazetelerde en ufak bir akis yapamıyor ve İstanbul matbuatının devamlı sükûtu, bütün dikkatini neşriyatmıza hasretmiş olmasına rağmen halkta bir tereddüd tahrik ediyordu:

"— Acaba bütün bu haberler yalan mı?,,

Hayır... O haberler yalan değildi. Yalnız o devirde İstanbul matbuatı cihan hâdiselerini, bilhassa Avrupa dışındaki hâdiseleri takib edecek vasıtalardan mahrum bulunuyordu. Netekim bir müddet sonra, yani bizim Çin - Japon hâdiselerini o devirde Karadenizde cereyan etmiş olan bazı siyasî hâdiseleri ve muhtelif dünya siyasî merkezlerinde çevrilen entrikaları, hazırlanan büyük dünya tehlikelerini neşre başlayışımızdan altı ay sonra diğer arkadaşlarımızın sütunlarında da ayni hâdiselere temas eden neşriyata da arasıra raslanmıya başlanmıştı. Zira refiklerimiz "Haber" in çıkışı ile başlıyan yeni neşriyat sistemini, yani o güne kadar "palavra,, diye istihzaya cür'et ettikleri sistemi kabule ve tatbika karar vermiş bulunuyorlardı. Zira gündelik siyasî bir gazetenin neşriyat sistemi ancak bu olabilirdi. Fikir kısmı için "dikkat ufku" nu ve haber kısmı için de "istihbarat ufku" nu genişletmek artık kat'î bir zaruret olmuştu. Ve bu hal tekemmül ede ede müteakip dünya hâdiselerinde, - Haber havadisi vermek hususunda kendilerine takaddüm etmekle beraber - bütün matbuatımızın mevzua temas hususunda gecikmekten çekindikleri görüldü. Faraza Habeş hâdisesinde, faraza Akdeniz hâdisesinde, faraza İspanya meselesinde ve nihayet bugün gördüğümüz gibi Uzak Şark, Çin ve Japon meselesinde.

Bugün hangi gazetenin ilk sayfasına bakarsanız, mutlaka Çin - Japon meselesini görürsünüz. Zira altı yıl evvel gözlerine sunduğumuz zaman ne olduğunu, ne olacağını, nereye kadar tesir edebileceğini bir türlü kestiremedikleri hâdise bugün inkişaf ede ede, herkesin görebileceği derecede büyümüş ve tehlike elle tutulur bir hal almıştır. Fakat gazetecinin vazifesi görüleni göstermek, anlaşılanı anlatmak değildir. Görülmiyeni göstermek ve anlaşılmıyanı anlatmıya çalışmaktır.

"Haber" altıncı yılını doldurdu. Yedinciye girerken bu sütundaki şiarının daima şu olacağını bir daha tekrarlarız:

"Anlaşılamıyanı anlatmıya çalışmak ve görülemiyeni göstermek.,,

Şekip Gündüz

Doğru Değil mi?

İstanbulun ecel köprüsü!

"Şeytan kulağına kurşun" bugünlerde pek olmuyor, ama Şişli - Büyükdere yolunun otomobiller için nasıl bir kaza belâ yeri haline geldiği malûm. Asfalt sarhoşluğu, sürat zevki, biraz dikkatsizlik ve bazan da çakır keyf olmak yüzünden bu yol "Ecel köprüsü" gibi feci bir şöhret kazandı.

Bu kazaların önüne nasıl geçilebilir? Başka memleketlerde olduğu gibi motosikletli polislerin yollarda dolaşarak fazla süratin tehlikeli zevkine kapılanları kontrol etmesi ve şimdiki halde kâğıt üzerinde kalmış bulunan "otomobiller şehir içinde şu, şehir haricinde de bu süratten fazla gidemez,, *kararının tatbiki kabil olamaz mı? Bunlar ayrı mesele; fakat başka bir nokta var ki, süratle halledilmesi mümkündür: Maslak yolu üzerinde imdadı sıhhî teşkilâtı...*

Mademki bu yolda kazaların önüne bu kadar senedenberi geçilememiştir, hiç olmazsa kazaların tesirlerini azaltmıya gayret edelim. Tecrübesini bizzat kendi üzerimizde yapmış olmak sıfatile söyliyebiliriz ki Büyükdereye yakın bir yerde vukubulan bir otomobil kazasının yaralıları, vücutlarındaki yaralar eğer süratle müdahaleyi icab ettirecek derecede ağırsa ölüm tehlikesine maruzdurlar. Çünkü ta Şişhaneden yola çıkacak imdadı sıhhî otomobilinin kaza yerine kadar gelmesi yarım saate bağlıdır. Yaralıları herhangi bir otomobille hastaneye götürmek kabilse de imdadı sıhhî ile gelecek memurlar - meselâ kan zıyaına karşı - sıhhî tedbir alabilirlerken diğer şekilde tabiî buna imkân yoktur. O civardaki yegâne eczane - eğer ağustostanberi itiyadını değiştirmemişse - paranın ucunu görmeden tedaviye tevessül etmediğine ve kendini kaybetmiş bir yaralının tedavi mukabilinde para vereceğini evvelden söyliyemiyeceğine göre vaziyetin fecaatini izaha lüzum yoktur sanırız. Bizaenaleyh bize kalırsa, o yol üzerinde bir yerde, meselâ Maslak karakolunda bir imdadı sıhhî otomobili bekletmek, bu mümkün değilse orada motosikletli bir sıhhiye memuru bulundurmak herhade süratle alınması lâzım bir tedbirdir.

Almanyada

Umumî harpte Alman ordusuna kumanda etmiş olan Alman Mareşalı fon Makenzen seksen sekiz yaşına girmiştir. Resim, "ölüm hüsarları,, adı verilen süvari kıt'alarına mahsus üniformayı giymiş olan Mareşalın, yıl dönümü şerefine köşkü önünde Alman millî marşını çalan askerî bandoyu dinlediği esnada alınmıştır.

Hâdiseler ve fikirler...

Zengin olmak adetâ bir tehlike...

Yazan: *Ensarî Bülent*

Kafalarımız, her nedense peri masallarının zenginliklerini hep Tunusta, Mısırda, Bağdatta, Basra ve Şamda aramağa alışmıştır. Çok kere iyi irat getiren bir mal için;

— Tunus gediği gibidir.

Deriz.

Çocuğluğunda,rahmetli büyük anamdan dinlediğim bir "pamuk hanım,, hikâyesi vardı ki sonunda Hint padişahı onu altın direklerine İncili yelken çekilmiş bir gümüş gemi içinde Basra limanından alır ve kaçırırdı.

Bağdat derdemez hatırımıza gelen insan tipleri belki pis pis hacı yağı kokarlar ama mutlaka bunların ibrişim keselerini altınla dolu farzederiz.

Şam da öyle, Mısır da öyle..

Hele Mısır! Onun zenginliklerini tarih hocalarımız coğrafya hocalarımız söyliye söyliye bitirememişlerdir. Çocukluğumuzda "Nili mübarek,,in feyezanından sonra toprak üzerinde kalan yağlı milin bu diyara verdiği bereket,,le bütün Mısırlılar ihya olur sanırdık. Orada çıplak, aç, yoksul ve esir fellâhlara da rastlanabileceği hatır ve hayalimize gelmezdi. Büyüdükçe hakikati gördük ve mübarek Nilin ancak bazı bahtiyarların kesesini doldurmakla iktifa ettiğini anladık.

Fakat insan yaşadıkça görüp geçirdiği hâdiseler telâkkilerini de değiştiriyor. Artık Mısırda keseleri dolanları da "bahtiyar,,lar arasında sayamıyacağız.

Bu satırları, gazetelerin dün gene şu bedbaht Prens Seyfeddinden bahsettiklerini gördüğümüz için yazıyoruz. Zavallı adam! 6 milyon Mısır lirasına sahip olduğu için başına ne belâlar gelmedi!

Eniştesi kral Fuadi bu servet yüzünden çıkan bir kavgada vurmuştu; elini kana boyamıştı. Sonra gene bu servet yüzünden "delidir,, diye yakalanıp İngilterede bir köşke kapatılmıştı. Tam otuz yıl çile çıkarmıştı. Bu servet onu ölümünden sonra da rahat bırakmadı. Evinde teneşir üstüne yatırıp, beynini, ciğerlerini, bağırsaklarını doğradılar. Bir kısmı Tıbbi adlide kaldı, bir kısmını, "günün birinde bir şikâyet olursa davamızı isbat etmek için delil olur,, diye buradaki akrabaları alıkoydular. Ancak artanı Mısıra gidebiliyor. Tali, Mısırın en yoksul fellâhına bile; ne canlı iken ne de öldükten sonra böyle bir gadri reva görmemiştir.

Mısırın bir başka zengini, eski başvekil Tevfik Nesim paşa da az acınacak halde değildir. Bu yetmişlik ekselâns on yedi yaşında güzel bir Viyanalı kızla evlenmek istemişti. Akrabaları derhal ayaklandılar:

— Sen misin evlenmek istiyen?

— Evet.. benim.

— Sen evlenemezsin?

— Nene yahu?

— Neye olacak? 90 bin Mısır altını paran var. Bu kadar serveti olan bir adam "ben evleneceğim,, derse onun aklından şüphe edilir.

— Aman kuzum, şaka etmeyin.

— Şakası makası yok. Gayet ciddî konuşuyoruz. Sen bir bunaksın!

Haydi mahkemeye..

Hâkim derhal kararını verdi:

— Evet paşa hazretleri bunamışlardır. — dedi —

Doktorlar muayene ettiler:

— Paşa hazretlerinden hayır kalmamıştır. - dediler -

Bedbahta bir vasî tayin eylediler. Bu adam;

— Paşa hazretlerine ayda üç Mısır altını cep harçlığı kâfidir. - diye tutturdu -

Hani nerdeyse bedbaht ihtiyar hakikaten çıldırıverecekti. Derken paşanın Londraya gittiğini öğrendik. İki gün evvel de şöyle bir haber geldi:

"Üç meşhur İngiliz tabibi bir haftalık bir müşahededen sonra sabık Mısır başvekili Tevfik Nesim paşanın bunak ve deli olmadığına dair rapor vermişlerdir.,,

Akabinde de sabık başvekil paşa hazretlerinin bu umulmadık hâdise neticesinde akıllarını başlarına topladıklarını bildiren yeni kararlarını öğrendik:

— Viyanalı nişanlımla izdivaçtan vazgeçtim. - buyurmuşlar -

* * *

Eskiden Rumelinde çocukların beşiklerine Mısır altınları nazarlık gibi takılırdı. Eğer bu âdete devam edenler varsa bundan vazgeçsinler. Mısır altınının uğursuzluğu artık tecrübe ile sabittir.

Ensari BÜLENT

Izmirde bir sanatoryom

Su şirketinden geri alınacak para ile yapılacak

İzmir (hususî) — İzmir Halkapınar su şirketinin İzmir halkından fazla olarak evvelce tahsil etmiş olduğu 81000 lira meselesi ehemmiyetle tetkik edilmektedir. Şirketin fazladan tahsil ettiği paralar geri alınacaktır. Bu iş mahkemeye aksetmiştir. Kararı bugünlerde verilecek ve 81000 lira hükûmetçe tahsil edilecektir.

Bu paranın iadesinden sonra sureti istimali tetkik edilecektir. Eğer İzmir halkından alacaklı olanlar bu parayı bir hayır müessesesinin yükselmesine terkederlerse, bu para ile bir hastahane yapılması mümkün olacaktır.

Nitekim evvelce bu hususta bazı temayüller mevcuddu. İzmirde modern bir verem sanatoryomunun inşası düşünülmekteydi.

Belediye reisi Ankarada nafia vekâletiyle temas ederek İzmir su şirketinin belediyece satın alınmasına dair kararını bildirecek ve temaslarda bulunacaktır. Alınacak neticeye göre bu işin bir an evvel tahakkuku yoluna gidilecektir.

Bombardıman

Kurşun atmak ve atmak...

Avcılık, atıcılık ve balıkçılık mecmuasının son sayısında, bu güzel mecmuanın direktörü, edip dostumuz Necip Selâm(*) tarafından mühürlenmiş "av tüfengi ile nasıl kurşun atılır?,, başlıklı bir yazı görünce:

—Bakayım... dedim. Bu kurşun nasıl atılırmış?

Fakat makaleyi okuyunca beyhude yere meraka tutulduğumu anladım. Zira dostumuz kurşunun nasıl atıldığını izah etmiyor, sadece atıyor. Haydi şu satırları hep beraber okuyalım:

Yukarıdaki yazılarda tarif edilen kurşunlar, memleketimizde satılmamaktadır. Namluların içine konulan yivli boruların da adını işitiyoruz. Bunları da bulamayız. Büyük avlarda kullanılan Mavzer, Vincister sistemindeki yivli, 9 milimetre kutrunda kurşun atan av tüfeklerile bunların mermileri tedarik edilememektedir.

İnhisarlar Umum Müdürlüğümüze resmî müracaat edecek, bu tüfeklerin ve fişeklerin getirilmesi yasak olup olmadığını öğrenerek karilerime bildireceğim. Eğer yasak ise bu memnuiyetin kaldırılması için teşebbüslerde bulunacağım.

Yivli ve kaval av tüfeklerile kurşun atmayı çok defa tecrübe ve mukayese ettim. Aralarında nisbet kabul etmez derecede fark buldum.

Bir kere mesafe itibarile aralarında iki üç misli fark vardır. Doğru atmak cihetine gelince, ne kadar dikkatli ve uygun mermi olursa olsun, kaval tüfeklerde bir türlü doğru götürülemiyor. Toprak kurşunla yaptığım bir dolu ile altmış adımdan, bir kapıya nişan attım vuramadım. Arkadaşlarım benimle alay etmeğe başladılar. Bu vaka İskeçede olmuştur, şahitlerim de rahmetli değildir. Hiç istifimi bozmadım. Vuramadığım kapının ortasına bir tütün paketi koydurarak yanımdaki jandarmanın martinini alıp attım. Kurşun, paketin merkezinden ancak bir santim öteye isabet etti.

Atma be Recep... Şey Necip diyecektimte bak yanıldım. Zaten kendin söylüyorsun gözüm. Piyasada kurşun yokmuş, niye israf edersin..

Çavdar ekmeği

Size hayret edilecek bir şey söyliyeyim mi? Piyasada çavdar ekmeği yok Çavdar diye satılan ekmeklerin yüzde doksanı gâh kepekle gâh arpa ile karışık bakladan yapılıyor.

Hakikî çavdar ekmeğinin glutensiz veya gluteni az ekmek arayan hastalar için sihhî bir ihtiyaç olduğu düşünülecek olursa böyle garip bir mahlûtu "Çavdardır" diye satanların bazı hemşehrilerimize ne büyük bir fenalık yaptıkları kendiliğinden anlaşılır.

Hem bu ekmekler niçin bu kadar bahalı? Türk piyasalarında arpa ile kepek buğdaydan bahalıya mı satılıyor? Halis çavdardan yapılmış olsalar bile yine diğer ekmeklerden ucuza satılması lâzım geldiği halde bu ekmeklerin 250 gramı ancak 75 kuruşa alınabiliyor. Bu ne a teş bahası?

Belediye bu nevi ekmekleri sıkı bir kontrola tabi tutsa ve bu garip ihtikâra bir nihayet verse çok iyi eder. Üstünde ğın lâzım gelen emirleri vereceğini umuyoruz.

Bu kadar aceleye ne lüzum vardı?

Kurun refikimizin üçüncü sahifesin de şöyle bir haber vardı:

"Sirkeci yolcu salonu yıl başında büyük merasimle açılacaktır. Bunun için gerek yolcu salonunun gerekse önüne yapılmakta olan sundurmanın yıl başına kadar mutlak surette bitirilmesine çalışılacaktır. Yıl başına pek az bir zaman kaldığı için yolcu salonundaki inşaata büyük bir hız verilmiştir."

Hayır ola bu kadar aceleye ne lüzum var?

bina bitmiş olsa haydi "merasim"i bir an evvel yapalım diyelim, fakat "falân tarihte merasim yapacağız" diye bir yapıyı aceleye getirmek hiç de doğru değildir.

Acele işe şeytan karışır derler. Eğer bu mesele söylendiği gibi doğru ise Sayın Çetinkayanın bu "acele" ye derhal mani olacağı muhakkaktır.

Kara DAVUT

(*) Sabıka Eddaî Necip diye anılırdı

13
PAZARTESİ
BİRİNCİKANUN — 1937
Hicrî: 1356 — Şevval: 10

Güneşin doğuşu	Güneşin batışı
7,17	14,41

Fırtına

Vakit	Sabah	Öğle	İkindi	Akşamı	Yatsı	İmsak
	5,47	12,08	14,28	16,41	18,20	5,29

Bana kalırsa

Kazalar, ileri hamlelerimize hız verecektir

Gazetelerde bir kaza haberi okudum. Bu müthiş faciayı elbette siz de görmüş ve siz de fecaatinin büyüklüğü karşısında benim gibi irkilmişsinizdir, Londra mahreçli havadis şuydu:

"Ayın on birinci gecesi İskoçyada, Edimburgdan gelip Glaskow'ya giden bir ekspres, kar fırtınası yüzünden Dundee istasyonunda duran bir trene çarpmış. Çarpışmada 41 kişi ölmüş, yüzden fazla yolcu da ağır surette yaralanmış.,,

Bu telgraf haberine göre İngiltere böyle feci bir tren kazasına 1915 denberi şahid olmuyormuş.

Düşününüz, bu kazanın vukua geldiği yer, Ingilteredir. Öyle bir memleket ki, her şeyde olduğu gibi şimendifercilikte de dünya yüzündeki devletler arasında ön safı almış bulunmaktadır.

Yine düşününüz ki bu kazalar yalnız İngilterede değil, her yerde medeniyet ve kalkınma yoluna bizden önce atılmak bahtiyarlığına kavuşmuş insan kümelerinin bulunduğu topraklarda ve bunların teneffüs ettikleri havalarda eksik olmuyor. Hem ne sunturlu kazalar.

Kaza, felâket insan olanların istiyecekleri bir şey değildir. Bir otomobil kazasında kurban giden bir tek kişinin bile insan kalplerinde doğurduğu ıstırap şüphe götürmiyen bir acıdır. Değil ki, böyle yüzlerce kişinin yaralanması, kırk küsurunun ölümü bu acıyı adedi kadar arttırmasın.

Fakat, kalkınmalarını bitirmiş ve yüzüda getirdikleri eserler üzerinde son rötuşlarını yapan devlet toprak ve havalarında vukua gelen bu acı kazalar kalkınma hamlelerine yeni yeni atılmış kütleler tarafından işlenir. Şunun için ki, böyle kazalar, geçen gün havalarımızda olan bir tayyare kazasını büyük görenlerin ve bunu acemilikten doğma bir kaza telâkki edenlerin sakat görüş ve menfi düşüncelerini tashih edecektir.

Türkiye, uğraşıyor. Türkiye, öteki devletlerin rötuşunu yaptıkları heykelleri vücuda getirmeye çalışıyor. Eserinin daha başlangıcındadır. Her gün biraz daha emek verecek, emek verdiği eserin her gün biraz daha ilerlediğini görmekle sevinecektir. Bu arada, belki, havalarımda kazalar eksik olmıyacaktır. Fakat bunlar nekadar büyük olursa olsun, bizi bir an olsun gayretimizden alıkoymıyacak...

Sim - Us

Yaşamak Hakkı

Nâzım Hikmetin

En güzel eseri

HABER'de

Neşredilecektir

– Pek yakında –

İstanbul konuşuyor

Diğer hanlara nazaran çok temiz bir yer olan

Hasan Paşa hanında oturanlar

Süpürgecilik yaparlar ve bu işlerinden şimdi çok şikâyet etmektedirler

Yazan:

HABERCİ

Bu sütunlara mevzu aramak üzere geçen gün arkadaşım foto Âli ile beraber sokağa çıkacağımız sırada, biz de hatıralarını okumağa başladığımız Erkek - Kız (Bay Kenan - Bayan Melekzad) da yanımıza geldi.

— Bir mahzur yoksa, beni de yanınıza alınız, sizinle beraber dolaşayım, dedi.

Bu teklifi kabul etmemek için hiçbir sebeb yoktu. Üçümüz beraber matbaadan çıktık, Sirkeciye gelip, Fatih istikametinde giden aramvaylardan birisine atladık.

Tramvaya binmiştik ama, henüz nereye gideceğimizi kararlaştırmamış - tık. Yolda epey düşündük, aklımıza bir türlü münasip bir yer gelmiyordu. Nihayet gideceğimiz yeri yine ben tayin ettim.

— Benim doğduğum mahalleyi, Kâtip Sinanı dolaşalım dedim. Ve bu sırada Şehzadebaşının ileri istasyonunda duran tramvaydan aşağı inerek, üniversite fen fakültesinin önündeki yoldan, Hasanpaşa istikametine doğru ilerledik. Beyazıttan Lâleliye giden tramvay yoluna vardığımız zaman foto Âli:

— Senin mahalleye inmeden evvel, hemen karşımızdaki şu meşhur Hasanpaşa hanını gezcek iyi olur, teklifinde bulundu ve ilâve etti:

— Ben buraya bir kere daha gelip resim almıştım. Tarihî bir handır...

Hasan paşa hanının resimde de gördüğünüz kapısına yaklaştığımız zaman, kapının iki tarafındaki eski çeşmelerin yola nazaran birkaç metre yüksekte kalmış olması hemen nazarı dikkatimi celbetti. Bir insan boyunu aşan bu yüksekliğe, vaktiyle nasıl çıkar da su alırlarmış! diye düşünmeye başladım.

İşin garibi, çocukluğumda kimbilir kaç kereler önünden geçtiğim halde, bu noktaya kat'iyyen dikkat etmemiş olmamdı.

Tam bu sırada, Âli imdadıma yetişti:

— Şu çeşmeleri görüyor musunuz, eskiden buradan geçen cadde çok daha fazla yüksekteymiş. Kaldırımlar bu çeşmelerin altına kavuşurmuş. Sonra tramvay yolu yapılırken caddeyi alçaltmışlar ve çeşmeler de böyle havada kalmış..

Hana girmeden civar dükkânlara şöyle bir göz attım. Vaktiyle işlek bir piyasa olan bu çarşı, şimdi işsizlikten kan ağlıyordu. O kadar ki, zamanında şöhreti dört bucağı saran meşhur Hasanpaşa fırınında bile eski işler kalmamıştı.

Handan içeri girer girmez kendimizi geniş bir avluda bulduk. Etrafta sıra sıra taş odalar dizilmişti. Kapı yanındaki ilk odada bir kahve vardı ama, kahveci bir yere gitmiş olacak ki, kapısını kapalı bulduk.

Hanın ikinci katına çıkmak üzere kapıdan girer girmez sağlı sollu iki mermer merdiven göze çarpıyordu. Fakat bu merdivenler şimdi hanın üst katıyla beraber battal edilmiştir.

Avludaki odalardan hemen hemen hepsinin önüne bir yığın süpürge, bir kaç tane tahta kutu yerleştirilmişti. Bazı odalarda kirli yüzlü hasır parçalariyle, ön taraflarında bir nevi du var yapmışlar, ve böylece odalarının önünü kapamışlardı.

Lûgatnâmei Zâhir

TÜRK DİLİNDE EN MÜSTAMEL KELİMAT VE TABİRATI HAVİ LOGATÇE

HAZIRLIYAN : Z.S.G.

Tam birer taşralı gibi giyinmiş olan 8-10 kişi, etrafta dolaşıyor, süpürge yığınları arasında bir şeyler yapıyorlardı. Avlunun ortasında bir nevi bahçe vardı. kapıya yakın bir istikametteyse, temiz bir çeşme görünüyordu. Burası İstanbuldaki hanların hemen hemen en temizidir diyebilirim. Bilhassa suyu olması, diğer hanların bulamadığı bir nimetti. Çeşmenin 2 metre ötesinde duran bir süpürge yığınının başında, kocaman bir hindi ve semiz bir tavuk, gagalarını süpürgeler arasına sokmuşlar, mütemadiyen bir şeyler yeyip duruyorlardı. Ben ne olduğunu anlamadım. fakat kahkahalarla gülmeye başlıyan Âli anlamıştı:

— Şunlara bak, süpürge tohumları ile karın doyuruyorlar.. Hem de adamakıllı semiz hayvanlar doğrusu... Tam yerine düşmüşler diyordu.

Handa oturan süpürgecilerden bir kısmıyla konuştum. Öğrendiklerim şunlar oldu:

Buradaki odaların kirası 8-10 liradır ve 4-5 kişi oturur. Bunların işleri süpürgeciliktir. Ve çoğu Malatyalı, Elâzizli kimselerdir. Bunlardan başka handa yalnız iki sütçü oturmaktadır. Süpürgecilerin dertlerine gelince, bunu da şöyle anlattılar:

— Süpürgeler eskisi gibi satılmıyor artık. Alafranga âletler çıktı çıkalı bu sanat da mahvolmıya yüz tuttu.

Eskiden süpürge başına 5 - 10 kuruş kazanıyorduk, halbuki şimdi bir kuruş, altmış para bile kazanmak çok güç oluyor. Hele malların sırtta taşınması menedildikten sonra vaziyetimiz büsbütün bozuldu.

Karşımızdakiler söyilyeceklerini tamamlaymca, burada işimiz bitmiş oldu. Bizi kapıya kadar geçiren süpürgeciler epey dertlidiler ama, ne de olsa İstanbulun köşe bucağında bin bir sefalet ve pislik içinde yaşıyan birçok zavallılara nazaran yine de rahat denebilecek insanca bir hayat yaşıyorlardı.

HABERCİ

Tarih diyor ki:

İnsan eti satan kasap

Kıtlık zamanlarında, aç kalan halkın, ağaç kökü, mısır koçanı, ot ve bunlara benzer şeyler yedikleri işitilmiş, görülmüş vakalardır. Tarih sayfaları bu feci sahnelerin tasvir ve tahkiyesile doludur. Mutlakıyet devirlerinde Anadolu halkı, uzun yıllar bu feci ve elîm vaziyetlerle karşılaşmış, sefalet, açlık ve yoksulluk içinde mahvolup gitmiştir.

Bu hal, daha tarihin başlamadığı devirlerde, çok eski savaşlarda, yakın tarihin muharebelerinde de görülmüş, kıtlığa uğrıyan, mahsur kalan şehirler halkının vahşî hayvanlarla, beygir ve eşekleri boğazlıyarak, fareleri yiyerek açlıklarını gidermiye çalıştıkları hayret ve merhametle okunmuştur. Fakat bütün bu heyecan ve azab veren hakiktalere rağmen, ne kıtlık, ne savaş zamanlarında ve ne de muhasaralarda, bozgunlarda ve ricatlerde insan eti yiyenlere raslanmamış, böyle bir şey işitilmemiştir.

Bunu, ancak yamyamların yaptıklarını bildiğimiz için, onların menkıbelerini okurken heyecan içinde kaldığımız çok olmuştur.

Bir insanın, kendi cinsinden bir mahlûku yemesine aklımız pek güç erer. Bu itibarla Afrika topraklarında esirlerini pişirip midelerine indiren vahşîlerin mevcut bulunduğunu düşünmekten bile korkarız. Fakat, ne çare, beşeriyette bu çeşit canavarlığın hatıra gelmiyecek kadar müthişleri vardır.

Bir misal vermek için yakın bir mazide memleketimizde geçen bir yamyamlık vakasından bahsedeceğim:

Dünya savaşının ikinci yılındaydı. İstanbulda açlıktan ölenler olduğu gibi, Erzurumda, Sıvasta, Erzincanda, Musulda da açlıktan ölenler vardı. Yurdun her köşesinde açlık ortalığı kavuruyordu.

Anadolu mahvolmuştu. Açlık, perişanlık umumîydi. Dağların çamlı yollarında, köylerini, analarını aramak için dolaşan garib, ayakları çarıklı, sararmış çocuklar, ihtiyar analarını eşeklere bindirmiş, sarp yolları tırmanan, açlıktan yol kenarlarına yatarak bir lokma ekmek dilenen kadınlar görülüyor, yol kenarında ölmüş insanların kelleleri, sırıtmış dişleriyle bu fecaate gülüyorlardı.

Dağlarda, yol üzerlerindeki bu yürekler paralıyan facialar, aynen şehirlerde de görülüyordu. Ahali yumruklarını karınlarına basarak, taşlar üze-

Hüseyin Rüştü TIRPAN

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

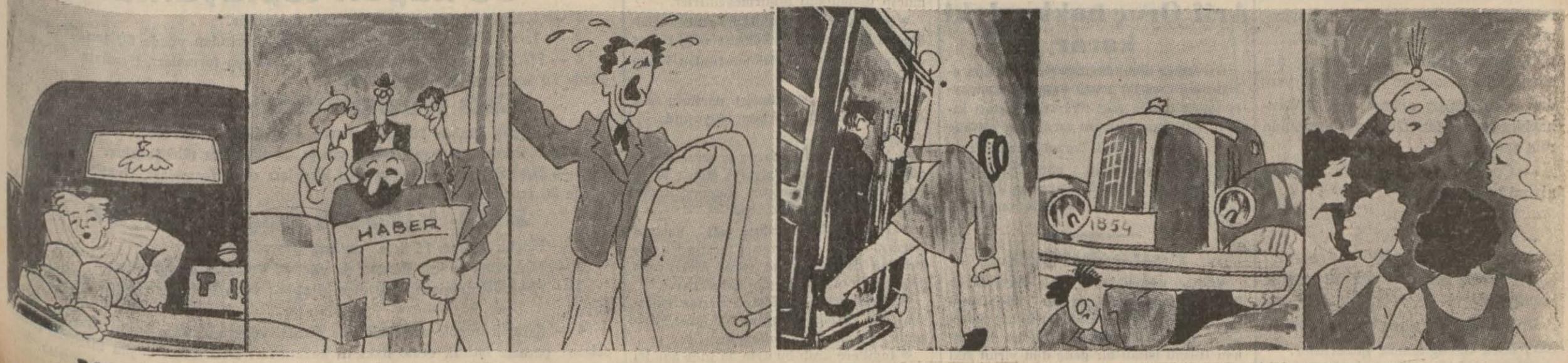

Beleş... Beleş... Berber... Beterin... Beter!... Bekârlık...

Şoförlere müjde!

Plâka ücretlerinin tahsil şekli değişiyor

Dün belediyede, vali Üstündağ şoförler cemiyeti idare heyeti azalarını kabul ederek eskidenberi müzmin bir şekilde sürüp giden bir derdi ele almıştır.

Plâka ücretlerinin motör kuvvetlerine göre alınması yüzünden az kazanan şoförlerin haklı şikâyetlerini önliyecek bir hal çaresi bulunmuştur. Bundan sonra şoförler plâka ücretlerini motör kuvvetine göre değil, sarfettikleri benzin üzerinden vereceklerdir. Bunun tatbik şeklini hazırlayacak komisyon mesaisini bitirmiş raporunu belediye riyaset makamına vermiştir.

Otomobillere kırılmaz cam takılması hakkında verilen mühletin uzatılması keyfiyetinin tetkiki de fen heyetine havale edilmiştir.

Hâkimlere iftira eden

Bir avukat hapishaneye sevkedildi

Adliye tarihimizde nadir tesadüf edilen bir vaka olarak kaydedilen avukat İsmail Hakkının mahkûmiyeti dün tatbik mevkiine geçmiş bulunmaktadır. Malûm olduğu üzere avukat İsmail Hakkı, Bundan evvel Bursanın Kemalpaşa kazasında avukatlık ettiği sırada, hâkimlere iddia makamına ve mus tantiklere iftiralarda bulunmuş ve Bursa ağır ceza mahkemesi tarafından 7,5 aya mahkûm edilmişti.

Avukat bu mahkûmiyetten sonra yazıhanesini İstanbula nakletmişti.

Ağır cezanın verdiği mahkûmiyet kararını temyiz tastik ettiği için İsmail Hakkı dün tevkif olunmuştur. Mahkûmiyetini İstanbul hapishanesinde geçirecektir.

---

rinde yuvarlanarak haykırıyorlardı:

— Açız!

İşte o uğursuz günlerin birinde, Musul taraflarında bazı küçük çocukların ortadan kayboldukları işitildi. Halk hayret içinde kaldı. Ne oluyordu bu çocuklar?..

Hastalıktan mı, açlıktan mı ölüyorlardı?... Böyle bir şey olsa, ölenlerin cesetlerinin meydanda olması ve nihayet gömülmeleri lâzım değil miydi?

Ummügülsümün çocuğu da kaybolanların arasındaydı. Kadın, yavrusunu aramıya çıktı, bir evin önünden geçerken mahalle halkından bazıları ona şu haberi verdiler:

— Çocuğu bu eve girerken gördük!

Kadın telâşla kapıyı çaldı, açılır açılmaz bir söz söylemeden içeri daldı. Birkaç dakika sonra, büyük bir korku ve tiksinti içinde evden fırladı. Burnuna gelen ağır bir koku, insan eti kokusu midesini bulandırmıştı.

Hemen polise koştu, işi anlattı. Evi aradıkları zaman bodrumlarda bir çok çocuk kafalariyle, etleri yeni sıyrılmış insan kemikleri ve içinde küçük küçük et parçaları kavrulan bir kazan buldular.

Yapılan tahkikatta, ev sahibinin bir kasap olduğu ve yiyecek yoksullu - ğundan istifade etmek için, şunun bu nun çocuklarını evine kapatıp öldürerek, karısıyla beraber pişirip kavurma diye halka sattıkları anlaşıldı.

Ordu kumandanı Halil (paşa) nın emriyle karı koca ve kendilerine yardım eden kızları altıncı ordu divanıharbine verildiler. Duruşma sırasında reis sordu:

— Çocukların etinden siz de yediniz mi?

— Evet!..

— Nasıl, lezzetli mi?..

— Hem güzel, hem de çok çabuk pişiyor. Hattâ tuz koymıya da lüzum kalmıyor.

Divanıharb kararını çabucak verdi, karı koca darağacında geberdiler.

Hüseyin Rüştü Tırpan

Musolininin nutku

Roma 12 (Hususi) — Musolini beklenen nutkunu dün akşam saat 21 de (Türkiye saatile 23 te) söylemiştir.

Venedik meydanında Roma halkının toplanması için yapılmış olan hazırlıklar İtalyanın Habeşistan imparatorluğunun ilân edildiği 9 mayıs 1936 dakinin aynı idi.

Venedik meydanı ve mücavir yollar kâmilen bayraklarla süslenmiş ve büyük faşist meclisinin içtima edeceği sarayın ta karşısına dört büyük iskele kurulmuştur. Kuvvetli projektörler halkı aydınlatıyor.

Saat 20,55 de spiker siyah gömleklileri süküta davet ederek şunu demiştir:

"— Büyük faşist meclisi müzakereye başlıyor.

Tam saat 21 de Musolini halkın coşkun tezahüratı arasında balkonda gözüktü. Ve ilk sözü İtalyanın hiç müteessir olmadan Milletler cemiyetinden çekildiğini ilân etmek oldu. Ve sonra dedi ki:

"— Büyük faşist meclisinin verdiği karar tarihî karar gayrikabili tahammül olan ve bizi müteessir eden bir vaziyete nihayet vermektedir. Biz bir müddet evvel dünyaya taham mülümüzün kudretini gösterdik. Hal buki bazı hükûmetler Cenevrede İtalyanın haklarını tanımaktan istinkâf etmektedirler. Cenevrede esasen İtalyanın ve İtalya ihtilâlinin düşmanı kuvvetlerden başka bir şey yoktur. Bu vaziyette orada kalmamıza imkân yoktu.

Sarsak "Cenevre mâbedi,, nden hiçbir esef duymaksızın ayrılmaktayız. Orada zaten sulh için çalışılmamakta, bilâkis harp hazırlanmaktadır. Bu kararı vermemiz için üzerimizde tazyik icra edildiğini sanmak veya öyle zannedilmesini istemek sadece gülünç olur. Berlin ve Tokyodaki arkadaşlarımız şayanı takdir bir ketumiyet muhafaza ettiler.

İtalyanın Cenevreden çekilmesi tarihî bir ehemmiyeti haizdir ve muhtemel neticelerini şimdiden kestirmeğe çalışmak beyhudedir.

İtalya gibi her türlü fedakârlığı yapmıya muktedir bir millete karşı hiçbir şey yapılamaz. Karada, denizde, havada çelikten silâhlarımız var. Ve bunların hepsinin üstünde ihtilâlimizin kahraman mefkûresi yaşıyor.

Büyük demokrasilerden yükselen ve yükselecek olan tehdit sesleri bizi lâkayt bırakır..,

Musolininin nutku 10 dakika kadar sürmüştür.

Saat 21,25 de Afrika ve İspanya gönüllüleri şarkılar söyliyerek geçit resmi yaptılar.

Ademi müdahale komitesinden da çekilecek mi ?

Londra 11 (A.A,) — İtalyanın Milletler cemiyetinden çekildiğini ilân etmiş olan Musolininin ademi müdahale komitesinden hiç bahsetmemiş olması olduğu burada kaydolunmaktadır.

Karar Cenevreye bildirildi

Tokyo, 11, (A.A,) — Japon hariciye nazırı, İtalyanın Milletler cemiyetinden çekildiğini kat'iyetle Cenevreye bildirmiş olduğundan resmen haberdar edilmiştir.

Delbos Belgratta

Fransız Hariciye Nazırı müzakerelere başlıyor

Belgrda, 12 (Hususî) — Fransa hariciye nazırı Delbos dün akşam saat 20,30 da Yugoslav topraklarına girmiş, bu sabah Belgrada vâsıl olmuştur. Fransız nazırı istasyonda merasimle karşılanmıştır.

Arif Oruç hakkındaki karar

Avrupada bulunduğu sıralarda, rejim aleyhine broşürler yazıp neşretmek suçuyla tevkif edilen eski "Yarın,, gazetesi sahibi Arif Oruç, müruru zamandan istifade ederek beraat etmişti. Beraat kararını Temyiz mahkemesi tasdik etmiştir. Fakat, müddeiumumilik tasdik kararına itiraz etmiş, evrak Temyiz umumi heyetine gönderilmiştir.

Palto hırsızı

Müdürü görmek bahanesile Pertevniyal lisesine girerek talebeye ait üç paltoyu vestiyerden alıp üstüste giydikten sonra dışarı çıkarken kapıcı tarafından yakalanan Hüsnü isimli bir genç dün yirmi gün hapse mahkûm olmuştur.

Küçük Haberler

İÇERDE:

* Devlet Demiryolları, elektrik işlerinde yetiştirilmek üzere imtihanla 15 genç alacaktır.

* Şirketihayriyenin Hasköy fabrikasında yaptırmaya başladığı 76 numaranın tekne kısmı tamamlanmıştır. Güverte kısmı da denizde ikmal edilecektir. Vapur nisanda yolcu nakline balıyacaktır.

* Almanya ithalâtçıları şehrimizden 80 bin sandık portakal almışlardır. Bunların tutarı 200 bin liradır.

* Ankarada tavuk kolerası çıktığından Veteriner müdürlüğü aşı yapmıya başlamıştır.

* Milli Reassürans genel direktörü Refi Bayar, dün Ankaradan İstanbula gelmiştir. Bazı İktisat ve sigorta işleri etrafında tetkikler yapmak üzere yakında Avrupaya gidecektir.

* Akay idaresi Haliçteki fabrikalarında iki yeni vapur yaptırmak için incelemelere başlamıştır.

* Romanya orta elçisi yanında ticaret ataşesi olduğu halde dün ticaret odasına gelmiş, oda umumî kâtibi Cevat Nizamî ile, Bükreşte müzakere edilmekte olan Türk - Rumen ticaret anlaşması etrafında görüşmüştür.

* Kıdem zammından hakları olduğu halde henüz istifade edemiyen öğretmenler, vilâyet ve kültür direktörlüğünün nazarı dikkatini celbetmeğe karar vermişlerdir.

* Adliye vekâleti zatişleri müdürü Muzaffereddin birinci sınıf adliye müfettişliğine tayin edilmiştir.

* Küçükpazar, Cumhuriyet halk partisi kamunu yıllık kongresini toplanmış, bazı idarî işler hakkında konuşmalar yapıldıktan sonra, yeni idare heyeti seçimi yapılmıştır. Seçilen aza şunlardır: Akif Özerdem, Saffet, A. Gülen, Mecit Hiçsönmez, Halit Barbaros, Niyazi Oğan.

* Şehrin muhtelif yerlerinde yapılması kararlaştırılan kanalizasyon işlerine pek yakında başlanacaktır. İnşaata, tercihan tesbit edilen yerlerden başlanması münasip görülmüştür.

* Eminönü meydanının istimlâki için hazırlanıp Nafia vekâletine gönderilen plân vekâletçe tetkik edilerek bu iş için bir lâyiha hazırlamaya başlanmıştır.

* Beyoğlu mıntakasında belediye yasağına riayet etmiyen 60 kişi cezalandırılmış, bozuk ekmek çıkaran bazı fırınlardan bir hayli ekmek müsadere edilmiştir.

* Bakkallar cemiyeti idare heyeti seçimi yapılmış, heyet yerinde kalmıştır.

* Umumî yerlerde hasır iskemle kullanılması yasak edildiği halde bu emre riayet etmiyenler görülmüştür. Bu yasağa karşı gelenler hakkında para cezası alınmasına karar verilmiştir.

* Bina yıkma, yapma ve tamirat gibi gürültü çıkaran işlere sabahları sekizden evvel başlanması yasak edilmiştir.

* Cerrahpaşa hastanesi başhekimliğine tayin edilen Nureddin Durusoy vazifesine başlamıştır.

* Seyyar satıcıların kullanacakları el arabalarının şekli tesbit ve tek tip araba kabul edilmiştir. El arabaları küçük kıtada olacak ve bir kişi tarafından sevkedilecektir.

* Çocuk esirgeme kurumunun Ankarada Keçiörendeki çocuk bakımı evine 100 yatak daha ilâve edilmesine karar verilmiştir.

DIŞARDA:

* Amerikan bandıralı President Hover vapurunun 650 yolcu ile Formusein şimali şarkisinde Hoishoto adası açığında karaya oturduğu tasrih edilmektedir. Yolcular kurtarılmış ve karaya çıkarılmıştır.

* İngiliz hava kuvvetlerine mensup bir bombardıman tayyaresi yere düşmüştür. Pilot ve tayyarede bulunan bir kişi ölmüşlerdir.

* Amerika - Çekoslovakya ticaret anlaşmasının tamamile hazırlanmış bulunduğu ve yakında imza edileceği bildirilmektedir.

* Fistülden muztarip bulunan Mısır başvekili Nahas paşa dört mütehassıs tarafından tedavi edilmektedir. Mütehassıslar başlanan sıhhî vaziyetinin endişeyi mucip olmadığını bildirmekedtirler.

* Alman gençlik teşkilâtının lideri Baldur ve Schirach dün Bükreşe vasıl olmuş ve Rumen gençlik reisi tarafından karşılanmıştır.

* İspanyada sendikalist partinin şefi Angol Bastana dün akşam 48 yaşında ölmüştür.

* Macar harbiye nazırı general Roder dün Romayı resmen ziyaret etmek üzere Budapeşteden ayrılmıştır. General Roder İtalyada on gün kalacaktır.

* Polonya hava ordusu şefi general Ratsky, Alman hava nazırı tarafından vukubulan davet üzerine yarın Almanyaya gidecek ve orada beş gün kalacaktır.

* Nobel sulh mükâfatını verme merasimi dün Osloda kralın ve hükûmet erkânının huzurunda yapılmıştır.

* İngiltere kralı bu ayın 25 inde Sandringhamda bir nutuk söyliyecektir.

Açlığın tesirile

Suç işleyen hamal

Mahkûm oldu ve cezaları tecil edildi

Ahmet, hamallıkla yaşar. Bir gün Ada vapurundan bir yolcunun bohçasını sırtlıyarak çıkmış ve markalı iskele hamallarından ikisi arkasından koşmuşlar. Kendileri orada dururken bu bohçayı taşıyamıyacağını söylemişler. Ahmet bu sözleri dinlemedikten başka bu iki hamalı da yaralamış, dömüş ve hakaret etmiş.

Suçlu kendisini dinliyen hâkim Reşide,

— Ne yaptığımı bilmiyorum, demiştir. Evde iki gündenberi ihtiyar anamla aç kaldık. Bir ekmek parası çıkarabileceğimi umduğum sırada müdahale edilince ne yaptığımı bilemedim.

Hâkim Reşit hamalın suçunu sabit görmüş, yaralamaktan dört gün hapsine, hakaretten 3 lira, döğmek maddesinden 32 lira para cezasına ve 250 kuruş da mahkeme masrafı alınmasına karar vermiştir. Ancak suçlunun sabıkası olmamasından dolayı gerek hapis ve gerek para cezalarını tecil etmiştir.

Bugün saat 15 de Ankara radyo istasyonunda başvekil Celâl Bayarın vereceği nutukla sekizinci ekonomi ve artırma haftası başlamış olacaktır.

Ekonomi haftası devam ettiği müddetçe her akşam gerek Ankara ve gerek İstanbul radyolarında bir vekilimiz söz söyliyeceklerdir. İktısat fakültesi profesör ve talebeleri de on beşer dakikalık konuşmalar yapacaklardır.

Arttırma kurumu dün gece şehrin muhtelif yerlerine vecizeler asmıştır. Bunlarda halk yerli malı kullanmıya davet edilmektedir.

Kurum mektep talebelerine de Atatürkün vecizeli birer resmini tevzi etmiştir. Atatürkün vecizeli brer resmini tevzi edecektir.

Arttırma haftası münasebetiyle mağazalar vitrinlerini tanzime başlamışlardır. Jüri heyeti hafta sonunda bunları gözden geçirerek iyilerini seçip mükâfat verecektir.

HABER'in bir senelik müsabakası

Ve Okuyucularına kolaylıkları:

HABER bugün 6 yaşını doldurmuş, yedisine basmış bulunuyor. Gazetemiz şimdiye kadar sırf okuyucularından gördüğü alâka ve sevgiye mukabelede bulunabilmek endişesiyle zaman zaman zengin hediyeli ve kıymetleri 1500 lirayı aşkın müsabakalar tertip etti, deniz eğlenceleri yaptı, okuyucularına kolaylıklar gösterdi.

HABER, 7inci yılına basarken neşriyatında yepyeni ve daha mütekâmil bir program takip etmeğe karar vermekle beraber gayri muayyen zamanlarda yaptığı müsabakalarını da bir esasa bağlamak kararındadır. Şimdiye kadar tertip ettiğimiz müsabakalardan edindiğimiz kanaat şudur:

Neşredilen kuponları toplayan herkes müsabakaya kolaylıkla iştirak edebiliyor ve bundan Haberin esaslı okuyucuları için istenmiyen bir netice doğuyordu. HABER'in yedinci yılında tertip ettiğimiz müsabakalara yalnız esaslı okuyucularımız girebileceklerdir.

Müsabakamızın programı

Gazetemiz, 7 inci yılı içinde her ay bir müsabaka yapacaktır. Her ayın 11 inci günü Gazetemizin bir köşesinde ya birsual, ya bir resim ve yahut bilmece mahiyetini haiz her hangi bir şey bulunacakve bunun hal müddeti her ay için 15 gün olacaktır.

Okuyucularımız aylık müsabakalarımıza bugünden itibaren her gün neşredilecek kuponlardan 30 tanesini toplamak suretiyle iştirak edebileceklerdir. Gazetemizin her gün neşredeceği bu kuponları toplıyanlar, müsabakaya iştirak ettikleri, etmiyenler de istedikleri zamanlarda daimî birer kuponla değiştirtecekler ve idarehanemizde mevcut (daimî okuyucular defteri) ne adlarını kaydettireceklerdir.

Aylık müsabakalardan başka senelik müsabakalarımızdan ve kendilerine aşağıda göstereceğimiz kolaylıklardan istifade etmek istiyen okuyucularımızın bu defterde isimlerinin mevcut bulunmasışarttır.

Müsabakalarımız

1 — Her ay yapılacak müsabakalarımızın hediyesi yüzer liradır. Bu müsabakaya ister bir ayda ister üç veya dört ayda 30 kupon toplamış okuyucularımız iştirak edebilirler ve kendilerine bu kuponlara mukabil bir daimî kart verilir.

100 lira her ay birinciye 15, ikinciye 10, üçüncüye 6 lira ve geri kalan 69 lira da birer buçuk lira hesabiyle 46 okuyucumuza nakden ödenecektir.

11 ay bu şekilde devam edecek aylık müsabakalarımızdan sonra senede bir de büyük bir müsabaka tertip edilecektir. Fakat bu müsabakaya iştirak edebilmek için geçen 11 ay içinde asgarî 7 aylık kupon toplamış olmak ve bunları evvelce idarehanemize müracaat ederek daimî kuponla değiştirmiş bulunmak lâzımdır.

Kuponlarımızın daimî okuyucularımıza temin edeceği faydalar

Her gün neşredeceğimiz kuponların daimî okuyucularımıza temin edeceği faydalar yalnız müsabakamıza iştirak hakkını verdikten başka ayrıca şu hakları da temin eder:

60 kupon toplayanlar

1 — Satmak veya satın almak istedikleri şeylerin, kiraya verecekleri ve kira ile tutmak için aradıkları ev ilânlarını velhasıl küçük ilân adı altında toplanan her çeşit ve 4 satırı geçmiyecek ve ticarî mahiyette bulunmıyacak ilânlarını HABER'de parasız olarak iki defa neşrettirebilirler.

2 — İcra ve mahkeme ilânları üzerinden yüzde 10 tenzilât görürler.

90 kupon toplayanlar

3 — Küçük ilânları 5 defa parasız neşredilir.

4 — İcra ve mahkeme ilânlarının tutarı üzerinden yüzde 20 tenzilât yapılır.

5 — HABER neşriyatından olan kitapları veya formaları, fiyatları üzerinden yüzde 10 tenzilâtla elde edebilirler.

120 kupon toplayanlar

1 — Küçük ilânları 10 defa parasız neşredilir.

2 — Mahkeme ve icra ilânları yüzde 30 tenzilâta tâbi tutulur.

3 — HABER neşriyatından olan kitapları veya formaları, fiyatları üzerinden yüzde 20 tenzilâtla elde ederler.

210 kupon toplayanar

1 — Küçük ilânları 15 defa parasız neşredilir.

2 — Mahkeme ve icra ilânları da yüzde 50 tenzilâtla neşredilir.

3 — HABER neşriyatından olan kitapları veya formaları yüzde 50 eksiğine alırlar.

4 — Senelik büyük müsabakalara girme, ve HABER'in tertip edeceği eğlencelere parasız iştirak etme hakkını kazanırlar. Bunlardan başka bilâhare temin edilmesi düşünülen faydalardan istifade etme hakkını kazanmış bulunurlar.

ÖDALIKLAR

TULLİYA:8

Hiç tasan olmasın Arsimyüs; ilk fırsatta ayaklarından köstekleri çözdüreceğim!

Yazan: Nizamettin Nazif

Tülliya için bu yavrunun gönlünü çelmek çocuk oyuncağı gibi bir şey olmuştu. Arsinyüs Tanakile hediye edildikten iki gün sonra Tülliya onu meşelikte dolaşmıya alıştırmıştı. Evinden ve sevdiklerinden ayrılışın azabı içinde bunalan genç, bu çok güzel ve usta kadının kolları arasına düşünce, tabiî, delikanlılığının ve toyluğunun bütün hızıyla kendinden geçmiş, her şeyi unutmuş, tamamile onun olmuştu. Yalnız bir şeyi unutamamıştı. unutamıyordu:

Artık.

Kampanyalı genç kendisini evinden uzaklaştıran, memleketinden kaçıran, esir hâline sokup ayaklarına köstek vurduran adamı bir türlü unutamıyordu. Onun, atlıları ile doludizgin tepelerde dolaştığını gördükçe kini artıyor, içinde doğan intikam yılanını her gün bir parça daha zehir katarak büyütüyordu.

Tulliya, ılık gecelerde baygın gözlü esiri göğsüne bastırırken onun bu tarafını sezmekte kusur etmemişti. Günün birinde onun eline sıkıştırılacak bir hançerin dosdoğru Artık'ın iki küreği arasına girivereceğini pek âlâ kestirmişti. Bunun için, tüysüz dudaklarından ilk öpücüğü aldığı gün toy delikanlının pembe memeli kulağına şöyle fısıldamıştı:

— Hiç tasan olmasın Arsimyüs! Günler pek çabuk geçer. Sana vaadediyorum; ilk fırsatta ayaklarından köstekleri çözdüreceğim. Etruryalı Artıkı tepeliyeceğimiz gün uzak değildir...

İşte şimdi Arsinyüs bu ümitle, bu günü bekliyerek yaşıyor ve güzel kadının ateş dudakları yüzünde dolaşırken, bu dudaklar, şehvet püskürren bir volkan gibi omuzlarını, gerdanını, göğsünü, dizlerini ütüliyerek, dağlıyarak, yakarak kavurarak vücudunda dolaşırken kendini elinde bir hançer Artık'a saldırmış gibi görüyor ve o bu hayal içinde hareketsiz uzanırken, güzel Tulliya yıldızlı ve yıldızsız bahar gecelerinin gençlik âyinine bu körpe vücudu bazan bir mihrab gibi bazan bir mabud gibi kullanıyordu.

Yaşlı esir anasının yadigârıydı. O da bir Lâtindi. Son derece korkak, fakat görülmemiş derecede hunhar bir Lâtin... Bilhassa babasına karşı sönmez bir kin taşıyan yılar gibi bir Lâtin.

Bu kinin sebebini Tulliya pek iyi biliyordu. On, on beş yıl önce babası bir gün bu esiri kamçılatmıştı. Ahırın kapısını kapamayı mı unutmuşmuş, yoksa hayvanın birini sık bir meşelikten geçirmişmiş de sağrısının sıyrılmasına mı sebeb olmuşmuş, neymiş... İyi hatırlıyamıyordu ama bebaht herhalde incir çekirdeği doldurmaz bir suç yüzünden döğülmüştü.

Romada uçlarına keskin çakıl taşları bağlanmış kamçılarla esire atılan dayak pek korkunç bir işkenceydi. O gün, kamçının kaburgalarına her inişinde budu dağlanmış bir sığır böğürtüsü çıkaran betbaht, bağlandığı ağaçtan çözülünce ayakları üstünde bir an duramamış, yıkılıvermişti. Fakat sırtı liyme liyme olan, her taraftan hacamatlanmış gibi kan fışkıran bu takatsiz esirin gözlerinde ne dehşetli bir kin alevlendiğini Tulliya farkedebilmişti.

Bu esir anasının malıydı. Ve galiba dayak yemesi biraz da bu yüzdendi. Serviyüsün o devirde yakışıklı ve iri yapılı bir erkek olan bu esirle kızı arasında bir münasebet mevcut olmasından şüphelendiğini sananlar vardı. Anası ölünce onu Tulliyanın hizmetine vermişlerdi. Güzel dişi babasına karşı tasarladığı kanlı plân kafasında olgunlaştıkça esire iltifatı fazlalaştırmış, nihayet günün birinde Arsimyüsün dolaştığı meşeliklere onu da sürüklemeye başlamıştı.

Tulliya buna iltifat etmekten nasıl çekinebilirdi? Arsimyüse vereceği hançer Artıkı öldürecekti, lâkin buna vereceği hançerin hiç şaşmadan babasının kalbine saplanacağını biliyordu.

Çetenin dördüncü unsuru Türsen çok asîl bir ailedendi. Genciti, güzeldi, erkekti. Dizlerinden iki karış yukarsına kadar gözüken kıllı bacaklarının şahlanan bir kır atı kıskaçlıyan adalelerine bakanlar ona hayran olmaktan kendilerini alıkoyamıyorlardı. Bu, ateş parçası, karayağız bir delikanlıydı ki, ömründe tek aykırı harekette bulunmuştu: Tulliyaya gönül kaptırmıştı. Ve olgun kadınlara gönül vermiş hemen her âşıkın başına gelen onun başına da gelmişti. Dünyada az raslanmış bir cömertlikle işvelerini ve güzelliklerini dağıtan. Palatinos tepesinin taşlarını ve budaklı kütüklerini bile iltifatından mahrum etmiyen Tulliya ona hiç yüz vermemişti. Yalnız nerede karşılaşırsa, kaşarlanmış bir karı cilvesiyle gozlerini süzüyor ve derin derin içini çekiyordu.

İşte Tursen de buna bitiyordu. Güzel kadını gördükçe eli ayağı titriyordu.

Maamafih, Tulliyanın dördüncü erkeği büyük sırrı henüz bilmiyordu. Tulliya onunla konuşmuyordu ki ona fikrini açmış olsun. Güzel kadın yağız delikanlı Tursenin gözünde yalnız kralın kızı gibi kalmak ve saygısını kaybetmemek istiyordu. Zira o bir esir değildi. Aşkını tatmin ettiği anda ona gem takmak imkânı kalmazdı. Hem Tursenin krala karşı bir harekete iştirak etmek istemesi de şüpheliydi. Çünkü Tursen kralın en çok iltifatını görenlerden biriydi. Kral nereye giderse onu da beraber götürüyor, hele senatoda bulunduğu zaman muhafız Etrüsklere mutlaka o kumanda ediyordu. Artık daha ziyade umumî inzibat işlerine bakıyordu. Hem onu öldürteceği gün de yaklaşmıştı. Artık'tan açılan yere kralın Turseni koyacağı da muhakkaktı. Tulliyanın istediği şey, krala saldırıldığı anda bu Tursenin kralı müdafaa etmeye kalkışmamasıydı. Kral senatoda öldürüldükten Tursen ve adamları Tulliyanın arzu ettiği tarafa katıldılarmı senato kendisine empedilen şeyi derhal kabule mecbur kalacaktı.

Senato...

Evet, Tulliya, babasını mutlaka senatoda öldürtmek istiyordu. Zira bu takdirde bir taşla iki kuş vurulmuş olacaktı. Hem kral öldürülecekti, hem de kralın ölümiyle senato adamakıllı tedhiş edilecekti. Ve Tulliyanın istediği şeyin istediği gibi olabilmesi için senatova elbette bir gözdağı vermek lâzımdı.

Tarih, Tarkinyus hanedanından Tulliya adlı güzel kadının, uzun yıllar tasarlayıp olgunlaştırdığı bu plânı milâddan tam 540 yıl önce muvaffakıyetle tatbik ettiğini rivayet ediyor.

. . . . . .

Milâttan 540 yıl önce. Yani Tulliyanın Lûciyüse Romülüsle Romüsün efsanevî macerasını hatırlattığı günün üstünden üç yıl geçmiştir. Kral Serviyüs Tulliyüs'ün Tiber nehri kıyılarında son kısımlarını tamamlamaya çalıştığı yeni kale, şimdi heybetli endamiyle yabancı gözlere dağ veriyor, senatodaki meşhur hatib Sillânın esrarengiz bir surette öldürülüşü artık şehirin dedikodusu değildir.

(Devamı var)

ANADOLU ve TRAKYA

Yurdun Dilekleri

Hasta ateşsiz ve işçi yemeksiz kaldı!

Mersinde odun kömürü bulmak bir mesele oldu. Hergün kadın ve erkek birçok kimselerin ellerinde çuval, sepet kömür kömür diye başvurmadıkları dükkân, mağaza ve depo kalmıyor. Halk ucuz pahalı demiyor, her kaça mal olursa olsun alacak, fakat ortada kömür yok!

Üç dört gün bir sıcak yemek pişiremiyenler, hastasının odasına bir mangal yakamıyanlar var.

Söylendiğine göre şehrimizde Mersinlileri bir iki sene idare edecek kömür varmış ve bunlar muhtelif semtlerde depo edilmiş.

Mersin için bu hal çok acıdır. Orman idaresi son günlerde kâfi miktar kömürlük satışı yaptı, alanlar da bunları yakıp kömür yapmağa başladılar. Fakat buna rağmen vaziyet gittikçe fenalaşıyor.

Geçen gün şiddetli bir yağmur altında, bir kömür deposu önünde yüzlerce halk bekliyordu. Depo sahibi henüz gelmemişti! Beş kilo kömür almak için bu çekilir ıstırap mıdır? Hele yarın öbürgün kış adam akıllı bastırınca fakir halkın hali pek yaman olacaktır.

Alâkadar makamların bu işle meşgul olduklarına inanıyoruz. Fakat bu, bizi tatmin etmiyor. Ne yapıp yapmalı, cezri kararlar alınmalı ve Mersin halkının kömür yüzünden çektiği ıstıraba bir son verilmelidir.

Mersinli

Köy halkı camide iken

Bir muallimin karısı Evinde tecavüze uğradı

Haydutla kadın arasında uzun bir boguşma oldu. Kaçan haydut çaldığı beşibirliklerle beraber yakalandı

Manisa (hususî) — Alaşehire bağlı bir köyde bütün köy halkını nefretle ürperten bir hâdise olmuştur. Vaka şöyle cereyan etmbiştir.

Alaşehir kazasının Killik köyü muallimi, köyün üç dershaneli mektebini bitirip tahsile devam imkânını bulamiyan tahsile teşne köy çocuklarına vazifesini bitirdikten sonra akşamları hususî olarak dördüncü ve beşinci sınıfın derslerini tedris etmektedir. Bu sırada köy halkının bir çoğuda camide yatsı namazını kılmakla meşguldürler. Muallimin refikasının evde yalnız bulunmasından istifadeye kalkışmayı fikrine yerleştiren ayni köyden sabıkalı Osman muallimin evine girerek ve evde kimsesiz bulunan kadının üstüne saldırarak boynundaki beşi birlikleri çekip almağa kalkışır. Kadının feryad ve istimdada başladığıgören hırsız bu defa da tabancasını çekerek kadına:

— Sesini çıkarma, yoksa seni şimdi öldürürüm. tehdidini savurur.

Kadın bu tehdide zerrece ehemmiyet vermiyerek hırsızın üzerine yürür ve elindeki tabancayı almağa çalışır. Bütün bu altalta, üstüüste boğuşmalar sırasında kadının istimdadını köpeklerin gürültüsünden hiç kimsenin duyması mümkün olamaz.

Osman elindeki tabancayı kadının üzerine ateş etmek istemiş fakat iyi bir tesadüf eseri tabanca patlamamıştır. Kadın patlamiyan tabancayı Osmanın elinden kapmiya muvafak olunca bir kaç metre uzağa fırlatıp atmıştır. Osman tabancayı kadının attığı yerden tekrara almış ve ikinci defa kadının üzerine saldırmıştır. Yeniden boğaz boğaza boğuşma esnasında Osman tabancasiyle bir iş göremiyeceğini anlıyarak bu sefer bıçağını çekmiş kadının kendisini yakaliyan kolarına ve müteaddid yerlerine saplamıştır. Fazla kan zayi etmeğe başlıyan kadın Osmanı bırakmış fakat kasketi ile ayak kapılarını almağı unutmamıştır. Osman kadının boynundaki altın dizisini koparıp kaçmıştır.

Son gürültüleri ve köpeklerin mutad larından fazla havlamalarını duyan halk namazı yarıda bırakarak koşup hâdise mahalline gelmişler ve muallimin refikasını kanlar içinde bulmuuşlardır.

Köylüler muallimin ders vermekte bulunduğu yere giderek onu haberdar etmişlerdir.

Köylüler kadının hâdise sırasında aldığı kasket ve ayakkabıları delâletiyle mütecavizin Osman olduğunu anlamakta geçikmiyerek evine koşmuşlar ve mütecavizi evinde yatarken bulmuşlar, yatağının altından kanlı elbiselerini çıkarmışlardır. Mütecaviz gasbettiği beşibirlikler elinden alındıktan sonra jandarmaya teslim edilmiş ve yaralı kadınca ğız Manisa memleket hastahanesine getirilerek tedavsine başlanmıştır.

Zavallı bir genç balta ile öldürüldü

Bu gencin kulübesine Kayseriden bayram yapmağa gelen esrarengiz misafir ortadayok

Seferihisar (Hususî) — Kazamızın Ulamış köyünde feci bir cinayet işlenmiştir: Hâdise iki gün evvel olmuş, kilitli bulunan bir kulübede ceset taaffün etmiş bir halde bulunmuştur.

Birkaç sene evvel Kayseriden hayatlarını kazanmak için kazamıza gelen Ahmet ve Mehmet namındaki iki kardeş kömürcülük yapmakta idiler. Kayserili Ahmet Ulamışta evlenerek yuva kurmuştu. Ahmedin karısı Mehmedin eve gelmesini istememiş ve bu yüzden Mehmet köyün haricinde bir kulübede yalnız olarak hayat sürmeğe başlamıştı. Ahmet köyden bir dul kadın aldığı zaman bu kadının da gelinlik çağına gelmiş bir kızı vardı.. Ahmet bu kızı kardeşi Mehmede vermek istemişse de kızın daha evvelce Kayserili İshak namındaki şahısla münasebeti olduğunu öğrenince bu fikrinden vazgeçmiştir.

Başka bir yerde vazife gören Kayserili İshak, bayram münasebetile köye gelmiş ve feci bir şekilde öldürülen Mehmedin evinde misafir kalmıştır.

İshak köyde bayram yaptıktan sonra birdenbire kaybolmuştur. Bir gün ve bir gece kardeşinin görünmemesinden endişe eden Ahmet kulübeye gitmiş ise de kapısını ve penceresini kilitli bulmuştur.

Vaziyetten şüphelenen Ahmet kulübenin penceresini kırınca kardeşinin kanlar için de yattığını görmüş ve derhal muhtarı hâdiseden haberdar etmiştir.

Kaza müddeiumumisi İsmail Akhan, jandarma kumandanı Kemal Süer hâdise mahalline giderek tahkikata başlamıştır.

Tıp raporuna göre cinayet balta veya ona benzer ağır ve keskin bir cisimle işlenmişti. Kafa ve yüz kısmının solunda biribirine müvazi on iki santimetre derinliğine iki yara görülmüştür. Cinayeti Kayserili İshakın işlediği kuvetle tahmin ediliyor. Elyevm firar halinde bulunan İshak takip edilmektedir.

Trakyada Tavukçuluk

İstasyonlar arttı, büyük bir sergi açılacak

Edirne, (Hususî) — İki senedir Trakyamızda yerleşen Rodeylant ve Legorn damızlıkları büyük bir rağbet kazanmıştır.

Bir çok köylerimizde tavuk istasyonlarında civ civ makinelerinin adedi bu sene içinde bir kat daha artırılmakta ve istasyonlar genişletilmektedir.

İstasyonlarda yetiştirilen damızlık yumurtalarla tavuklar köylülere meraklı olanlara parasız dağıtılmaktadır.

Aynı zamanda meraklılara ve köylülere örnek olmak üzere vilâyetlere sıhhî ve ucuz kümes plânları ve tarifnameleri gönderilmiş ve bunlara göre fennî kümesler yaptırılmıştır.

Tavuk ve tavşancılığı teşvik için hususî idare bütcesinden mükâfat verilmek üzere Regorn ve Rodeylant tavukları ile Ankara tüylü tavşanları ve Panama, Hollanda mavileri, Şinşilla tavşanları için bir sergi yapılmasına Ziraat vekâletince müsaade edilmiştir.

Bartında bir ihtilâs

Bartın (Hususî) — Mülkiye Müfettişi Cavit Kınayın teftişi neticesinde, bekçi tahsildarı Rasihin, zimmetine 1171 lira 17 kuruş geçirdiği anlaşılmıştır. Kaymakamlıkca işten el çektirilen Rasih, evrakiyle Adliyeye verilmiştir. Tahkikata devam olunmaktadır.

40 yaşında bir adam 12 yaşında bir kızı kaçırdı!

Balıkesr (hususî) — Merkeze bağlı İrvana köyünden Mehmed Çavuşun kızı 12 yaşında Emine, ayni köyden Mustafa adında kırk yaşında bir adam tarafından kaçırılmıştır. Suçlu yakalanmış ve adliyeye verilmiştir.

Yurddan Küçük Haberler

* Bursada Ulucami ve Çekirge otobüs duraklarında kışın yağmur, yazın da günesten çekilen sıkıntıyı gidermek için kapalı birer bekleme yeri yapılacaktır.

* Balıkesirin İvrindi nahiyesine bağlı Gömeniç köyü muhtarı Recep köye yarım saat mesafede çifte kurşunlarile öldürülmüş olarak bulunmuştur. Beş kişi nezaret altına alınmış ve tahkikata başlanmıştır.

* Balıkesirde arabaların geçmeleri için stadyum arkasından yeni bir yol açılacaktır. Mevcut olan dar yol burada bir kısım bahçelerin istimlâki suretile genişletilecektir. Stadyumun ön tarafındaki eski tenis sahası da park haline getirilmektedir.

* Sandıklı halkevinde bir Namık Kemal gecesi yapılmıştır.

25 kuruş için bir adam öldü

Manisa, (Hususî) — Şehrimizin yani cami mahallesinde kumar yüzünden bir cinayet oldu. Tatlıcı Hüseyin ismin de on altı yaşında bir çocuk kadastrocu namiyle maruf Etemi kalbinden kama ile yaraladı. Yarası ağır olan Etem derhal hastahaneye kaldırıldı ise de, iki saatten fazla yaşıyamadı. Katil Hüseyin yakalandı. Cinayet bir kahvede kumar oynarlarken Etemin katilin 25 kuruşunu alması yüzünden çıkmıştır.

Portakallarda hastalık

Köylerdeki mücadele Izmire de teşmil olunacak

İzmir, (Hususî) — Narlıdere ve Balçova köyleri civarında portakal bahçelerinde yapılan kabuklu bit mücadelesinden iyi neticeler alınmıştır. Mücedeleye devam edilmektedir. Bu hastalığa yakalanan ağaçlarda yetişen portakallar gayet küçük ve susuz olmaktadır. Mücadele neticesinde ağaçların meyveleri gene irileşmektedir.

Mücadele, İzmirdeki portakal ağaçlarına da teşmil olunacaktır.

Mersinde okaliptüs yetiştirilecek

Mersin (hususî) — Seyhan ve İçel ile havalisi okaliptüs yetiştirme mıntakası olarak evvelce Alman mutehassıs profesörler tarafından tesbit edilmişti. Bu defa orman umum müdürlüğünce okaliptüs mıntakası teşçir işlerine Bolu orman mühendisi Fehminin memur edildiği haber alınmıştır. Mumaileyh emrini alır almaz vazifesine başlıyacaktır.

grafoloji

Cevapları veren: PROFESOR SANERK

Grafoloji ve Grafometri mütehassısı

BÜTÜN tafsilâtile karakterinizi; mezi yet ve kusurlarınızı; sizi hayrete düşürecek kadar vazih ve sarih olarak hususiyet lerinizi; tuttuğunuz veya düşündüğünüz işte muvaffak olup olmıyacağınızı; nihayet beş farkla yaşınızı size söyliyebilirim. Bana bir gazeteden, bir kitaptan veya aklımızdan yazacağınız dört satırlık yazıyı; son aylardaki imzalarımızdan ikisini gönderiniz.

— 95 —

Zara Dal 666:

Gençsiniz, orta boylusunuz ve biraz da zayıfsınız. Şişman sayılmazsınız. Dikkatiniz inkişafa muhtaçtır. Uzun sürecek bir işten çabuk bıkabilirsiniz. Hayatta tenevvü ve çeşit arıyan bir ruhunuz vardır. Henüz işlerin esasına değil, şekline dikkat ediyorsunuz sayılabilir. Eğlenceden bilhassa hoşlanıyorsunuz. Hayat ne istenildiği gibi tamamen zevkten ve saadetten ve ne de bazılarının zannettikleri gibi acı ve kederden ibarettir. Kendinizi daha fazla olgunlaştırmıya ve müspet faaliyetlerde mutlaka muvaffak olacak bir hale getirmeye çalışmalısınız.

— 96 —

Babaeski Kırıkkanat:

Bünyece iyi ve vücutça toplusunuz. Orta boylu sayılırsınız. Kendinize güveniniz fazladır. Bedenî işlere kabiliyetiniz o kadar fazla değildir. Düşündüğünüz bir şeyi derhal yapmak ister ve bunun neticelerini düşünmeden hemen işe başlamak istersiniz. İyi kalpli ve merhametlisiniz. Başkalarını aldatmaktan ve zarara sokmaktan hoşlanmazsınız. Size tavsiyelerim şunlardır: acelecilikten vazgeçmek, dikkatli iş görmeye alışmak ve her şeyinizi herkese söylemek huyunuzdan vazgeçiniz.

— 97 —

Çamlıca, Cem:

Yazınızı ayrıca tahlil edip tahlil neticelerini tekrar yazacağım. Yalnız sorduğunuz bir suale cevab vereceğim:

"Bir işin durulması lâzımgelen noktalarında durmamak„ yolunda yazılarınızdan çıkardığım neticeyi kabul ettikten sonra "asıl durulması lâzımgelen noktada durmamağı„ pek iyi anlamadığınızı yazıyorsunuz. Bunlar biribirinin neticesi olan iki hal değil midir? Bazı mühim ve esaslı şeyler vardır ki, bütün alâka ve dikkatinizi üzerinde toplamak gerektir. Siz, bunların ehemmiyetini anlamıyor değilsiniz, fakat harekete geçemiyorsunuz. Fakat öyle şeyler de oluyor ki, tâlî bir ehemmiyeti haizdir, siz buna ehemmiyet vererek derhal işe girişiyorsunuz. Bu, neden böyle oluyor diyeceksiniz? İşte sebebi: bir fırsat kaçırıyorsunuz ve bunu sonradan anlıyarak nadim oluyorsunuz. Bu nedamet ve hoşnutsuzluk zamanında çıktığını zannettiğiniz bir iş olursa buna - evvelkinden toplanmış bir enerji ile - derhal sarılıyorsunuz.

Tahlil neticelerinin çoğunu isabetli bulduğunuza göre, bunu vazıh adresinizle bildirmenizi rica edebilir miyim acaba?

Müteakip tahlil neticelerini bekliyebilirsiniz.

— 98 —

Beşiktaş, N.:

Orta boylu (kısaya mütemayil), genç... Size en büyük tavsiyem hareketlerinizde yalnız dikkatli olmıya çalışmanız değil, bununla beraber esasen mütekâmil bulunan zekânızı daha fazla kullanmanızdır. Zekânın kontrolu altında bulunmıyan dikkat, yalnız boşuna bir emek olmakla kalmaz, garib de olur. İyi bir kalbiniz var. İyiliği seversiniz. Aile muhabbetiniz ve merhametiniz fazladır. Yalnız söylediğim kusurunuzu tashih ediniz, göreceksiniz ki hem daha mes'ut olacak ve hem de etrafınızdakileri daha çok bahtiyar kılacaksınız. İsterseniz size bu hususta izahat ve hareketlerinize dair misaller verebilirim.

— 99 —

Beşiktaş Ş.:

Gençsiniz, hassas bir ruhunuz var. Orta boylusunuz. İri yapılı ve sağlam teşekküllüsünüz. İntizamı seviyorsunuz. Sizin de beraber mektup gönderdiğiniz Beşiktaş N. gibi aile rabıtanız kuvvetlidir. Biraz inatçı ve mütehakkim görünüyorsunuz. Size de bundan vazgeçmenizi, veya bu huyunuzu tadil etmenizi tavsiye edeceğim. İstikbaliniz emniyet vaadetmektedir.

— 100 —

A. B. 36 - 38:

Herhalde genç değilsiniz. Yaşınız 40 mı elli mi tayin edemedim. Yaşınıza rağmen bünyeniz ve teşekkülünüz iyidir. Herhangi bir rahatsızlık ve hastalıktan müşteki bulunmamaktasınız. Gönderdiğiniz muhtelif imzaları hem ayrı ayrı, hem de yekdiğeriyle mukayese ederek tahlil ettim; işte bulduğum ve vardığım neticeler:

1 — Faal olmaktan ziyade işin kolayını arıyan bir karakter. Fazla mukavemet önünde, durmaktansa, durmamağı tercih ediyorsunuz. Bu, ayni zamanda kavgacı olmamanızın, uysal bulunmanızın bir neticesidir.

2 — Nikbinsiniz, her şeyi iyi görüyorsunuz. Bedbin olmak şüphe yok ki bir hastalık sayılabilr, fakat tamamen ve mutlak surette nikbin olmakda gayri marazî addedilemez. O halde bundan sonraki hattı hareketiniz, yazdığım bu iki kusurun düzeltilmesine matuf olmalıdır. Hâdiseler önünde daima uyanık bulunmak şartiyle nikbin kalmakta devam etmenizi, daha fazla faal olmanızı tavsiye ederim.

— 101 —

Beyazıt 1. T. B. 3.:

İdare edilmekten ziyade idare etmeye mütemayil bir karakterdesiniz. Çok fazla ânî kararlar verir ve bu yolda verdiğiniz kararların baştan isabetli neticelerine inanırsınız. Zevkiniz, kısa zamanlar içinde çabuk değişebilir. Hassas ve alıngan olmanız kuvvetle muhtemeldir. Dikkatiniz tam değildir. Yeni şeylere alışmakta güçlük çekersiniz. Haddi zatında çok iyi kalplisiniz. Yalnız yazdığım kusurlarınızı düzeltmeniz lâzımdır. Bunlar arasında şu da mühimdir: siz, henüz sabit bir karakter taşımıyorsunuz. Karakteriniz mütehavvildir. Bu izahatı kâfi bulmuyorsanız, izahat istiyebilirsiniz.

Satılık motosiklet

Standart markalı, beş beygir kuvvetinde çok az kullanılmış bir motosiklet 350 liraya satılıktır. İstanbulda Cağaloğlu yokuşunda 44-2 numarada Foto Aliye müracaat.

HABER
AKŞAM POSTASI
İDARE EVİ:
İstanbul Ankara Caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214
Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare, ilân „ : 24370

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1.400 Kr.	2.700 Kr.
6 aylık	730 „	1.450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
Hasan Rasim Us
Basıldığı yer (VAKIT) Matbaası

Erkek elbisesi altında 26 yıl

Yazan: **Kenan Çinili — Melekzad Çinili**

(ERKEK — KIZ) **No:8**

— Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur —

Kayserîden döndükten sonra

Askerî talebe üniforması altında kadın taarruzlarına uğradım

Asker elbisesinin kadınlar üzerindeki tesirini düşünmekte aldanmamıştım: Bir akşam, çok güzel bir genç kızla tanıştım

Çıkan kısımların hülâsası

Erkek elbisesi giydiği için ailesile arası açılan Melekzad, Kayseriye kaçıyor, Kayseride bulunan muallime arkadaşı, erkek elbisesile evine gelen Melekzadı, muhitin dedikodusundan ürkerek, soğuk karşılıyor. Melekzad, yabancı bir şehirde parasız ve kimsesizdir. Kaldığı otelde temiz giyinmiş bir adam onunla alâkadar oluyor. O gece, yattığı odada Bay Kenan için bir yatak hazırlatıyor. Fakat, kendisini iyi kalpli göstermesini bilen bu adam, rezilin biridir. Taarruza kalkışıyor. Erkek - Kız, otel odasında geçen uzun bir didişmeden sonra tabancasını herifin göğsüne dayamak suretile kurtuluyor.

Bay Kenan, Kayseride tanıştığı bir jandarma zabitinin yanına gidiyor. Onunla tiyatroya gidiyorlar. Kadın artistlerden biri, Erkek - Kızı gözüne kestiriyor. Ve tiyatro çıkışında yolunu gözliyerek, dostluk tesisine uğraşıyor. Fakat, geceyi nerede geçirebileceğini düşünen zavallı Erkek - Kız, onunla alâkadar olmak hevesini duymuyor... Otelin kapısında jandarma zabitinden ayrılıyor. Artık otelde yatmasına imkân yoktur. Geceyi, otelin karşısında duran bir otomobilde geçiriyor. Ve, şafak sökerken tekrar sokaklara düşüyor.

Bir sabah, Kuleli askerî lisesinde okuyan akrabamızın oğluna ait elbiseyi sırtıma geçirince sokağa fırladım

Önüme çıkan ilk kahveye girerek kendime sıcak bir çay ikram ettim. Çayımı içerken düşünüyordum.. Ben ne etmiş, ne akla hizmet etmiştim de aile yuvamı bırakarak Kayseriye kadar gelmiştim.. Arkadaşımdan aldığım cevap, otel odasında geçen sahne, gözümün önüne geliyor, fakat önümde bekliyen günlerin tehdidi yanında bunların bir hiç olacağını tasarlayordum. Hakikaten ne yapacaktım?.

Kayseride hiçbir tanıdığım yoktu. İş bulmama da imkân mevcut değildi. İşte nereye baş vurdumsa muvaffakıyetsizlikle karşılaşmıştım.

Kahvede ne kadra kaldığımı bilmiyorum..

Ölüm var, dönmek yok!

Ölüm var, dönmek yok! sözünün büyüklüğünü yavaş yavaş anlıyordum, Ölüm, dönmek yanında pek ulaşılmaz bir neticeydi. Evet, dönecek, fakat ölmiyecektim. Daha gençtim.. Beni daha bir çok sergüzeştler bekliyordu.

Birdenbire aklıma Nafiz Bey geldi.. Acaba bu gence baş vursam, bana yardım edemez miydi?.

İnsan ölmeden, ümit ölmez, sözünün doğruluğunu ben Kayseride anladım.. Doğru Nafiz Beye gittim. Mahfelde yoktu.. Nerede bulunduğunu sordum... Söylediler, gittim, buldum. Bu genç zabit, sabah sabah beni karşısında görünce şaşaladı:

— Hayrola, dedi.. Ne var?.

— Sizinle daha dün tanıştım.. Biraz dert yanmaya ve imkân varsa yardımınızı ricaya geldim.. Diye cevap verdi

— Söyleyin rica ederim. Ne demek, elimizden geleni yaparız. Yeter ki yapılacak bir iş olsun. .

Sözün kısası, başımdan geçenleri yalnız iki hakikati — kız oluşumla, oteldeki hâdiseyi - gizliyerek her şeyi olduğu gibi anlattım. Sonunda da:

— İşte böyle Nafiz Bey, dedim, hakikati öğrendiniz.. Şimdi sizden rica ya geldim. Bu vaziyet dahilinde benim Kayseride kalmama imkân yok.. Gene İstanbula dönmiye, aile ocağıma sığınmıya karar verdim. Fakat beni İstanbula ulaştıracak kadar değil, karnımı doyuracak bile para yok.. İstanbula varır varmaz adresinize gönderebilirim. Bana bir tren parası lûtfeder misiniz?.

Bu genç arkadaş bir dakika bile düşünmeden:

— Hay, hay, dedi.. Ne kadar

— Bir tren bileti parası, başka bir şey istemem. Bunu da para olarak değil, bilet olarak veriniz..

— Nasıl isterseniz!. .

Nafiz Bey biletimi aldı, beni trene kendi eliyle yerleştirdi..

— 2 —

Kayseriden dönüp geldikten sonra bana evde, herkes, gûya hiç bir şey yapmamışım gibi hareket etti. Kimse ne yaptığımı, ne ettiğimi sormadı.. Her şeyi olduğu gibi buldum.

Hattâ kavgaları, dırıltıları, geçimsizlikleri bile.. Fakat ben evden ayrılmanın ağız tadını Kayseri seyahatile aldığım için tahammül gösterdim. Daha doğrusu hiç bir söze aldırış etmeye, hiç bir şeye karışmamaya, evde kendi halimde bu gürültü içinde

tek başımayaşamıya karar verdim.

Sabahları erkenden çıkıyor, dolaşıyor, eve ister dönüyor, ister dönmüyordum. Bu çekingen halim, evdeki gürültüleri arttırmadı değil, Fakat ben aldırmadım. O kadar ki artık onlar da benim bu hareketlerime ister istemez alışmak, yahut alışmış görünmek vaziyetinde kaldılar. Beni ev içinde kardeşlerime karşı müdafaa eden yalnız bir tek kişi vardı Annem..

Bir aralık ev hayatı sakinleşti. Şimdi kimse, sırtımdaki erkek elbisesine itiraz etmiyor, geziyorum, eğleniyorum, kimse ne yapıyorsun bile demiyor. Rahatım iyi... Çalışmamaktan, muayyen bir işle meşgul olmamaktan mütevellit iç sıkıntımı hep gezmekle geçiriyorum. Bu gezişlerimde gözüme çarpan bir hakikat var. Genç kızların çoğu, hep askerlerle, bilhassa zabitlerle dolaşıyorlar.

Asker elbisesinin kadınlar üzerindeki tesiri fazla. Ben de bir asker elbisesi tedarik edemez miyim, diye düşünüyorum. Gerçi şimdiye kadar beni erkek sanan kadınların garip bakışlariyle karşılaşmış değilim. İşte Şükriye... Zavallı kız... Açıktan açığa çektiği muhakkak.. Üzerimde bir asker elbisesi bulunsaydı bu alâka belki daha fazla olacaktı.

Benim için bir zabit elbisesi bulmak müşküldü ama, kolaylıkla bir askerı talebe elbisesi temin edebilirdim.

Kuleli askerî lisesinde okuyan bir akrabam vardı ki bizde kalırdı. Onun ihtiyat elbisesi gardıropta durup duruyordu....

Kendi kendime:

— Ha zabit elbisesi, ha talebe...

İkisi de askerî ya... Sonra ben yaşta birinin zabit elbisesiyle sokaklarda dolaşmasına da imkân görmeynice, ikinci elbisenin benim için biçilmiş kaftan olduğuna hükmettim.

Bir sarhoş gardroptan onun elbiselerini alarak sırtıma geçirdim. Aynanın karşısına geçerek kendimi tetkik ettim. Bayağı başkalaşmıştım. Elbise de sırtıma öyle uymuştu ki, sormayın. Görenler terzinin muhakkak benim için yaptığına zahip olurlardı.

Her şeyin tamam olduğuna kanaat getirdikten sonra ver elini sokak. Kapıda annemle küçük ve lehimde neticelenen bir ağız kavgası...

Biz o zaman Kurtuluşta oturuyorduk. Kurtuluş sokakları bugünden sonra beni uzun zaman hep asker elbisesi içinde gördü. Belki de beni evvelce sivil elbise içinde görenler askerî mektebe gittiğime hükmetmişlerdir. Asker elbisesiyle hafta aralarında da sokaklarda dolaştığım için bazı zabitler çeviriyorlar, sorguya çekiyorlardı. Onlara tebdil havalı olduğumu söyliyerek yakamı kurtarıyordum.

Asker elbisesinin kadınlar üzerindeki tesirinde aldanmamıştım. Bu üniformayı sırtıma geçirdiğim gündenberi, bir hayli kadın taarruzuna uğramıştım. Bir akşam da sinemadan dönerken, tramvay yanında yetişmiş, güzel bir genç kızla karşılaştım. Kızın gözü, mütemadiyen üstümde dolaşıyordu. O da benim bindiğim tramvaya atladı; o da benim indiğim Kurtuluşta indi, benim sokağa saptı. Ben kapımı çalarken o da evin önünden geçti. Döndü baktı. Dönüp baktı, kayboluncıya kadar...

Ertesi günü öğleyin evden çıkıyordum. Kapıda kime rastlasam beğenirsiniz? Bir gün evvelki kıza. Beyaz bir ön'ük giymişti. Yanında da ayni şekilde giyinmiş birkaç kız vardı. O, beni er kadaşlarına gösterdi; gülüştüler, ben de güldüm. Kız gülüşümden cesaret alarak dönüp:

— Niçin gülüyorsunuz! dedi.

Ben:

— Siz niçin gülüyorsunuz? dedim.

İşte bu gülüş ve konuşuş bu genç kızla tanışmama ve ilk, ehemmiyetli, gülünçlü, bazan da ağlanacak kadar hazin bir macera geçirmeme vesile hazırlamış oldu.

(Devamı var)

Edebiyat âleminde

İzzet Melih'le bir mülâkat

Son baharın son günleri, sanat mihrabında mukaddes ateşin yalazlandığı demdir. Sanat dünyasında yaşamak isteyenler bu mihraba adak sunarlar.

1937 nin son aylarındayız. Bu aylar her yıl, san'atın her şubesinde nesillerden eser beklediğimiz aylardır. Bu aylarda, yapraklar sararıp düşer ve şehirler karakışı beklerken, genç nesiller geçen, göçen ve bazan da göçüşü umulan san'at nesilleri karşısında kendi canlılıklarını tecrübe ederler; içinde belirdikleri cemiyeti, vaad ettikleri istikbale inandırırlar, hazırlarlar ve yahut onların eserlerndeki kötülüğün körlüğün ve heyecansızlığın devam ettiği görülür cemiyetin iç sızısı artar.

Gene bu aylarda gelmiş, tecrübe edilmiş, muhitlerini yapmış ve cemiyetten not almış nesiller san'atlerine gösterilen itimadı tazelemek, perçinlemek, kırılmamış bir bilek ve bükülmemiş bir belkemiği ile bir yıl daha yaşamak imkânını bulurlar. Yahut bu itimadı tazeleyemezler, evvelâ san'at âleminin bir tatlı hatırası haline girerler, sonra san'at tarihinin satırları arasında kendilerine birer mezar ayırtırlar.

Sonbaharın, son günleri san'at mihrabında, mukaddes ateşin yalazlandığı demdir. San'at dünyasında yaşamak isteyenler bu mihraba adak sunarlar.

* * *

1937 nin son aylarındayız.

Genç san'at nesillerinden verim beklerken İzzet Melih'i unutmak, hesaba katmamak nasıl mümkün olur?.

Onu nice sonbaharlardır imtihan meydanında arayıp bulamıyanlar oldu. Onu da duyarım. Onu hülya diyarından uzaklaşmış, etleşmiş, kemikleşmiş sananlar vardır. Fakat bence böyle sananlar sadece hataya düşmüş olanlar vardır. Zira bu hata, dikkatsizliğin ve neşriyatı adım adım takip etmeyişin verdiği bir vehimden başka bir şey değildir. Kâh bir seyahat notlarının sathî anılan görüşleri arasında, kâh bir san'at toplantısına terceman olan bir kürsüden konuşulanlar arasında onu bütün edebı iştirakile bulmak ve sezmek mümkündür. O neslinin ve neslini takip eden nesillerin içinde üstadlık pâyesi verilip bir kenara atılamıyacak olanların belki ilkidir.

Onu hatırladım;

"— Çocukluğunun, gençliğinin ve san'atinin idealini, şimdi, concret bir cemiyet halinde etrafında bulan bu edip, huyuna, zevkine ve tahassüslerine yabancı bu günkü cemiyet içinde nasıl verimsiz kalabilir?.,,

Diye düşündüm. Yeni devirden evvel eser vermiş olanlar içinde Tezad müellifi kadar kim, hangisi bugüne uyar bir psikoloji içinde çalışmıştır?.

Ve dün kitabı bol bir oda içinde karşılaştığımız zaman ona ilk söylediğim bu oldu.

Sevindi mi?

Bilmem..

Fakat bir an zeki pırıltılı gözlerinde temiz ve masum bir dalış sezdim. Sonra gülümsedi ve dedi:

— Tezad meşrutiyeti takip eden yıllarda neşredilmiş ilk millî hikâye olarak kabul edilebilir. Bu kitapta tahlil edilen Türklük vicdan cidalleri ile heyecanları bugünkü ülkümüze pek uygundur, sanırım. Bununla beraber size hak vermekten zevk aldığımı da gizlemek istemem.

— Reşat Nuri'nin Çalıkuşu adlı eserini yeniden yazmağa karar verdiği söyleniyor.

— Duydum. Hattâ Nurullah Ataç "Haber,, deki sütununu bir gün buna tahsis etmişti. Güzel bir yazı idi. Okudum.

Parmağını alnına dayayarak gözlerini bir an yumdu, sonra:

— Ezberlemedim tabiî .. - dedi.. Olduğu gibi hatırlayamıyacağım amma, şuna yakın bir cümlesi vardı: "Daima yeni bir eser vermek, ve başka mevzular, başka tarzlar arkasında koşmak istemekte hoşuma giden bir hal vardır. Fakat bir esere gösterilen bu sadakat de hiç şüphesiz hürmetimize lâyıktır..,

Ben de bu kanaate iştirak ediyorum.

İzzet Melih

— Acaba siz eskiden yazmış olduğunuz kitapları şimdi tashih etmek icap etseydi, kahramanlarınızı nasıl değiştirirdiniz?.

— Faraza "Sermed,, ve "Tezad,, adlı romanlarını yeniden bastırmayı düşünsem sadece üslûplarını sadeleştirirdim. Ne kahramanlarına, ne de vak'alarına dokunmazdım. Zira bu kitaplar, onları yazarken bulunduğum yaşın, taşıdığım duyguların ve görgülerin meyvasıdır. Onların esasını bozmak, bu meyvaların tadını ve mahrem kokusunu mahvetmek demektir.

— Siz bu memuriyet hayatını hiç bırakmıyacak mısınız?.

— Neye sordunuz?.

— Eserlerinizin şekillerine ve ruhlarına devamlı bir hürmet gösterişiniz, artist tarafınızı gayet güzel izah ediyor. Bu seciyede bulunan bir insanın san'at hayatı ile çok daha sıkı bir temas muhafaza etmesi doğru olur kanaatindeyim de...

İzzet Melih, bu yarı serzenişli cevabıma şöyle mukabele etti:

— Sırf edebî eserler yazanlar bazı memleketlerde, hayatlarını pek güç kazanabilirler; ve bazı yerlerde de kalemleriyle hiç geçinemezler. Faraza Fransada Sthendal, Sully Prudhomme, Bandelaire ve daha bir çok muharrirler hep devlet memurluklarında bulunmuşlardır. Hele bizde, gazeteciliği meslek edinenlerden başka bütün yazıcıların, Şinasi ve Abdulhak Hâmitten Yahya Kemale, Yakup Kadriye ve daha gençlere kadar hepsinin resmî bir meşguliyeti olmuştur. Muharrirler böylece hayatlarını başka bir yolda kazanmağa mecbur olunca, elbette tekmil vakitlerini edebiyata veremiyorlar. Maamafih bu vaziyet bazan faydalı olmuyor değil. Zira daha uzun düşünülmüş, daha dikkatli ve yavaş meydana gelmiş eserler yazmağa müsaittir.

— Bu yıl ilkbaharda Halit Ziya ile konuşmuştum. Sizin pekaz yazdığınızdan şikâyet ettiğini hatırlarım.

— Üstadın beni kabahatli bulması belki haklıdır. Lâkin ben az veya çok daima çalıştım, ve yazdım.

— Evet bazan gazetelerde bir iki makalenize tesadüf ediliyor. Fakat siz "Hüzün ve Tebessüm,, den sonra hiç bir toplu eser vermediniz.

— Anlaşıldı. Siz de Halit Ziya gibi beni kabahatli bulanlardansınız. Eğer size, yakında bir kitap çıkarmağa hazırlandığımı söylersem beni affeder misiniz? Üç yıldanberi çalıştığım yeni bir romanı altı yedi ay sonra bitirebileceğimi de ümit ediyorum. Çıkmak üzere bulunan kitap, hikâyelerden mürekkeptir ve ilk hikâyenin adını taşıyacak...

— Yani?.

— "Kadın sesi....,

* * *

Kadın! Bakalım dostumuz İzzet Melih'in kaleminde gene nasıl bir ses vereceksin!..

Nizamettin NAZİF

Sen Fıkralar

Haber, okuyucuları arasında bir fıkra müsabakası açmıştır. Gönderilecek fıkraların kısa ve hiç olmazsa az işitilmiş olması lâzımdır.

Fıkralar, gönderenlerin imzaları yahut müstear adlarile neşredilecek ve her ay o ay içinde çıkacakların en iyilerinden beşine muhtelif ve kıymetli hediyeler verilecektir.

Bize bildiğiniz güzel fıkraları gönderiniz.

Tiyatro gişesinde

Memur — koltuk mu istiyorsunuz?

Müşteri — Biz öyle aşağı yerlerde oturacak adam mıyız? Paradi ver Parac...

A. Saniye

Sen ölmeliydin!

Meşhur Alman bestekârlarından Mendelson'un vefatı üzerine genç yiğeni amcası için bir (Marş fünebr) bestelemiş ve eserini hemen bestegâr Rosini ye göstermiş.

Çok zarif bir adam olan üstad eseri dinlemiş ve demiş ki:

— Oğlum, eser güzel... Fakat sen ölmeliydin, amcan da sağ kalmalıydı ve Marş fünebr'i o sana bestelemeliydi!

Aziz Çorlu

Üç kafadar

Üç arkadaş bir odada oturuyorlar - mış. Bunlardan biri sağır, biri kör, diğeri de iki ayağı olmıyan bir topalmış. Konuşurlarken Sağır:

— Arkadaşlar demiş — Uzaktan kulağıma bir ayak tıpırtısı geliyor!

Kör lafa karışmış:

— Evet doğru söylüyorsun... Gelenı görüyorum.. İşte karşıda..

Topal heyecanla haykırmış:

— Ne duruyoruz? Tutalım şunu...

Rıza Coşkun

Bırak şu tenbelleri

Bir ihtiyarın altı tane çocuğu vardı. Bir gün hep bereber sofraya oturdular. Yemek yerlerken, baba, en küçük oğlundan su istedi. O, kendinden iki yaş büyüğüne havale etti. İkinci oğul kendinden büyüğüne, O da diğer kardeşine söyledi Sıra enbüyük oğula gelmişti. En büyük oğul, kardeşlerine hiddetle baktı. Sonra babasına döndü:

— Baba, bu tenbellere niçin minnet ediyorsun? Kalk şu suyu sen iç... Bana da ölmüşlerinin canı için bir bardak getir!

Dedi.

Kanlıca Fıstıklı No. 68

Behice

Çeşni

Bir köylü, günün birinde Istanbula geldi. Karnı acıkmışdı. Elindeki ekmeğine katık almak istedi. Bir bakkala gitti. Tezgâhın üzerinde duran Balkan Kaşarını göstererek:

— Beş kuruşluk ver!

Dedi. Bakkal, geniş yüzkü bıçağıle, şeffaf denecek kadar ince bir dilim kesüp tartdı ve köylüye uzattı.

köylü, Peyniri ağzına atup bir lokmada yedi. Ve ağzını şapırtatarak bakkala döndü:

— Evet mükemmel... İşte bundan ver!

Dedi...

Beyazıt A. Ertürk

Eşekle geziyormuş!

Rahmetli borazan Tevfik, bir gün kuyumcular çarşısında Mıgırın lokantasında yemek yiyordu. Lokanta da bulunan arkadaşlarına dönerek dediki:

—Yahu hiç sormuyorsun... Geçenlerde başıma öyle bir iş geldi ki, gülmekten elân kendimi alamıyorum..

— Ne o? Hayırdır inşallah... Anlat! dediler. Anlattı:

—Evvelki gün, ahbablar beni çevirdiler: "Sen her vakit otomobille gezer - din; dün Beyoğlunda eşekle gezmişsin.. Bu sana yakışır mı?,, diye ayıpladılar. Düşündüm, taşındım ve buldum: Hakikaten o gün Beyoğlunda Mıgırla gezmiştim!

Borizan Tevfiğin hikâyesini dinleyenler arasında Mığır da vardı. Ve, birdenbire işi anladı. Öfkeyle bağırdı:

— Demek beni eşek yaptın ha? -dedi- çık dışarı... Eşeğin eti yenmez...

Çerkeş
V. Özaltın

ŞUNDAN BUNDAN

Dünün ve bugünün ekzantrikleri

Meşhur Fransız edibi Baudlaire saçını parlak bir yeşile boyardı

Prusya Kralı birinci Fredrik, kırmızı ve temiz görünsün diye yüzüne kırmızı mürekkep sürerdi

Umumî harpten sonra nedense dünyadaki garip tabiatli insanların adedi bir hayli azalmıştır. Maamafih gene şurada burada bir sürü eksantriklere tesadüf edilir. Ancak bugünkü eksantrik, dünün yanında garip tabiatli adamı yanında pek sönük kalıyor.

Tanınmış, eski ve yeni eksantrikler arasında zengin ve büyük mevki sahibi insanlar vardır. Bunlardan en meşhurlarını aşağıda yazıyoruz:

Meşhur milyarder Vanderbilt kardeşlerin büyüğü olan Gronelius Vanderbilt habis ruhları uzaklaştırır iddiasiyle karyolasının ayaklarına birer tas içinde tuzlu su koyardı. Hiç çek defteri kullandığı vaki değildir. Çeki, not defterinden kopardığı kâğıt parçalarına el yazısiyle yazardı.

Milyoner, fakat ikinci mevki tramvaya biniyor!

Amerikalı milyoner Russell Seege, işine otomobille gidecek yerde ikinci mevki tramvayla gider, sırtına sekiz dolara hazır aldığı biçimsiz elbiseleri giyerdi. Öğle yemeğinde sade elma yemek itiyadında idi.

Seksen milyon lirası olan Madam Hettz Breeu çamaşırcıya az para vermek için çamaşırlarının yalnız yaka ve kol kapaklarını kirleten taraflarını yıkatırdı. Çamaşırı eskidiği vakit, eski gazeteleri çamaşır yerine kullandığı ve sırtına giydiği vakiydi.

Londrada zenginliği kadar hasisliği ile de meşhur olan Edwin Horoes, her sabah piposunu bir beşlik banknotla yakar. Bunu, işi için uğur sayardı.

Fransada Madame de la Bresse 125 bin frank servetini öldüğü vakit, kardan bayılan adamlara elbise alınmak için bırakmıştı.

Kırmızı balıklara pantalon!

Avrupanın meşhur ıslâhatçılarından Fransesca Nortiyuega, teyzezadesine muazzam bir servet bırakmıştı. Ancak vasiyetinde bir şart vardı. Teyzezadesi Francescanın beslediği kırmızı balıklara pantalon giydirecekti.

Peorge Francsi Train adındaki enksantrik te Amerika reisicumhuru intihap edilmek gayretiyle tamam bin nutuk söylemiş, buna mukabil intihaplarda bir tek bile rey almamıştı. Arabistan fıstığı yiyenlerin ebediyen yaşayacaklarını iddia ederdi. Kendisi 1904 de öldü.

Wellington dükü daima beraberinde altı tane saat bulundururdu.

Prusya kralı büyük Fredrik, hiç yüzünü yıkamazdı. Sudan nefret ederdi.. Kırmızı ve ve temiz görünsün diye yüzüne kırmızı mürekkep sürmekle maruftu.

Berberini kafeste hapseden karliçe

Rusya kraliçelerinden ikinci Katerin, başındaki kepeğin dedikodu halinde avamın ağzına yayılmasından korktuğu için berberini üç sene bir demir kafes içinde hapsettirmişti.

Kardinal Rişliyö günün bir kaç saatini, salonundaki mobilyaların üzerinden atlamağa tahsis etmişti.

İngiltere kralı yedinci Edvard bozuk para şıkırtısına tahammül edemez, sarayda kimsenin cebinde bozuk para taşımasına müsaade etmezdi.

Meşhur İngiliz üdebasından Dlou Farrar bütün eserlerini ayakta yazmıştı.

Amerikan mizahnüvisi Mark Twain kışın beyaz esvapla gezerdi.

Jan Jak Roso yanında daima bir hayaletin yürüdüğü iddiasındaydı.

Alexander Dumas, yazdığı romanları mavi kâğıda, şiirleri sarı kâğıda ve makaleleri pembe renkli kâğıda yazmakla meşhurdu.

Gene tanınmış Fransız üdebasından Charles Baudelaire, saçını parlak bir yeşile boyar, yamyamlıkla övünür ve yılanlarla yaşardı.

Hazreti İsa ile konuşan sair!

Mistik yazılariyle meşhur İngiliz şairi William Blake, filozof Sokratın kardeşi olduğunu ve Hazreti İsa ile konuştuğunu israr ile iddia ederdi.

Keman virtoözüsü Pagannininin, kemanının telleri eskiydi. Çalarken koptuğu takdirde, kalan tellerle çalmak suretiyle san'atini halka göstermek için bu telleri hiç değiştirmek istemezdi.

Meşhur muganni (Koruzo) dinleyiciler arasında para ile tutulmuş alkışlayıcılar olmadıkça kat'iyyen şarkı söylemezdi.

Corc Klemansu yatağa terlik ve eldivenle girerdi.

Münihte Fritz Babel adında bir adam hasta olmamak için altmış sene yattıktan dışarı çıkmamıştı.

İngilterede Peorge Csher isminde ki bir eksantrik te tıpkı bir at gibi yaşamak merakındaydı. Saçını atın yelesine benzeyecek şekilde kestirir, ayakkaplarına at nalı çaktırır ve saman, ot ve yulaf gibi şeyler yerdi.

Noktasız, virgülsüz kitap

Tinothz Dekter admdaki zengin, bir eser yazmıştı. Bu kitapta hiç bir nokta virgül yoktu. Kitabın sonunda bir sayfa bir sürü nokta, virgül ve noktalı virgüle tahsis edilmiş ve şöyle bir not ilâve edilmişti:

"İsteyenler bunları kitaba doldursunlar.,,

Ayni adam sıcaktan kavrulan Pasifik adalarına karda giyilecek eldiven, kömür membaı olan Nevkastile de kömür göndermiş ve işin garibi bu ticaretten kâr da etmiştir. Kapısının önünde Amerika Reisicumhurlarından Vaşingtonun, Hazreti Musanın ve kendisinin heykelleri dikiliydi.

Baron Harden bir büyük cilt eser yazmış ve eserinin adını "intihar usulleri ve etiketi,, koymuştu. Baron bu kitabında intihar etmek arzusunda olanlara seksen muhtelif zehir ve 51 çeşit büsbütün yeni intihar vasıtası tavsiye ediyordu. Ayni Baron, Cenubî Amerika sahillerinde çıplak bir adanın hâkimi olduğu iddiasındaydı. Bu ada yüzünden az kalsın İngiltere ile Brezilya arasında bir harp çıkacaktı.

Ekzantrikliğin istikbali

Eksentrikliğin yarını pek mahdut bir zümrenin elinde kalmıştır. Bunlardan bir çoğu garabeti, garabet zevkiyle değil, bir şöhret vasıtası olarak yaptıkları için eksantrikliğin istikbali hakkında bir şey söylenemez. Bugünkü enksantriklerden en mühimleri şunlardır:

Amerikada Çinçinatide 15 milyonluk bir adam vardır. Adı Vilyam Dew olan bu adam tıpkı bir dilenci gibi giyinir ve hâlâ çatı arasında yatıp kalkıyor.

Amerikada İllingradda Wilbur Volivo adında biri türemiştir. Bu adam dünyanın bir tepsi gibi dümdüz olduğunu idida ediyor. Zavallı Kristof Kolombun ruhu bundan kimbilir ne kadar muazzep oluyor!

İtalyan şairi Gabriyel Danonçiyo Londradaki yağmurların fazlalığını düşünerek İngiltereye giderken yüz şemsiye götürmüştür.

Galatasaray - Beykoz müsabakasından iki görünüş. (Her iki fotoğrafımızda da Sekiz Mehmedin ceza sahası içinde Haşime favl yaptığı bariz bir surette görülmektedir.)

Taksim stadında

Galatasaray Beykozla 1-1 berabere kaldı

Güneş Topkapıyı 7 - 1 yendi

Yazan: O. M. KUTNAK

Taksim stadındaki lik maçlarının ilk karşılaşması Ahmet Ademin hakemliği ile Güneş ve Topkapı klüpleri arasında yapıldı. Takımlar sahaya çıktıkları zaman Topkapıdan Salâhaddinin Güneşten de Cihad, Rıza ve Rebiinin eksik oldukları görüldü. Takımlar şu kadrolarla oyuna başladılar.

Güneş: Safa - Faruk, Yusuf - Dani Reşad, İbrahim - Salâhaddin, Ömer, Melih, Murad, Canbaz.

Topkapı: Tahsin - Hakkı, Salim - Şeref, Mehmet, Tahsin - Yunus, Kâmil, Osman, Haydar, Hamdi.

Topkapılıların başladığı top, derhal Güneşe geçerek sağlı sollu akınlarla Topkapı kalesine indiler. Müsabakaya başlıyalı henüz beş dakika olmuştu ki, açığın kale önünde havalandırdığı topu Melih bir kafa vuruşuyla kaleye soktu.

Bu golden sonra biraz açılır gibi olan kırmızı beyazlılar Haydarın gayretiyle oyunu mütevazin bir şekle sok tularsa da bu beraberlik uzun sürmedi, on beşinci dakikadan sonra Güneş çok açık bir hâkimiyet kurdu ve 20 nci dakikada Ömer güzel bir plâse ile takımına ikinci golü kazandırdı. İki dakika sonra da Topkapı kalecisinin affedilmez bir hatasından istifade eden Murad üçüncü Güneş golünü de attı.

Oyun mütemadiyen Topkapı kalesi önünde oynanmaktayken Melih korner den gelen topu dördüncü, 40 ıncı dakikada yine Melih penaltıdan beşinci sayıları kaydetti ve ilk devre 5-0 Güneşin galibiyetiyle bitti.

İKİNCİ HAFTAYM

Bu kısma Topkapılıların büyük bir azimle başladıkları görüldü. İlk dakikalardaki hâkimiyetleri esnasında Güneşlilerin birçok fırsatlar kaçırmaları da Topkapı takımını teşci etmiş oldu. 10 uncu dakikadan itibaren Topkapılılar neticesiz de olsa bir hayli akın yaptılar. 14 üncü dakikada soldan bir Güneş hücumunda Murad, uzaktan çektiği şütle Güneşe altıncı sayıyı kazandırdı. Bu golde de Topkapı kalecisinin hatası vardı. Bundan sonra oyun karmakarışık bir şekilde devam etmekteyken (29 uncu dakikada) Topkapılı Haydar karşısındaki müdafileri geçerek takımının şeref sayısını yaptı. Son dakikalarda yine Muradın uzaktan attığı bir şüt yine Topkapı kalecisinin kabahati yüzünden golle neticelendi ve bu suretle Güneşliler gol adedini yediye çıkardılar ve müsabaka da bu suretle 7-1 Topkapı aleyhine bitti.

Güneş takımında kaleciye bir iş düşmedi, müdafiler vazifelerini yaptılar. Muavin ve muhacim hatları vasat bir oyun oynadı. Takımın en faal uzvu Boncuk Ömerdi.

Topkapı takımında kaleci çok fena idi, müdafiler ve muavin hattı gelişigüzel bir oyun çıkardı, hücum hattında göze çarpan oyuncu Haydar olmakla beraber, o da bir hayli ağırdı. Hakem Ahmet Adem müsabakayı çok güzel idare etti.

Galatasaray - Beykoz

Haftanın en enteresan müsabakası dün Taksim stadında, lâkin başında giden Galatasarayla geçen hafta Beşiktaşla berabere kalmıya muvaffak olan Beykoz arasındaydı. Üçe on kala Beykozluların başladığı maça takımlar şu kadrolariyle çıkmışlardı:

Galatasaray: Necmi - Salim, Suavi-Celâl, Eşfak, Fazıl - Necdet, Süleyman, Bülend, Haşim, Danyal.

Beykoz: Safa - Bahadır, Halid - Mehmet, Kemal, Sadeddin - Turhan, Galib, Şahab, Sait, Kâzım.

Hakem Feridun Kılınç:

İlk karşılıklı hücumlar iki takımın müdafaa hatlarında kesildikten sonra top ortalarda dolaşmıya başladı. Uzun paslarla ve açık bir oyun oynıyan Galatasaraylılar beşinci dakikadan sonra üstünlüğü tesis edebildiler. Oyun artık Beykoz kalesi önünde oynanıyor. 18 inci dakikada Danyal topu havaya dikerek ilk fırsatı kaçırdı. 20 inci dakikada Haşimin üst üste çektiği çok sıkı iki şüt, rakip takım müdafilerine çarparak geri döndü. 25 inci dakikada yine Galatasaray akınında Sol açık Danyalın ortaladığı topu Süleyman güzel bir vole ile Beykoz ağlarına taktı. Bu sayımın akabinde Beykoz kalesinin çok yakınından çekilen iki frikik netice vermeyince sarı kırmızılılar yavaşlamıya, sarı siyahlılarsa Bahadırı merkez muavine alarak sıkı hücumlara başladılar.

35 inci dakikadan sonra oyun Galatasaray sahasında oynanmaktayken topu yakalıyan Kâzım da çok mühim bir fırsatı kaçırdı. Oyun çok süratli ve zevkli cereyan ederken ilk kırk beş dakika 1-0 Galatasarayın galibiyeti ile bitti.

İKİNCİ HAFTAYM

İkinci kısma çok sıkı bir Beykoz hücumu ile başlandı ve bu akın Galatasaray kalecisinin yerinde bir plonjonuyla defedilebildi.

Bu kısımda müsabakanın daha sert ve süratli oluşuna rağmen hakemin bir çok hatalarını görmemesi, gördüğü cezaları da aksi tarafa vermesi ve yan çizgiyi geçmiyen toplara taç kararı vermesi oyunun zevkini kaçırmıştır.

Sarı kırmızılılar rakiplerinin oyununu kabul etmiş bir halde, muavinlerini de gerilere çekerek tedafüî bir oyun oynamıya başladılar. Buna mukabil Beykozlular da canlı bir maç yapıyorlardı.

Haşimin neticesiz kalan bir hücumu

Beykozlular soldan, Galatasaray da mütemadiyen sağdan hücum etmeye çalışıyorlar. Bu arada Necdetin müteaddid akınları ve topu mükemmelen ortalamasından üç orta bir türlü istifade edemediler.

30 uncu dakikadan sonra sarı siyahlılar daha üstün oynuyorlar ve daha tehlikeli inişler yapıyorlardı ki, bunlardan birinde Eşfağın falsolu bir vuruşu ile top kendi koluna çarptı. Kastî olmıyan bu hareketi hakem penaltıyla tecziye etti; Beykozlu Bahadır da bu suretle takımını beraberliğe eriştirdi. Son beş dakika Galatasaraylıların galibiyeti temin için çalışmalariyle geçtiyse de netice değişmedi, maç tarafların birer golü ile beberlikle neticelendi.

Beykoz takımından müdafiler canlı muavin hattında Mehmet, Kemal a kıncılardan da Kâzım çok sert bir o yun oynadılar. Takımın, hattâ maçın en iyi oyuncusu emektar Bahadır oldu. Beykoz takımını son haftaki mu vaffakıyetlerinden dolayı tebrik ederiz.

Galatasaraya gelince, kaleci ve müdafiler iyi idiler. Hücum hattında ikd açıklar mükemmel, üç orta çok ağır muavin hattı da muhacimleri takib etmemek hatasını işlediler.

Hakeme gelince: dürüstlüğünden şüphe etmediğimiz Feridun Kılınç, evelâ yan hakemi seçmekte isabet edemediği gibi kendisi de topu takib etmedi ve bu sebepten maçın dercettiğimiz resimlerinden pek âlâ anlaşıldığı gibi birçok favulleri görmedi.

Gelecek haftalarda idare edeceği Galatasaray - Güneş; Galatasaray - Fener müsabakalarında daha dikkatli olmasını tavsiye ederiz.

Yazması benden

Eski federasyoncularımızdan istifade etmeliyiz ...

Bütün azalarının Ankarada bulunmasını istiyen Türk spor kurumu tarafından vazifelerini Ankaraya nakledemiyen birçok federasyon reis ve azaları müstafi addedildiler.

Yahut da, bunlardan bir kısmı Ankarada bulunmak şartının kat'iliği karşısında daha evvel davranıp istifa etmişlerdi.

Bu hâdiseler dolayısiyle, bilhassa Türkiyeyi güreşte beynelmilel bir mevkie yükseltmeye muvaffak olan güreş federasyonu reis ve azaları ile memleketimizde eskrim faaliyetini yürütmek için çalışan eskrim federasyonu reisi de bulunuyordu.

Şimdi, spor işlerinden tamamen uzaklaşmış buluna bu zevat, İstanbulda bulunuyorlar...

İstanbul ise, Türkiyenin en kalabalık şehri olması dolayısiyle, idarî noktadan olmasa ble, fiilî noktadan Türkiyenin en çok sporfaaliyeti olan bir yeridir.

Senelerce federasyonlarda büyük ve müspet işler görmüş olanlara, İstanbul mıntakası teşkilâtına girip, memleket sporuna bu şekilde faydalı olmaları teklif edilirse, hiç sanmam ki, bu işe büyük bağlılıklarını çok kereler ispat etmiş olan bu emektar idarecilerimiz, bir red cevabı verebilsinler...

Böyle bir vaziyet ihdasiyle ve eski federasyoncudan hiç olmazsa birkaçının İstanbul spor teşkilâtı içinde vazife almaları temin edilirse, memleket sporu namına, büyük ve hayırlı bir iş yapılmış olacağına hiç şüphe yoktur.

İ. M. APAK

Maltepe lisesi şampiyon oldu

Kuleli ile yapılan maç 0 — 0 beraberlikle bitti

Askerî liseler şampiyonasının son müsabakası dün Taksim stadında oynandı. Maltepe ile Kuleli arasındaki oyuna tam saat on biri yirmi geçe Maltepenin akın ile başlandı. Bu akının ancak Kuleli bek hattında kesildiğini gördük. Maltepe hafif ağır başlariyle akın yapıyorlardı. Kuleli ise muhakkak surette gol çıkarmak azmile çalışıyor.

15 inci dakikada Kulelinin sıkı bir akınına şahit olduk. Sol açık tam kaleye gireceği bir sırada, Maltepenin sağ beki şahane bir şekilde çıkış yaparak golün önüne geçti.

24 üncü dakikada Maltepe Muzaffer in bir akını ile ileriye geçti. Bugün biraz çekingen oynıyan Maltepe sol açığı eline geçen fırsatları heba ediyordu. Birinci haftaym 0-0 berabere bitti.

İkinci devre Kulelinin akını ile başladı, Muhterem bunu çok güzel bir şekilde kesti, takımını hemen akına geçirdi. Bu tazyikten kurtulan Kulelilerler hemen akına geçerek on beş yirmi dakika Maltepe kalesini tehdit ettiler se de kalecinin ve sağ bekin güzel oyunlariyle gol yemekten kurtuldular.

Bundan sonra geçen dakikalarda her iki taraf da sıkı hücumlarda bulundularsa da hiçbiri gol çıkarama dı ve oyun böylece 0-0 beraberlikle bitti. Dünkü maçtan sonra, Maltepe lisesi şampiyonluğu kazanmış oldu ve kupayı aldı.

R. A. Oğan

İkinci kümeler

Feneryılmaz 2 Hilâl 2

Şeref stadındak ikinci küme maçı Hilâl ve Feneryılmaz takımları arasında cereyan etti

İlk devrede iki takım birer gol yaptılar.

İkinci partide Hilâl bir sayı yaptıysa da Feneryılmazlılar da bir gol çıkardıklarından müsabaka beraberlikle neticelendi.

Beylerbeyi o Altınordu o

Kadıköyündeki ikinci küme maçında Beylerbeyi ile Altınordu takımları karşılaştılar, çok güzel ve zorlu bir maçtan sonra iki takım da 0-0 berabere kaldılar.

Boncuk Ömer gol peşinde...

Ankarada lik maçları

Ankarada, Muhafızgücü sahasında 5000 seyirci önünde devam edilen lik maçlarında, Ankaragücü Güvençspor 3 - 1 yenmiştir. Muhafızgücü Demir Çankaya arasındaki maç da Muhafızgücünün 3-1 galebesile nihayet bulmuştur.

Hususî maçlar

Sirkeci Kurtuluşu 6 - 1 yendi

Dün Feriköy sahasında gayrifedere kluplerden Kurtuluşla Sirkeci idman yurdu arasında çok heyecanlı ve zevkli bir müsabaka yapılmış, netiecede 1—6 gibi büyük bir gol farkile Sirkecililer galip gelmişlerdir.

Dünkü Galatasaray - Beykoz, Güneş - Topkapı karşılaşmalarından iki güzel enstantane

Şeref stadında

Vefa İstanbulsporu 3-1 mağlûp etti

Beşiktaş Süleymaniyeyi 5-0 yendi

Yazan: O. KAVRAK

Şeref stadının ilk birinci küme maçı Vefa ile İstanbulspor arasındaydı. Sahaya oldukça kalabalık bir seyirci kütlesi toplanmıştı.

Vefa takımı: *Muvahhid - Saim, Safer - Süleyman, Lâtif, Abdus - Mustafa, Şükrü, Lûtfi, Hüseyin Muhteşem* tertibinde bulunuyor.

Sarı siyahlılar ise: *Mecdi, - Hasan, Samih - Orhan, Hayri, Enver - Adnan Sabih, Sami, İsmail, Fahri* şeklinde.

Hakem Cafer.

Oyun başlar başlamaz yeşil beyazlılar sıkı hücumlarla İstanbulspor kalesine yüklendiler. İlk anlarda Lûtfi ilk golü kaydettikten sonra büsbütün açılan Vefalılar, Mustafa vasıtasiyle ikinci sayılarını da kazandılar. Bundan sonra Sarı siyah takımda büyük bir canlılık göründü.

Yavaş yavaş açılan İstanbulspor oyuncuları, oyunun kesafetini Vefa nısf sahasına intikal ettirerek devrenin sonuna kadar üstün bir oyun gösterdiler. Vefa takımı Süleymanı üçüncü bir müdafi gibi geride oynattığı için rakibin hücumlarını kesti ve sarı siyahlılar da hâkimiyetlerinin semeresini göremediler. Kırk üçüncü dakikada âni bir hücum yapan Vefalılar Lûtfinin ayağıyla üçüncü sayıyı da kazandılar ve ilk haftaym böylece 3-0 Vefanın galebesiyle nihayet buldu.

İKİNCİ DEVRE

Mağlûbiyetten kurtulmak azmile İstanbulspor bilhassa çok çalışıyor. Kaleden kaleye süratle akan top bir türlü kaleye girmiyor ve asabileşerek hasmına favl yapan Vefalı Süleymanı hakem dışarı çıkarmıya mecbur kaldı. Vefa takımı on kişi kaldı.

İkinci dakikada rakip oyuncuyla çarpışarak kolu kırılan Fahri sahayı terkedince sarı siyahlılar da on kişi kaldılar. Devrenin ortalarına doğru İstanbulspor ortadan şiddetli bir hücum yaptı. Ortaya gelen topu Hasan sert bir vuruşla kaleye sokarak İstanbulsporun ilk sayısını kaydetti.

Bu golden sonra oyun çok heyecanlı ve güzel bir şekil aldı. Bilhassa Vefa kalesi önünde hâsıl olan tehlike sahneleri, seyircilere tatlı bir futbol heyecanı veriyordu. Sarı siyahlıların tazyiki yirmi beşinci dakikadan sonra büsbütün hissedilir bir şekil aldığından Vefalılar daha ziyade müdafaayı tercih etmek zorunda kaldılar. Fakat devre sonuna kadar hâkim oynıyan İstanbulspor başka gol yapamadığından maçı böylece 3-1 kaybetmiş oldular.

Vefa dün kıymetli bir galebe kazanmış olmasına rağmen muvaffakıyetli bir oyun gösteremedi. İçlerinde yalnız Mustafa ile Saim iyi oynadılar.

İstanbulspor ise: ancak son dakikalarda toparlanabildi, fakat ne çare ki işten geçmişti.

Süleymaniye - Beşiktaş

İkinci ve son müsabaka Süleymaniye ile Beşiktaş arasında cereyan etti.

Süleymaniye: Muvaffak - Ruhi, Sabri - İbrahim, Orhan, Reşid - Rauf, Bürhan, Daniş, İbrahim, Hamdi.

Beşiktaş da: Mehmet Ali - Enver, Hüsnü - Rifat, Feyzi, Fuat - Hayati, Rıdvan, Nâzım, Şeref, Esref şeklinde çıkmıştı. Oyunu hakem Şazi Tezcan idare ediyordu. Oyun karşılıklı hücumlarla ve mütevazin bir şekilde on dakika devam etti. On birinci dakikada bir serbest vuruştan sonra Feyzi topu hasım kalesine sokarak takımına ilk golü kazandırdı. Bu sayıdan sonra çok şiddetli iki gütü Süleymaniyenin genç kalecisi meharetle bertaraf etti. Bu tehlikeleri atlatan Süleymaniye oyuncuları Beşiktaş kalesine arka arkaya iki korkulu hücumda bulundular. Burhanın ayağından çıkan top kale direklerini yalıyarak avta çıktı. Yirmi dokuzuncu dakikada muhacimlerin becriksizliğine tahammül edemiyen Feyzi, arkadan aldığı topu sürerek demir gibi bir şütle ikinci defa kaleye soktu.

Beşiktaş galibiyeti garantiye bağladıktan sonra oyun daha ziyade Süleymaniyelilerin sevk ve idaresine tâbi oluyor. Fakat gol çıkaramadıklarından haftaym 2-0 Beşiktaşın lehine kapandı.

İKİNCİ DEVRE

Beşiktaşın hücumları büsbütün şiddetlendi. Soldan çok tehlikeli inişler yapan siyah beyazlılar Şeref vasıtasile arka arkaya iki gol yaptılar. Vaziyet 4-0 olduktan sonra Süleymaniye takımı düzgün oynamıya başladı. Ruhinin enerjik hamleleri önünde bunalan Beşiktaş muhacimleri nihayet Hüsnüyü ileriye almıya mecbur oldular.

Süleymaniye muhacimlerinin bir iki müsait vaziyetten istifade edememeleri üzerine Beşiktaş tekrar hücuma geçti ve nihayet Rıdvan bir sayı daha yaparak sayı adedini beşe çıkarmış oldu ve müsabaka böylece 5-0 nihayet buldu. Beşiktaştan başta Feyzi olmak üzere Şeref, Hüsnü, Rifat ve Süleymaniyeden de Ruhi ve Muvaffak çok güzel oynadılar.

Fener stadında

Fenerbahçe Eyübe 9-1 galip geldi

Sarılâcivertliler galibiyet gollerini ancak oyunun sonlarında attılar

Yazan: A. MESUT

Dün Fenerbahçe stadında yegâne birinci küme maçını Fenerbahçe ile Eyüb yaptı. Hakem Adnan Akının idaresinde oynanan maça Fenerliler Fikretten mahrum olarak şöyle çıktılar:

Hüsameddin - Lebib, Sedad - Mehmet Reşad, Angelidis, Esat - Orhan, Şaban, Bülend, Naci, Niyazi.

Eyüb takımı geçen hafta sakatlanan kaleci Halidden mahrum olarak şu kadro ile tertib edilmişti:

Mustafa - Mehmet, Nuri - Alâeddin, Şükrü, Ferdi, Fethi, Haydar Adnan, Faruk, Mehmet.

Oyuna Fenerliler başladı ve hemen nisbî bir hâkimiyet tesisine muvaffak oldular. Fakat Eyübün kuvvetli ve enerjik müdafaası Fenerin gol yapmasına aman vermiyor, bilâkis hücumları arasıra Fenerin iki bekine epey tehlikeler geçirtiyordu. Devre bu suretle Fenerbahçenin nisbî hâkimiyeti ile oynanmasına rağmen semere vermiyordu. Nihayet Fenerbahçeliler yaptıkları sıkı bir hücumda bir gol kazandılar ve birinci haftaym 1 - 0 Fenerin lehine bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye başlandığı zaman Fenerliler Naci ile Niyazinin yerini

değiştirmişlerdi. Oyun her iki tarafın kuvvetli ve enerjik çalışmaları ile devam ediyordu. Eyüblüler Fenerbahçeden fazla gol yememek için, Fenerliler de Eyübe Beşiktaşın yaptığı golden fazlasını yapmak için çalışıyorlardı. Bu çalışmaları bir türlü netice vermiyen Fenerliler, biraz da haklı sinirlilik gösteriyorlardı.

Devrenin 10 uncu dakikasına kadar gol yapamıyan Fenerliler, nihayet ikinci gollerini Bülend vasıtasiyle yaparak 2-0 vaziyete girdiler. Bu ikinci gol Eyübü gayrete getirdi ve onlar da müdafaadan ziyade hücuma başlıyarak yedikleri golden 6 dakika sonra Haydarın ayağıyla bir gol kazanarak 2-1 vaziyete girdiler. Maç bundan sonra çok süratli ve o nispette de heyecanlı olmıya başladı. Fenerbahçe gol yapmak için çırpınıyor, Eyüb de buna muannidane mukavemet ediyordu.

Bu hal ikinci devrenin 26 ncı dakikasına kadar dayandı ve bu andan sonra Eyüblüler fazlasile yoruldular. Ve esasen nefeslerinin eksik oluşu kendisini gösterdi Fenerbahçenin tazyik çemberi büyüdü. Bu çember Fenerlilerin gollerini fazlalaştırmaları - na sebeb oldu. Sırasiyle Niyazi, Bülend, Şaban, Orhan, ve Bülendin yaptığı gollerle sayılarını dokuza çıkarıverdiler. Oyun da fenerin hâkimiyeti altında 9-1 Eyübün yenilmezile bitti.

Bakırköyde yapılan maçlar

Dün Bakırköy Barutgücü sahasında birçok maçlar yapılmıştır. Fatih İdman yurdu B ve genç takımları oyuna gelmediğinden, Barutgücü (B) ve (genç) takımları kendi aralarında yaptıkları maçta güzel bir oyunu müteakip genç takım 2-1 (B) takımını yenmiştir.

Bakırköy Rumları ile Yeni Peralılar arasında yapılan maçta Bakırköy rumları Yeni Peralıları 3 2 yenmişlerdir.

Türkgücü (A) takımı ile Barutgücü (A) takımı arasındaki maçta da 2-0 Barutgücü galib gelmiştir.

Fenerbahçenin Enosise mağlûbiyeti dolayısiyle Atina gazetelerinde çıkan Belgraddaki millî takımımızın fotoğrafı

Arada bir

Bir klübün mağlûbiyetini millî takımımıza mal ettirmemeli!

Bu haftaki Yunan spor gazetelerinin, Enosis klübünün İstanbuldaki maçları hakkında uzun yazılar neşretmekte olduklarını görüyoruz.

Bu gazetelerden Atletikon Vimanın 3 Kânunuevvel tarihli nüshasında Enosisin İstanbuldaki maçlarını yazan muharrir, son defa Yugoslavyada maç yapan Türk millî takımının da resmini ilâve ettiği yazısına şöyle başlıyor:

"Kimin aklına gelirdi ki, Cihadsız, Faruksuz, Reşadsız, Rızasız, Rebiisiz Güneş klübü Enosisi yenecektir.

Yine kim iddia edebilirdi ki aynı takımımız Türk milli takımı olan Fenerbahçeyi kazanacaktır.

Hem de nasıl kazanacak? Bütün müsabaka müddetince hâkim bir oyun çıkardıktan sonra...

Türk millî takımını teşkil eden İstanbulun bu tanınmış klübü Enosisin açık üstünlüğü ile o kadar ezildi ki, oyuncular müthiş suretle sinirlendiler ve tekmeli yumruklu bir oyuna başladılar. Bereket versin bu maçı idare eden, Türkiyenin en kıymetli hakemlerinden olan Şazi Tezcan çok dürüst ve bitaraf hareket etti de sert oynıyan iki Fenerli oyuncuyu sahadan attı. Bu suretle oyunun çığırından çıkmasına mâni oldu.,,

İşte Atinanın spor gazetelerinden birinden aldığımız şu satırlar, Yugoslavya seyahatinden evvel yazdığımız yazıların nekadar doğru olduğunu bir kere daha ispat etmiş bulunmaktadır.

Biz o zaman Yugoslavyaya gidecek milli takımımızın seçiliş tarzına itiraz etmiş, bizde bir klüp esası tutularak milli takım teşkil edilemiyeceğini ileri sürmüştük. Bizim amatör oyuncularımız arasında - üçü dördü müstesna - klâs oyuncusu maalesef yoktur. Bugün bir as olan futbolcüyü ertesi haftaki maçta takımın en ziyade aksıyan oyuncusu olarak görüyoruz. Bu vaziyette olan takımlarımızdan hangisi esas tutularak milli takım teşkil etmek doğrudur? Netekim o zaman milli takımı kurmıya esas olan Fenerbahçe takımı - henüz aradan altı yedi ay geçmiş olmasına rağmen - bugün eski randmanını verememektedir. İki hafta evvel de bütün birinci küme klüplerinin yenebilecekleri Enosise çok bozuk bir oyundan sonra mağlûb olmuş, geçen hafta ise kuvvetli Beşiktaş on birini kazanmıştır.

İşte bütün bunlar, bizde millî takım kurma işinin federasyon reisinin düşündüğü gibi olmadığını açıkça gösteren misallerdir.

Hiç olmazsa bundan sonra dikkatli olmalı ve bir klübümüzün akıl almıyan mağlûbiyetini Türk milli takımına mal ettirmiyecek şekilde hareket edilmelidir...

O . M . Kutnak

Sinema

Madlen Karol diyor ki:

Suratıma attığı bir tokat beni Gari Kuper'e bağladı!

Onun hayatta ancak iki hakikî dostu vardır; Klark Geybl'le arkadaşlığı bir kokteyl kadehile başlamıştır

Madlen Karol İngilterede doğmuş, fakat uzun müddet Fransada oturmuştur. Tahsilini, (Birmingam) üniversitesinde yapmış, diplomasını almıştır.

Diploma, birçoklarına göre, bir daireye veya müesseseye girebilmek için bilet hizmetini görür. (Karol) bu biletten istifade etmek istemişti. Bir müddet hususî fransızca dersleri verdi. Bu suretle kazandığı paranın nısfından fazlasını, biriktirdi. Yüz, İngiliz lirası olunca hocalığı bıraktı. Sahne hayatına atıldı. Esasen mektepte iken bütün düşündüğü ileride bir artist olmaktı. Bu kararından onu hiçbir kuvvet geri döndüremezdi ve döndüremedi.

Bugün bile Holivudda ondan bahsederken: "Bir sanatkâr güçlükle yetişir!..,, derler. Hakikatte bu söz eski bir ata sözünden alınmıştır: "Sirkeyi, sarmısağı hesap eden çorbayı içemez!..,,

(Karol) hiçbir şeyden çekinmedi, herşeyi göze aldı. Londradaki vazifesini bıraktı, hayata atıldı. Fakat, ümit ettiği gibi hemen angaje olamadı. Vilâyetlerde temsiller veren bir kumpanyada âdî roller oynadı. Gitgide tecrübesi artıyor, sanati ilerliyordu. İlk evvel, Pariste (Sevki tabii) adlı bir filmde vasat bir rol aldı.

Sonra Londraya döndü. Atlantik, Madam Giyotin, Yataklı vagonlar mabudesi, Gizli acenta gibi filmlerde sanatini göstermeğe muvaffak oldu. Nihayet Holivuda çağrıldı. (General seher vakti öldü), (Zenda mahpusları) gibi filmlerde şöhreti büsbütün arttı. Artık büyük yıldızlar sırasına geçmişti.

1931 de, (Prens dö Gal)in eski yaveri yüzbaşı (Filip Antley)le evlendi. Balayı seyahatini, İtalyada geçirdi.

(Karol) şiiri çok sever ve sevdiği şiirleri yüksek sesle okumaktan çok hoşlanır. En ziyade takdir ettiği şiirler Hügo ve Müse'dir.

(Karol), çocuk okutmak için yaratılmış bir mahlûk değildi. Ruhen sanatkârdı. Bazan güler, ve:

— Ben, der, beynelmilel bir sanatkârım!..

Hakikaten öyle.. Üç memleketle alâkası vardır: Holivudda çalıştığı için Amerika, kocasının bulunduğu İngiltere, sonra pek çok sevdiği, tatil zamanlarını geçirdiği Fransa..

Sanat hayatının ilk devrelerinden bahsederken daima şu sözleri söyler:

"Başlangıçta çok sıkıntı çektim. Bütün arkadaşlarım bana cesaret vermeğe çalışıyorlardı. Bilhassa (Klark Geybl) ve (Klari Kuper) çok alâka gösteriyorlardı. Her ikisinden çok yardım gördüm. En hakikî, en samimî dostlarım bu ikisidir. Muvaffakiyetimi onlara borçluyum, dersem yalan söylemiş olmam.

İngilterede iki sene kaldıktan sonra tekrar Holivuda döndüğüm zaman ilk işim eski menejerim (Valter Vagner)i bulmak oldu. İki senedenberi, sinema payıtahtı ile münasebetimi kesmiştim. Ufak bir kayıtsızlığın, kısa bir kayboluşun en gözde artistleri bile unutturmağa kâfi olduğunu biliyordum. Valtere sordum:

— Ne yapayım? Kendimi yeniden nasıl tanıttırayım? Sade bir hayat mı geçireyim, yoksa gürültülü mü? Bana bir fikir veriniz..

Valter:

— Nasıl isterseniz öyle hareket ediniz serbestsiniz.. deyince şaşırdım. Sonra kendisine hak verdim. Hakikaten, ben Holivuddan ayrıldıktan sonra orası pek çok değişmişti. Ben, giderken orada büyük yıldızların şaşaalı hayat sürmeleri âdetti. Milyonlar pencereden atılır gibi sarfolunuyordu. Şimdi ise o çılgınlıklar geçmişti. Hepsi, köşklerinde sakin bir hayat yaşıyorlardı.

Eski dostlarımı gene buldum (Koper)i ilk defa bir stüdyoda görmüştüm. Keskin yakışıklı, ciddî tavırlı bir delikanlı yanına gelmiş, nazikâne bir reveransla selâmladıktan sonra tekrar yerine oturmuştu. Arkadaşlarile konuşuyor, sigaranın birini söndürüyor, ötekini yakıyordu. Bu sırada birisi geldi, kendisini çağırdı. Hemen kalktı. Yandaki salona makinenin önüne geçti, tabiî bir hal de rolünü yaptı. Bilâhare kendisile beraber çevirdiğimiz filmlerde onun bu tabiiliğine hayran kaldım.

Madlen Karol

(Kuper)le dostluğumuzun başlamasına sebeb bir tokattır. Beraber bir film çeviriyorduk. Ben, kaçakçı kız rolünü yapıyordum. Bir münakaşa esnasında (Kuper)in bana bir tokat atması lâzımgeliyordu. (Kuper) buna itiraz etti. Bir kadını tokatlamanın muvafık olmadığını söyledi,. Fakat, sözünü dinletemedi. Sahne muhafaza olundu. Ve tokatı attı. Doğrusu gözlerimden ateş çıktı sandım. Sonra özür diledi. İşte o dakikadanberi dünyanın en hakikî en samimî iki dostuyuz. Ne zaman biribirimizi görsek ben tokatın acısını, o da mahcubiyetini duyarız..

Klark yüksek ruhludur

"Bakınız, kendisile nasıl dost oldum. Bir gün stüdyoda idim. Yeni çevrilecek bir filmin dekorları hazırlanıyordu. Bu filmde ikimizin de rolü vardı.

Stüdyo kalabalıktı! Müzikacılar, figüranlar, ameleler, ilh.. Herkes bir işle meşguldü. Birdenbire, nihayetteki kapı açıldı; esmer ve yakışıklı bir delikanlı içeri girdi, gülerek yanımıza geldi, ve:

— Haydi, dedi. Yeni filmin şerefine bir şey içelim. Ben ikram ediyorum..

Bir başkası olsaydı, hiç şüphesiz yalnız müdürleri ve yüksek artistleri davet ederdi. Halbuki o artistleri, ameleleri, hepsini davet ediyordu.

Sonraları anladım ki (Klark)ın pek temiz, altın gibi bir kalbi var.,,

Doly Haas

Sevimli artistin Amerikada eşek manasına gelen adı değiştirildi

Son zamanlarda Paris en güzel, en sevimli yıldızlardan üçünü, dördünü Holivuda gönderdi. Bir Fransız gazetesinin tabirine göre ihrac etti. Şimdi de sıra Viyanaya geldi.

Büyük bir Amerikan firması, geçen sene çok alkışlanan bir artisti angaje etmiştir. Doly Haas'ı İstanbul da tanır. Amerikan firması, artistin ismi - nin değiştirilmesine lüzum görmüştür. Çünkü Haas, muhtelif şekilde yazılır, ve bazan telâffuz olunduğu zaman (âne) yani (eşek) gibi anlaşılır. Buna meydan vermemek için bu sevimli artiste Billi Marlov denilmiştir.

HABER
İstanbulun en çok satılan hakiki akşam gazetesidir. İlânlarını HABER'e verenler kâr ederler.

Çelebi, böyle olur bizde röportaj dediğin!

Röportaj yapan: Z. S. G.

Büyük üstadla bir mülâkat!

1 — Üstad, hemen geliyorum...

2 — Hangi yemeklerden hoşlanırsınız üstad?
— ???

3 — Ne çeşit sigara içersiniz?
— ???

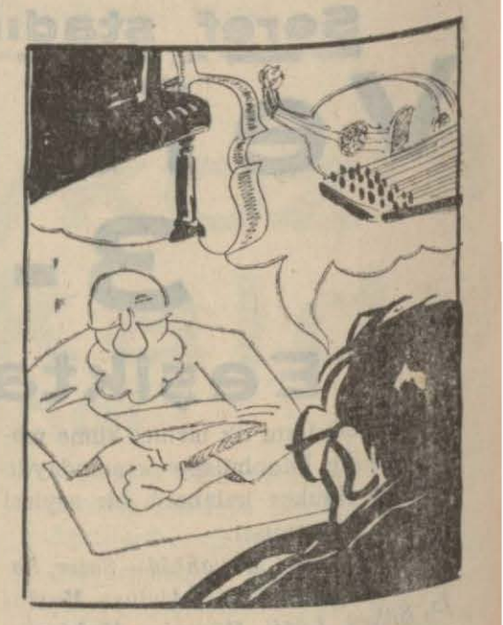

4 — Üstad alaturkayı mı tercih ederler, alafrangayı mı?
— ???

5 — Sarışından mı hoşlanırsınız, esmerden mi?
— ???

— !!!

— !!!

Rokfellerin kızı evlâtlık aldı

Dünyanın en zengin "küçük kızı,, henüz dört yaşında sarışın, sevimli, âdetâ bir bebek gibi güzeldir. Tali, kendisini dünyanın en zengin kadınına, Rokfellerin kızı Moriel'e evlâtlık yapmıştır.

Moriel, altı sene evvel Hubbar adlı bir centlmenle evlenmişti. Fakat,, Hubbar izdivacının beşinci senesi birdenbire öldü, ve karısını çocuksuz bıraktı.

Moriel hayır müessesesine gitti, oradaki çocukların hepsini birer birer gördü. Uzun bir tetkik ve tereddüdden, müessese müdürü ile görüştükten sonra Mak Kormik isminde güzel bir kızı intihap etti. Şimdi bu bahtlı kızcağız, onun ismini taşıyacak, ve bütün servetine varis olacak, aşağı yukarı 25 milyon dolara konacak. Fakat, yalnız kalacak mı? Analığı bir de erkek evlâtlık almak istiyormuş. O zaman bunu paylaşmak lâzımgelecektir.

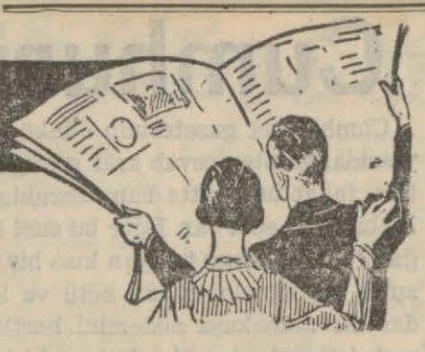

Hikâye

Kaptan

Yazan : *Ilhan Tarus*

İkindidenberi devam eden yağmur muşambalarımızı sırtımıza yapıştırmıştı. Bir derenin dibinden iki tarafı kırmızı kayalarla kaplı ve siyas çamlarla süslü bir yarmayı takiben yukarıya, ovaya doğru tırmanıyorduk. Arkamızda kurşuni bulutlara gömülmüş engin bir toprak denizi, atlarımızın ayakları altında ince kum ve önümüzde ıslak rüzgârlarile, karanlık yollarile, derin uğultularile orman vardı.

Bir cürmümeşhuttan geliyorduk Jandarma keseyoldan giderek akşam çökmeden kasabaya varalım diye bizi bu korkunç dereye sokmuştu. Belki üç saattenberi atların nalları kumların dibinde ilişecek bir kaya arıyor, bulamıyor ve orman mütemadiyen bizden uzaklaşıyordu. Gece habersiz geldi. Biz artık ormanın içindeydik. Tepeler de çamlar büyük kuşlar gibi ötüşüyorlardı. Aşağıdan, arkamızdan gelen ve her dakika hızını arttıran rüzgâr, etrafımızda büyük ot nehirleri akıtarak ve patikanın üstünden bir demir kızak gibi kayarak geçiyordu.

Doktor avucunu kulağıma dayıyarak:

— Ne yapacağız? dedi.

Jandarma atını durdurdu. Kolunu yamacın yukarılarına doğru uzatarak bir şeyler söyledi. Yanına vardığımız zaman sözlerinin sonuna yetişebildik:

— Şuralarda bir değirmen olacaktı. Üç sene evel arkadaşlarla bir gece kalmıştık orada.. Eğer yıkılmamışsa..

Atlarımızı sürdük. Artık tekrar dere kenarına doğru inmek ve yamacı takiben bir su değilmeni buluncaya kadar yükselmek icap ediyordu.

Suya yaklaştıkça gürültü arttı. Atların ayağından 10 santim ötede birdenbire kıvrılıp dik aşağı inen uçurumun dibinde dere, gürlüdiyerek akıyordu. Buradan aşağı kayan bir adam için kayalara hemen hemen amuden yapımış ve dallarını boşluğa doğru uzatmış olan çamlardan birine takılmak ümidi daima mevcuttu. Fakat biz yayan değildik ve atlarımız bir çama takılıp da duramazdı.

* * *

Jandarma bir yıldızın hizasında, çok yakta sarı ve titrek bir ışığı göstererek:

— Galiba değirmeni bulduk efendi! dedi.

Yarım saat daha yürüdük. Boğaz burada genişliyerek bir çanak şeklini alıyor ve dere bir göl gibi yavaşlıyordu. Bu gölün kenarında simsiyah, kocaman bir bina vardı ve gene kocaman bir tekerlek gölün içinde büyük gürültülerle dönüyordu. O kadar ki bizi atlarımızdan alıp yere vuracak derecede şiddetli esen rüzgârı ve üç adım ötede, belki yüzmetre tepeden boğazın dibine akan suyu susmuş zannettik. Değirmenci kapının yanındaki küçük pencereyi açtı. Elinde sarı ışıklı bir lâmba vardı:

— Kimsiniz?

Dedi. Jandarma pencerenin dibine yaklaştı:

— Gece karanlığında yolumuzu kaybettik. Efendileri sabaha kadar misafir edermisin?

Değirmenci ses çıkarmadı, pencerede kayboldu. Biraz sonra kapının sürmeleri nin çekildiğini duyduk. Adam rüzgâra karşı koyabilmek için kapıya omuzile dayanıyor ve eliyle bize işaret ederek içeri girmemizi söylüyordu. Atlarımızı birer bir er çam ağacına bağladık, koşa koşa değirmene girdik.

Kapı üstümüze kapanır kapanmaz doktor, jandarma ve ben, birdenbire mezara girmişiz gibi şaşkın şaşkın etrafımıza bakınmağa başladık: Sesler birdenbire kesilmişti. Artık büyük tekerlek, bir tekne dinde öten küçük bir pervane gibi tıkırdıyor ve rüzgâr, sadece kapıyı sarsıyordu. Etrafta bir değirmene yakışır hiçbir alâmet yoktu. Burası kara malta taşlarile kaplı bir ev altı idi. Etrafa meşe ağacından yontulmuş, kaba eşyalar dizilmişti.. Tavanda üzeri telli bir elektrik lâmbaşı yanıyordu.

Değirmenci elindeki üzeri telle kaplı petrol lâmbasını sallıyarak bize merdivenleri gösterdi:

— Buyurunuz!

Bu kırmızı, sakallı, mavi gözlü, güzel bir adamdı. Gözlerinin içinde bir çocuk gülümsemesi açıkça parlıyor ve siyah yelken bezinden yapılmış gömleğinin yakasından göğsünün gür kılları fışkırıyordu.

Onun arkasından merdivenleri çıktık. Bir karanlık salon, sonra bir koridor geçtik ve çok geniş bir odaya girdik.

Hiç birimizin bütün yorgunluğumuza rağmen hatırına oturmak gelmedi: Bu acaip binanın acaip odasında tavana asılmış birer balon gibi sallanmağa ve gözlerimizi etrafta gezdirmeğe başladık:

Burası âdeta bir gemi kamarası haline getirilmişti. Büyük bir yük vapurunun ortasında ve kaptana mahsus olan büyük kamarada idik. Kenarlarda kara tahtadan kanapeler vardı. Döşeme araları ziftle doldurulmuş tahtalardan yapılmıştı. Duvarlar da beyaz can kurtaran simitleri asılı idi ve tavanın bir kaç yerinde ve pencerelerin üstünde, gene üzeri kalın tel kafesle örtülü, lâmbalar vardı.

Odanın ortasında durmuş, elleri ceplerinde, gülümsiyerek bizi seyreden değirmenci:

— Canım, hele oturun, dinlenin biraz..

Dedi. O vakit kendimize geldik. Adeta utanarak birer köşeye iliştik. Doktor bir bana, bir de adamın yüzüne bakıyordu. Jandarma, ömründe gemi ve kamara görmediği için, müsterihti.

Garip ev sahibimiz cebinden demir bir tabaka çıkardı, hepimize sigara verdi. Kibrit çakarak sigaralarımızı ateşledi, sonra pencerelerin önüne giderek yerinde mıhlı imiş gibi duran arkalıksız bir taburenin üstüne oturdu. Gözleri yüzlerimizde heyesle bir şeyler arıyor ve beyaz dişleri parlıyordu:

— Hayretinizi görüyorum, dedi, burada bir değirmen ve bir değirmenci bulacağınızı zannetmiştiniz. Ara sıra, ayda yıl da bir, buraya yolu düşen yolcuların hepsi de ayni ümitle bu kapıyı çalarlar ve hepsi de buraya, bu odaya girince ayni şaşkınlığa kapılırlar.

Sigarasını derin derin çekti. Gözleri ara vermeden ve içlerindeki derin istihzayı kaybetmeden sıra ile benim, doktorun ve jandarmanın yüzlerimizde dolaşıyor; kalın, ıslak kundurasile sol ayağı, katranlı döşemede, hafif hafif tempo tutuyordu:

— Hakikten, dedim, hayret içindeyiz. Burada ne yapıyorsunuz? Neyle vakit geçiriyorsunuz?

Kırmızı sakalını kaşıdı:

— Galiba canınız hikâye istiyor, dedi, isterseniz kısaca anlatayım.

Kalktı, arkasına dönerek pencereden baktı. O vakit farkına vardık ki rüzgâr, binayı kökünden koparıp atacakmış gibi gürüldüyor ve tekerlek çatırdayarak dönüyordu.

Gene eski biçimde yerine oturdu:

— Benim bir gemim vardı, dedi. Kısacası onu denizde kaybettim. Hopanın yirmi mil açığında benim gemim, şimdi on sekiz uşağımın cesedile beraber, denizin dibinde uyuyor.

Artık dişleri gülmüyordu ve gözleri mavi birer alev gibi yanıyordu. Kafasını siyah gömleğinin üstüne eğdi:

—Memleketime döndüm. Deniz uzakta kalmıştı. Evlenmemiştim. Anladım ki yaşı yamıyacağım. Biraz param vardı. Burada bu değirmeni aldım. Dış yüzü değirmen olarak kaldı. İçini kendi elimle aylarca çalışarak bu hale koydum.

Başını iki tarafa salladı. Pencerelerde çam dalları oynuyordu ve gökte parlak bir ay doğmuştu. Bir müddet rüzgârı dinledi:

— Duyuyor musunuz? Bu tıpkı denizin sesi! Karayel burada Karadenizdeki gibi uğuldar. Su burada Karadenizdeki gibi bağırır ve dalgalar burada şu kocaman tekerleğin altında, Karadenizdeki gibi şahlanır.

Aşağıda küçük bir dinamo kuruludur. Geceyarısı uykumu açmak için bodrum katına iner ve tulumba ile büyük fıçılardan tuzlu su çekerim. Bu su bana can verir, can!

Gözümün ucuyla doktora bakıyordum. Bunu farketti:

— Belki beni deli zannedersiniz! haklı sınız! Denizden yirmi sekiz saat içerde ve bir dağ başında kendini gemide farzeden adam elbette akıllı sayılmaz. Ama kader bu. Bilinmez ki? İnsanı bazan böyle maskara eder işte..

Tekrar ayağa kalktı. Ayakkaplarının kalın gıcırtısile önüme geldi:

— Başınızı ağrıttım, beni affediniz.

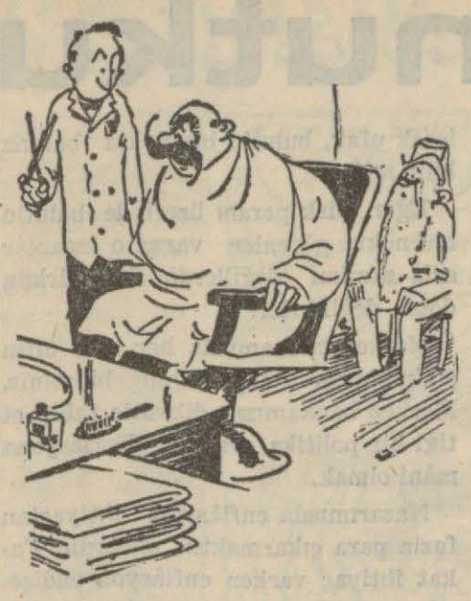

— Yanlış yaptın beceriksiz!

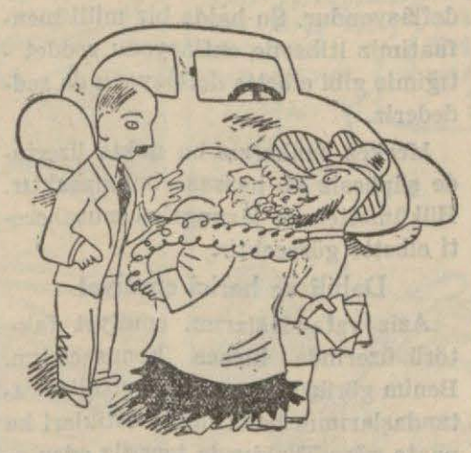

— Tediye şartlarımız o kadar mükemmel ki, daha otomobile tamamiyle sahib olmadan Maslak yolunda bir kazaya kurban gitmeniz muhakkak tır!

— Estağfurullah dedim. Beni o kadar alâkadar ediyorsunuz ki? Sizi çok eskiden tanıyacağım gibime geliyor. Yalnız hikâyenizi çok kısa kestiniz. Eğer sizi üzmezse..

Kıllı, kocaman eliyle ağzımı kapadı:

— Beni bağışlayın, dedi, zaten can sıkıcı şeylerdir. Ondan evvel sizi düşünmek lâzım. Karnınız açtır, değil mi?

İtirazlarımıza lâflarımıza bakmadı, sürüatle dışarı çıktı. Biraz sonra bir tepsi içinde bize yemek getirdi. Üç ayaklı bir tahta iskemleyi odanın ortasına çekerek:

— Buyurun, Allah aşkına kusura bakmayın, dedi. Gemide fazla komonya yok.

Yüzüne baktık: Yanakları morarmıştı. Elleri titriyordu.

O anda dışarda gürültü arttı. Yağmur taneleri camları kurşunlayordu. Başını o tarafa çevirdi:

Büyük tekerlek oturduğumuz odaya kadar gelen sarsıntılarla, dönüyordu.

— Affediniz!

Dedi. Duvardan bir muşamba ceket aldı, süratle sırtına giydi, kapının yanına koşarak elektrik düğmesini çevirdi. Telâşla:

— Muşambalarınızı giyiniz! dedi.

Büyük kukuletasını başına geçirdi, camın önüne giderek dışarı baktı. Ay aydınlığı bütün boğazı, dereyi, ormanlı ve bütün aşağıda, ovadaki tarlaları parıl parıl parlatıyordu. Büyük çamlar yerlere kadar eğiliyorlar, doğruluyorlardı. Süratle camı açtı, oda gök gürültülerile rüzgârlar ve buzlu yağmurlarla doldu. Hepimiz camın önüne gittik, dışarısını seyretmeğe başladık.

Kolunu camdan dışarı uzatarak bizi bir er tavşan gibi titreten sesile bağırdı:

— Hüseyin! Alabanda sancak! Dördüncü yelken fora!.. Hey anam hey!..

Ay ışığındaki kolu zangır zangır titriyor ve değirmenin büyük tekerleği, aşağıda, çatırdıyarak dönüyordu..

İlhan TARUS

Bir işçi gibi fabrikada çalıştım; hizmetçilik yaptım ! (21)

Fabrikada gece işi

"Tatlı verem,, ne demek siz bilir misiniz?

Şimdiye kadar kaç işçinin ciğerini çürüten vücudunu çökerten bu koku, fabrika kokusudur

Röportajı yapan: *Neriman*

Her taraf gündüz gibi erkek, kadın genç, ihtiyar ve çocuk denecek kadar küçük işçilerle dolu. Geceleri iş bölümlerinin hepsi birden faaliyette bulunmuyor. Meselâ yanımızdaki tezgâhlar işlemiyecek. Bir kaç tarağa iplik geçecek...

Vargeller, Bobinler, boyacılar, kumaş sıkıştırıcıları bu gece uyumayacaklar... Fabrika göz alamıyacak kadar büyük... Daha görmediğim yerlerde de çalışanlar var.

Vargelde çalışan küçük bir kız, kolunu vücuduna istinat yaparak solumdaki kıza işitirmeye çalışıyor.

— İzni kopardım.. Haftaya gidiyoruz değil mi?.

Öteki cevap verdi:

— Ah, gidemem, dedim. Bu hafta (S.) yakalandı. Babası çok kızmış. Bir daha geceleri bir yere çıkmıyacak! Konuştuğu çocukla gece yarılarına kadar kalmışlar. Kabahat hep kendilerinde.. Erken dönselerdi olmaz mıydı sanki?..

— Ben, sen olmayınca oraya gidemem.

— Pekâlâ gidersin, ne var sanki.. İstersen Şükrüyü, Cemali ve Osmanı da al.. Osmanla daha iyi konuşmuş, anlaşmış olursunuz.. Dansedersiniz.. O iyi kavalyalık (kavalyelik) eder.

Bu iki genç kız, çaydan bahsediyorlardı. Onların en büyük eğlencesi benim bir türlü anlayamadığım çaydı.

* * *

Gene bir uğultu başladı. Saat 7,30.. Fabrikanın gecesi daha görülmiye değer bir şeydir .

Her makinenin üstünde yanan yüz mumluk lâmbaların ışıkları, çalışan işçilerin kirli ve zayıf yüzlerini balmumu gibi sarı ve elmacık kemiklerini, alınlarını gölgelediği için daha çıkık gösteriyor.

Gece işçimiz, çok iyi, güler yüzlü bir adam.. Adı Hüseyinmiş.. İkide bir yanımıza gelerek:

— Kendinizi yormadan çalışın, diyor.

Ve bize lâzım olan masıraları önümüze yığıyor.

İşçilerden Meliha adındaki kız yanıma geldi:

— Bu gece dörde kadar çalışacağız, dedi. Bundan sonra geceleri sekiz saat çalışılacakmış, dinlenme saati 11 de..

— Ya! Neden? dedim.

İzah etmedi.. Yalnız:

—İşte, öyle... yi kâfi buldu.

Ustalarımızla yanımda çalışan kızların bana başka türlü muamele ettiklerinin farkına vardım. Artık eskisi gibi benimle, senli benli görüşmüyorlardı. Adımın başından bayanı, adımı kullanmadıkları zamanlarda da "siz,, i ihmal etmiyorlardı..

Acaba ne olmuşut? Bu değişikliğe sebep neydi?

Bunu ben şimdiye kadar nasıl olmuşmuş bir kız telâkki ediyorlar. İyi günlerim hiç olmadı.. Gün görmedim. Bu böyle olsaydı bu iyi kalbli işçiler arasında yaşamaktan bir an bile tereddüt etmezdim.

Acaba bana karşı çekingen duruşlarının mânası bu muydu?.

Gene:

— Heyyy, heyyyler ve şarkılar başladı. Gözcümüz yorulduğumu anlamış olacaktı ki yanıma geldi. Bana işimin kolaylık taraflarını göstererek çalışarak ta dinlenmenin kabil olabileceğini anlatıyordu.

Bu arada onunla şundan bundan konuştuk. Bana biraz da kendisinden bahsetti. Hayatının hikâyesini anlattı.

Lâlelide bir evin hizmetçisi olan karısından ayrılıyormuş.. Fakat birbirlerini çok seviyorlarmış. Ayrılmak için mahkemeye gitmişler, mahkemeleri başka bir güne talik edilmiş.. Dönüşte karısiyle berabermişler.. Kadın ağlıyormuş. Kocasından ayrılacak diye!.. Asıl ayrılmak istiyen kadın, onu seven gene bu kadın... Diyormuş ki: Hüseyin bize büyü ettiler.. Biz artık bir arada duramayız, ayrılalım.. Nikâh çözülünce büyü de bozulur.. Ondan sonra tekrar birleşiriz.

O da karısını seviyor. Onu mahkemeden çıktıktan sonra sandala bindirmiş, kadın hıçkırıklarla ağlıyormuş ...

İçini çektikten sonra:

— Onu biraz teselli ettim ve eve gönderdim, dedi.

Ayrılacaklar. Fakat bir şey için: Büyüyü bozmak....

Bu ne hazin bir ayrılık değil mi?

Dinlenme saati (11) denildiği halde boru (12) de öttü. Öğle baydosunda olduğu gibi herkes ekmek paketine sarılmıştı.

Yemeklerimizi yediğimiz yer ayni zamanda çalıştığımız yerdi. Yağ kokusile kir kokan yün yumakların kousu mudur, nedir? Bu koku midemi allakbullak etti:

— Offf, amann, duymuyor musunuz bu koku ne, diye söylendim..

Biraz saf ve biraz da aptala benziyen bir kız:

— Ne olacak, dedi.. Bu koku fabrika kokusudur. Bu koku kaç işçinin arkasını ağırttı, ciğerlerini çürttü, vücutlarını çökertti. Akrabamdan genç bir kadını, o gül gibi tazeyi işte bu koku eritti. Fabrikadan çıktı amma derdi de beraber alıp götürdü. Zavallıcık (tatlı verem) olmuştu.

Onu, hiç bir şey sormadan dinliyorum.. Biliyordum ki küçük bir sualim, susturacaktı.. Devam etti:

(Devamı var)

Haberin deniz ve macera romanı: 22

Kovan Zırhlı

Yazan: Ali Rıza Seyfi.

kısmı ile provası safi altından imiş gibi parlıyordu! Yükselmeğe başlamış olan güneşin ışıkları onun üzerine muhteşem bir sarı nur çağlayanı döküyor gibiydi. Güneş ışığının bu akisleri o kadar parlak ve kuvvetli idi ki: Gemiye sürekli surette bakmağa insanın gözü dayanmıyordu. Bu tekneye bakıp da onun altından yapılmış olduğuna inanmamak mümkün değildi.

Bu pek büyük bir harp gemisiydi. Baş ve kıç tarafındaki Taretlerin (topla beraber dönen zırhlı kuleler) lumbarlarından iki büyük topun namluları görünüyor, kısa askerî direğinin zırhlı çanaklığında, güvertesinde beş kıç, kıç kasaralarında birçok orta, küçük toplarla makineli tüfekler tabiye edilmiş olduğu anlaşılıyordu. Dürbünümle baktığım vakit bu topların hepsinin başında topçuların hazır bulunduğunu gördüm. Kuvvetli bir mahmuzl silâhlı olan yüksek provası şimdi koyu lâcivert renkli dalgaları yarıp yırtarak köpük çağlayanlarını güvertesine kadar çıkarmakta idi. Geminin köprü üzerinde, kumanda yerinde tek bir adam olmadığı halde bu tekne insanı şaşırtacak kadar fazla bir süratle atlayıp gitmekteydi. Ben şimdiye kadar bu kadar hızlı giden bir vapur veya harp gemisi olabileceğini hiç zannetmemiştim. Bu sürat o vaktin en meşhur torpidobotlarının süratinden fazlaydı.(1)

Biz bu manzaraya, büyülenmiş gibi şaşkın şaşkın bakarken zırhlının baş taretindeki toptan birdenbire ateş ve duman fışkırdı;büyük bir gülle nin dalgalar üzerinde seke seke atlantik postasının provasından yüz kulaç kadar ileriye düştüğünü gördük. Hemen gene bu anda zırhlının direğinde bir bandıra görüldü. Dürbünümü ona çevirince Şili cumhuriyeti bandırası olduğunu anladım.

Artık kaçış ve kovalayış pek heyecanlı bir vaziyete girmişti. Yanımda duran Aliye "İnci uyandı mı?,, diye sordum; hâlâ yatağında olduğunu öğrenince içim rahatladı. Bu genç kızın şu sırada güvertede bulunup olanı biteni görmesinden korkuyordum; tekrar Aliye döndüm:

— Bizim için ne yapmak gerek? Acaba uzaklaşsak daha mı iyi olur?

Ali cevap verdi:

— Yok, yok Şahin! Bu manzarayı insan ömründe bir kere görebilir. Bundan başka hâdisenin nasıl biteceğini de öğrenmeliyiz. Zaten onlar kendi işlerine o kadar dalmışlar ki: Bizimle daha çok vakit uğraşamıyacaklardır.

Ali doğru söylüyordu. Zaten ben de onun gibi düşünüyordum; lâkin benim münasip görmemekliğime rağmen İncinin bizimle denize çıkmış olması Aliye ve suali sormağa vicdanen beni mecbur etmişti.

Harp gemisinden bir buçuk mil kadar açık bulunduğumuz halde çok kuvvetli olan deniz dürbünümü gözlerime tekrar kaldırdım; şimdi geminin kaptan yerinde tek bir adam dolaşıyordu, dikkat ettikçe bu adamı birine benzetir gibi oldumsa da arkadaşım Aliye — daha iyi görünceye kadar — bir şey söylemeği münasip bulmadım; yalnız dedim ki:

— Ali, sen şu harp gemisinin sürati kadar fazla sürat hiç gördün mü? En az yirmi yedi, yirmi sekiz mil gidiyor!

— Evet, belki de otuz mil! Şaşılacak bir şey daha var: Bacalarından hiç duman da çıkmıyor!

Ali doğru söylüyordu. Ben ona dikkat etmemiştim. Bu geminin bacalarında ne duman, ne buhar vardı. Onu böyle korkunç bir süratle dalgalar üzerinde uçuran kuvvetin ne olduğunu gösteren bir nişane görünmüyordu .

Ancak tam bu sırada altın zırhlının baş taretinden bir alev ve duman daha fışkırdı, derin bir uğultu işitildi; büyük toptan fırlayan mermi bu defa denize değil, uzun atlantik posta vapurunun baştarafına vurdu. Gene o anda güverteyi

(Devamı var)

(1) Hâdisenin olduğu tarihte en süratli zırhlılar 16 mil, torpidobotlar 20 veya 24 mil gidiyorlardı.

Başvekilin nutku

☛ Baştarafı 1 incide

dır. Ulus meydanında yapılan merasim istiklâl marşıyla başlamış ve nutukları müteakip para arttırmak ve yerli malı kullanmak için and içilmiştir.

Bu münasebetle Başvekil Celâl Bayar ve millî müdafaa vekili ulusal ekonomi ve arttırma kurumu başkanı Kâzım Özalp tarafından radyoda birer nutuk verilmiştir. Başvekilin nutku şu esasları ihtiva etmektedir:

Başvekilin sözleri

Sayın vatandaşlarım, bayanlar, baylar;

Memleketimizde güzel bir an'ane tesis etmiştir. Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu her sene bizi burada toplamak suretile, millete hesap vermek mecburiyetini ihdas etmiştir.

Bu güzel an'anenin tesiri altında ben de geçen senelere ait iktısadî hâdiseleri huzurunuzda teşrih etmek istiyorum. Fakat sözüme başlamazdan evvel ifade etmeliyim ki, memleketin ekonomik hayatında durmadan, dinlenmeden, millete nurlu irşadda bulunan ulusal ekonomi kurumuna teşekkür etmeliyim. Milletin hayatında en mühim mesnet, ve denilebilir ki, birinci derecede mühim olan mesnet, ekonomik teşkilâttır. Bizim ekonomik hayatımızda takib ettiğimiz seyir, tetkik edilirse görülür ki, memleketin hayatına en muvafık olan usul ve prensipler kabul edilmiştir.

Ben bunların ana hatları üzerinde tevakkuf ve ayni zamanda hâdiselere birer birer temas edeceğim:

Celâl Bayar, bundan sonra cihan iktısadî vaziyetine geçmiş ve şöyle devam etmiştir:

Haricî Ticarette fazlalık

Hulâsa olarak 1936 senesi nihayetlerile 1937 senesi içersinde haricî ticaretimiz, tam manasile, hususî bir mahiyet arzeylemiştir. Yani bu bir dönüm noktası teşkil etmiştir.

Ziraî istihsalâtımız geçen seneye nazaran bazı maddelerde eksik ve bazı maddelerde fazla olmak suretile bize büyük bir fark göstermiş bulunuyor. Fakat haricî ticaretimiz büsbütün başka bir manzaranın tesiri altında kendisini gösteriyor.

Şu halde noksan ithalât vukubulduğu takdirde, memleketimizde mallar üzerinde biz de satış için yeni yeni mahreçler bulmak mecburiyetindeydik. Yeni bir mahreç bulmak kolay bir iş değildir. O, hayatı ve an'aneyi değiştirmek kadar güçtür.

Memlekette iş hacmini arttırmak ve hayat üzerinde müessir olan bazı maddeleri ithal etmek suretile ucuzluğu temin etmek prensipini takib ediyoruz ve bu sebeplerdir ki kontenjanı malûm olan şekilde kaldırdık. Kontenjanın kalkmış olması ve satışların buna muvazi olarak da temin etmek gayreti bize ne netice vermiştir? Bunu şimdi rakamla huzurunızda arzedeyim:

On aylık haricî ticaretimizin mukayesesini yaptığımız zaman şu rakamları görüyoruz

1935 senesinde 143 milyon.

1936 senesinde 158 milyon.

1937 senesinin yani içinde bulunduğumuz senenin on ayı zarfında 183 milyon lira.

Geçen senenin ayni aylarına nazaran haricî ticaretimizde 25 milyon liralık bir fazla vardır. İhracatımız geçen seneye nazaran on ay zarfında, on milyon lira fazla kaydetmektedir. İthalâtımız da bu nispette yükselmiştir.

Bütün cihan hayatında siyasî olsun, iktısadî olsun yeni bir sürprizle karşılaşmadığımız takdirde diyebiliriz ki Türk ticareti umumiyetle geçen senelere nazaran bu sene bizi memnun edecek şekilde cereyan etmek istidadını göstermektedir. Bittabi bazı maddelerimiz üzerinde biraz ferahlık olduğu gibi bazı maddelerimizin satışları üzerinde de sıkıntı mevcuttur. Fakat burada ifade etmeliyim ki ikisini de kül halinde mütalea ediyoruz.

Dahildeki istihsalât

Bizim prensipimiz, malımızı alanın malını alırız esasına istinat ettiği için ticaretimiz tabiî şeklinde ve seyrinde yürüyecektir. Ve buna bilhassa hükûmetimiz dikkat etmekle kendisini mükellef addeder.

Haricî ticaretimizin 25 milyon liralık fazlasına rağmen dahildeki istihsalâtımız ve istihlâkâtımız ne raddededir? Sümer bankın "konjonktür" bürosu bana 10 aylık hesaplarını verdi. Bunlar içinde görüyorum ki, 1936 senesine nazaran 1937 senesinin on aylık hesabı yüzde 51 nispetinde bir istihlâk fazlalığı kaydetmektedir. Bu, bize isabet eder ki, milletimizin alış kabiliyeti mütemadiyen ve mütevaliyen yükselmektedir.

Klering hesapları

Klering hesaplarında 27 milyon lira birikmiş paramız vardır. Bu para, Türk malı alınması kaydı şartile cumhuriyet merkez bankasında nakden mevcuttur. Aynı zamanda Türk piyasasına ecnebî memleketlerinin veresiye olarak kısmen kısa ve kısmen uzun vadeli olmak üzere toplanan mebaliğ miktarı 32 milyon liradır. Bunlar da vadesi geldiği zaman cumhuriyet merkez bankasına yatacak ve Türk malı satınalınacaktır.

Buna mukabil bizim de yalnız Almanyada birikmiş paramız vardır. Bunun miktarı, ihracat mevsimine girdiğimiz zaman 44 milyon liraydı, bugün 18,5 milyon liraya düşmüştür. Fakat buna mukabil Almanya piyasasının Türk piyasasından versiye satışından mütevellit alacağı vardır. Yani biz kendi hesabımıza asla açıkta değiliz. Müstahsilin sadece dikkat edeceği nokta bol istihsalât yapmakla beraber beynelmilel piyasaya göre maliyet fiatını ayar etmesidir.

Beş senelik program

Muhtelif zamanlarda muhtelif vesilelerle birinci beş senelik programımızdan bahsedilmiştir. Yalnız ben burada, huzurunuzda, şu kadarcık söyliyebilirim: birinci beş senelik sanayi programı bitmek üzeredir. Bunun bittiğini belki gelecek sene burada, içtimaımızda size tebşir edeceğim.

Birinci beş senelik sanayi program tessatı, nşaatı ve mütedavil sermayesile bize 90 milyona mal olmuştur. 90 milyonluk bir eserdir. Bu 90 milyonluk eser bizim ne malî ve ne de para politikamızı tazyik etmeden vücuda getirilmiştir.

90 milyon türk lirasını az bir meblâğ olarak telâkki edecek memleketler vardır. Fakat bizim için maalesef henüz 90 milyon lira büyük bir paradır ve bu büyük parayı hiçbir istihsal ve tahsil menbaını tazyik etmeden elde etmiş ve işimizi görmüş bulunuyoruz.

Millete hediye

Hükûmetiniz ve iktısat vekâletiniz bu sene ulusal ekonomi ve arttırma haftasında millete küçük bir hediye verdi. O hediye üç senelik maden programıdır.

Bu faaliyet bakır, kurşun, demir, altın ve gümüş üzerinde toplamaktayız. Kömür havzasındaki yeni rasyonel tedbirlerle birlikte bu madenlerimizde bütün programlarile, plânlarile, parasile işletilmeğe hazırdır.

Programın ikinci safhası memleketin iş hacmine 14 milyon lira ilâve etmiş olmakla beraber bizim için daha hususî bir kıymeti de haizdir. O da, döviz menbaımızı kuvvetlendirecektir. Çünkü metal üzerinde alışveriş dövizle yapılmaktadır.

Bütçe

Bilirsiniz ki bütçe senesi haziran'dan başlar ve ayrı bir senedir ve şimdi bu ay altıncı aydır.

Vergi tahsilâtımızın altı aylığı:

1935 senesinde 95 milyon, 1936 senesinde 127 milyon, 1937 senesinde 147 milyon.

Mevduat kısmına geçiyorum, milletin kazancı ne raddededir? Bu suretle maruzatta bulunuyorum:

1935 senesinde 198 milyon.

1936 senesinde 230 milyon.

1937 senesi haziran gayesinde 277 milyon.

Milletin tasarrufu budur ve bankalarda nakit olarak mevcuttur.

Paramızın istikrarı

Aziz vatandaşlarım, her sene burada bir mesele mevzubahs olurdu. Ben de kısaca bu mevzua temas edeceğim. O da millî paranın istikrarı meselesidir. Bilmiyorum ki, Türk parası üzerinde toplanabilecek, tekâsüf edebilecek ufak, bulutlu bir nokta buluna bilir mi?

Eğer Türk parası üzerinde bulutlu bir nokta görenler varsa o insanlar asla samimî değillerdir. Ve Türkün dostu değildirler.

Merkez bankamızda her sene altın stokumuzun çoğaldığını bilirsiniz. Merkez bankamızın dikkatle takip ettiği bir politika vardır. Enflâsyona mâni olmak.

Nazarımızda enflâsyon, ihtiyaçtan fazla para çıkarmaktır, muzırdır. Fakat ihtiyaç varken enflâsyon endişesile para çıkarmamak ve piyasayı dar bir vaziyette bırakmak dahi ayni derecede muzırdır. Ve buna verilen isim deflâsyondur. Şu halde biz millî menfaatimiz itibarile enflâsyonu reddettiğimiz gibi elbette deflâsyonu da reddederiz.

Merkez bankamız bu nokta üzerinde şüphesiz ki hassas bulunacaktır. Hükûmetten de lâzımgelen muvafakati elbette görecektir.

Dahilî ve haricî emniyet

Aziz vatandaşlarım, emniyet faktörü üzerinde kısaca konuşacağım. Benim görüşüme ve temas ettiğim vatandaşlarımın bana telkin ettikleri kanaate göre Türkiyede teessüs eden asayiş şimdiye kadar olan geçmiş devirlerimizin hiç birinde teessüs etmemiştir. Bu cümhuriyet rejiminin mille te bahşettiği büyük bir nimettir.

Bizim memleketimizde sınıf kavgaları yoktur. Sınıf ihtirası yoktur, biribirini menfaat saikasiyle didikliyen yıkıp bitirmek istiyen ayrı ayrı insanlar yoktur. Hepsi Türk namı ve vahdeti altında toplanmış mübarek insanlardır.

Şimdi haricî emniyete geçiyorum.

Bütün dünya gözden geçirildiği takdirde bütün cihan içinde düzenliğin mevcut olduğunu iddia etmek fazla safdillik olur. Bu vaziyeti hulâsa ettikten sonra derakap kendimize intikal etmek isterim ve derim ki, Türk vatanını istihdaf eden hususî mahiyette ve umumî mahiyette olsun bir tehlike mevcut değildir, böyle bir tehlike görülmüyor. Hükûmetimizin iki taraflı ve çok taraflı, ve muhakkak surette sulh emelile yaptığı dostluk muahedeleri ve misaklar karşılıklı emniyetimizi kurmaktadır.

Asıl kuvvetimiz

Asıl esas kuvvetimiz memleketimizin potansiyel kuvveti, vahdetimiz ve bilhassa milletimizin eşsiz etrafında ve emniyeti altında bilâkaydüşart bulunmuş olmasıdır. Memleketimizde bu suretle sulhün nigehbanı olan organize büyük bir kuvvet mevcuttur. Bu kuvvet Türk milletinin bütün mezayasını, Türk milletinin tarihteki bütün kahramanlık ve şehametini nefsinde toplamıştır. Biz onun ismine sadece ordu diyoruz ve onunla iftihar ediyoruz. Her gün geçtikçe teçhizat itibarile, kudret itibarile mütemadiyen yükselen ve büyüyen ordumuz eşsiz başbuğunun kumandası altında elbette Türk vatanına müteveccih olacak her tehlikeyi bertaraf etmek kudret ve istidadındadır.

Teşrinlerin 29 uncu günleri

Teşrin ayları Türk tarihinde millî bir hususiyet göstermektedir. Bilhassa birinci ve ikinciteşrin aylarının 29 uncu günü. 29 ilkteşrin cumhuriyet bayramımızdır

Cumhuriyetimizi takdis ederiz, biz bu rejim altında mes'ut olacağımıza inanırız.

29 ikinciteşrin Hatay bayramıdır. Elbette ifade edebiliriz ki birinci 29 teşrinin kardeşi yahut evlâdıdır. Geçen sene bu mevsimde Hatay mevzuu bahsolduğu zaman, niçin saklıyalım, içimizde endişe mevcuttu. Hatayı kurtarmak azmi kat'îsindeydik. Kat'î netice alınmamıştı. Gönderdiğimiz heyeti murahhasa yolda bulunuyordu. Şimdi milletimizin karşısında diyoruz ki, Hatay kurtulmuştur, bayramını yapıyor. Bu hususta kabul olunan jejim behemehal ve tamamile tatbik olunmalıdır. Şu halde hep beraber arkadaşlar, sevgili Hataya ve Hataylı kardeşlerimize, sesimizi millî heyecanla yükselterek diyelim ki Hatay, istiklâlin kutlu olsun.

Cumhuriyete cevap

Cumhuriyet gazetesinin dünkü sayısında, gaipten cevab arar gibi gözüken, fakat hakikatte bana sorulduğu besbelli bir sual var. Eğer bu sual Doğan Nadi imzasını taşıyan kısa bir yazının başlığı olmasaydı, kötü ve kindar bir münakaşa sistemini hortlatmak istiyenlerden biriyle karşılaştığımı sanacaktım. Fakat bu genç gazeteci arkadaşın henüz böyle bir zan uyandıracak mazisi yoktur ve kendisi için böyle bir istikbal temenni edenlerden değilim.

Sual şudur:

Müfsitlik mi, safdillik mi?

Ve ifade etmek istediği manaya göre hakikî şeklinin de şu olması lâzımgeliyor:

Ortalığı karıştırmak mı istiyorsun, yoksa budala mısın?

Genç arkadaşımıza evvelâ umumî bir cevab verelim de merakı ortadan kalksın:

— Hayır, ne ortalığı karıştırmak istiyorum, ne de budalayım. Maksadım, sadece, size görmediğinizi sandığım bir yazıyı göstermek ve okutmaktı. Zira bu yazının Cumhuriyet gazetesinden şiddetli bir cevab alması lâzımgeldiği kanaatini hâlâ muhafaza etmekteyim. Zira, Doğan Nadinin dünkü yazısında "Filhakika Voix Européennes" (Avrupa sesleri) isimli bir Fransız mecmuası son nüshasında Türk matbuatına ve hususile son ve malûm münakaşalara dair uzun bir yazı neşrederek meseleyi gûya tahlil etmek istemiştir.,, demiş olmasına rağmen bu yazıyı hâlâ okumamış olduğunu ve Yunus Nadinin ise bu gazeteyi hâlâ görmemiş bulunduğunu sanmam için ortada şu bariz sebeb vardır:

Doğan Nadinin yazısı, Cumhuriyet müessesesinin neyle itham edildiği farkedilerek yazılmamıştır.

Doğan;

"Gazetemiz bermutad faşist olmakla, daha doğrusu Hitlerci olmakla itham olunmaktadır.., diyor.

Yanlış.

"Voix Européennes" de "Cumhuriyet" böyle sadece ideologie taraftarlığı veya rejim sempathie'siyle itham edilmemektedir. Hayır! Doğan Nadi, bu mecmuayı okursa çıkan satırların Cumhuriyetin bizzat cevab vermesini icab ettirecek derecede ağır olduğunu görür. Ben orada söylenenleri Türk efkârı umumiyesi karşısında tekrarlamaktan büyük bir ıstırap duyarım. Şunun için ki, bu müfterinin sözlerini tekrarlamakla Türk matbuatının bir uzvuna ayni müfterinin lisaniyle hitab etmiş bulunuyorum.

Doğan Nadi mevzubahs neşriyatı yapan fransızca mecmua hakkında diyor ki;

"... Bunun ne Fransada, ne de başka hiçbir yerde en ufak bir ciddiye alınır tarafı yoktur.,,

Haydi böyle olduğunu farzedelim. Fakat küçük olmasına rağmen sinek sinektir ve mide bulandırır ya...

Hiç olmamış, bütün dünyada üç yüz kişi üzerinde de müessir olabilir ya...

Eh... Bu kadar az bir kalabalığa dahi memleketimizde neşriyat yapan eski ve büyük bir gazete hakkında böyle bir kötü kanaat telkin edilmesine doğrusu gönlümüz razı olamıyor.

"Cumhuriyet" in La République adlı bir fransızca nüshası da vardır. Bizce bu Fransız matahına hem Cumhuriyetin sütunlarında adamakıllı bir cevab vermek hem de bu cevabı fransızca nüshada neşredip bu nüshayı mutaddan en az on misli fazla basmak ve dünyanın her tarafındaki gazetelere, mecmualara, siyaset ve fikir muhitlerine dağıtmak lâzımdır.

Bu satırlar hiç yoktan bir mesele çıkarmıya çalışmadığımızı ve müfsid olmadığımızı iyice izah etmiştir sanırız.

Hücumun bize değil, Voix Européenne'e ve "hakikî hüviyeti malûmunuz olduğunu" kaydettiğiniz bu esrarengiz Hüseyin Nafize tevcihi lâzım gelmez miydi? Eğer bu yazımız da Cumhuriyet tahrir heyetine vaziyette ki nezaketi izah edemez ve Cumhuriyet beklediğimiz şiddetli cevabı vermezse, Türk matbuatının temiz hüviyeti namına terettüb eden hassasiyeti göstermek bu satırların muharriri ne düşecektir. Böyle bir avukatlıktan hususî bir zevkalacağımı da ayrıca kayda lüzum görürüm.

Nizamettin NAZİF

Piyankoda kazanan talihliler

Türk Hava Kurumu piyankosunun ikinci keşidesinin çekilişi bitmiştir. En büyük ikramiye olan 40.000 lira 37244 numaraya isabet etmiştir. Sonları 44 ve 6 ile nihayetlenen biletlere ikişer lira amorti vardır.

Bu seferki piyankonun talililerinden bir kısmı belli olmuştur. Bunlardan biri liman şirketi memurlarından Hüsnü ve diğeri de Eyüpte Dökmecilerde oturan Memnunedir. Bu talili kadının oğluna da üç ay evvel 15 bin lira çıkmıştı.

Delbosu öldürmek istiyen adam

☛ Baştarafı 1 incide

sana zarar veremiyecek olan küçük bir tabanca ile milletler cemiyeti binasının camına ateş ettiğini söylemiştir.

Tahkikatta Kolomanın 1928 denberi mütemadiyen Fransaya girmeye çalışmış olduğu anlaşılmışsa da ne için Fransaya gelmekte bu kadar ısrar gösterdiğinin sebebi henüz meydana çıkarılamamıştır.

Koloman, Pragda tevkif edilen tedhişçiyi tanımadığını beyan etmiştir.

Kadıköydeki cinayet

☛ Baştarafı 1 incide

bir adam, sağ elinde, ağzından henüz dumanı çıkan tabancasile garip bir bakışla yaralıyı gözden geçiriyor. Yüzünde, kabahat işliyen birisine lâyık olduğu cezayı veren bir adamın tahlil edilemiyecek hislerinin ifadesi var. Arasıra, yanında duran ve boyu ancak dizine kadar yükselen bir çocuğa merhametle bakıyor. Yavrucak kan içinde kalmış sağ eline bakarak ağlıyor. Arasıra, ağlamasını unutup yanında duran uzun boylu adama doğru başını kaldırıyor, ona hayret ve korku ile bakıyor; sonra gözüne ilişen tabancayı görünce tekrar ağlamağa başlıyor.

Uzun boylu, sağ elinde Mavzer manalı 6.75 çapındaki tabancayı tutan adam yavaş yavaş başını kaldırdı, etrafını saran meraklı kalabalığına hiç ehemmiyet vermeden ağır ağır ilerlemeğe başladı. Kalabalık, bıçakla kesilir gibi ortadan ikiye ayrılıyor ve adam karşıdan koşa koşa gelen polise elindeki tabancayı uzatıyor:

— Buyurun, ben vurdum

Bundan sonra yerde kıvranan genç kadınla küçük çocuk bindirildikleri bir taksi otomobili ile Haydarpaşa nümune hastahanesine kaldırılmış bulunuyorlardı.

Tabancayı polise teslim eden adam, Cadde bostanındaki Akay iskelesinde gişe memuru Lâz Rifattir ve bundan bir sene evvel evlendiği karısı Bedriye'nin aile bağlarına olan sadakatinden şüphe etmektedir. Bu yüzden aralarında geçimsizlik başlamış ve Bedriye boşanmak için mahkemeye müracaat etmiştir. Rifat, Bedriyenin evinde iç güveysidir. Karısının bazı hareketlerinden şüpheye düşünce takibe başlamış ve nihayet dün Kadıköyde yabancı bir erkekle tramvaya binerken yakalamıştır.

Esasen uzun zamandır karısının ihanetini zihninde büyüten Rifat der hal tabancasına sarılmış ve üç el ateş etmiştir. Kurşunlardan birisi Bedriye'nin sağ bacağına isabet etmiş, ikincisi sağ böğründen girmiş, mideyi deldikten sonra dışarı çıkmıştır. Tabancadan çıkan üçüncü kurşun ise, o esnada tramvaya binen 8 yaşında bir mini mininin eline kazaen isabet etmiştir.

Bedriyenin yarası çok ağırdır ve ölmesi muhtemeldir. Kendisi ifade veremiyecek bir halde hastahaneye kaldırılmıştır.

MİKİ DEFİNE PEŞİNDE!.. 1000

ÇİZEN ve YAZAN: WALT DİSNEY

No.8

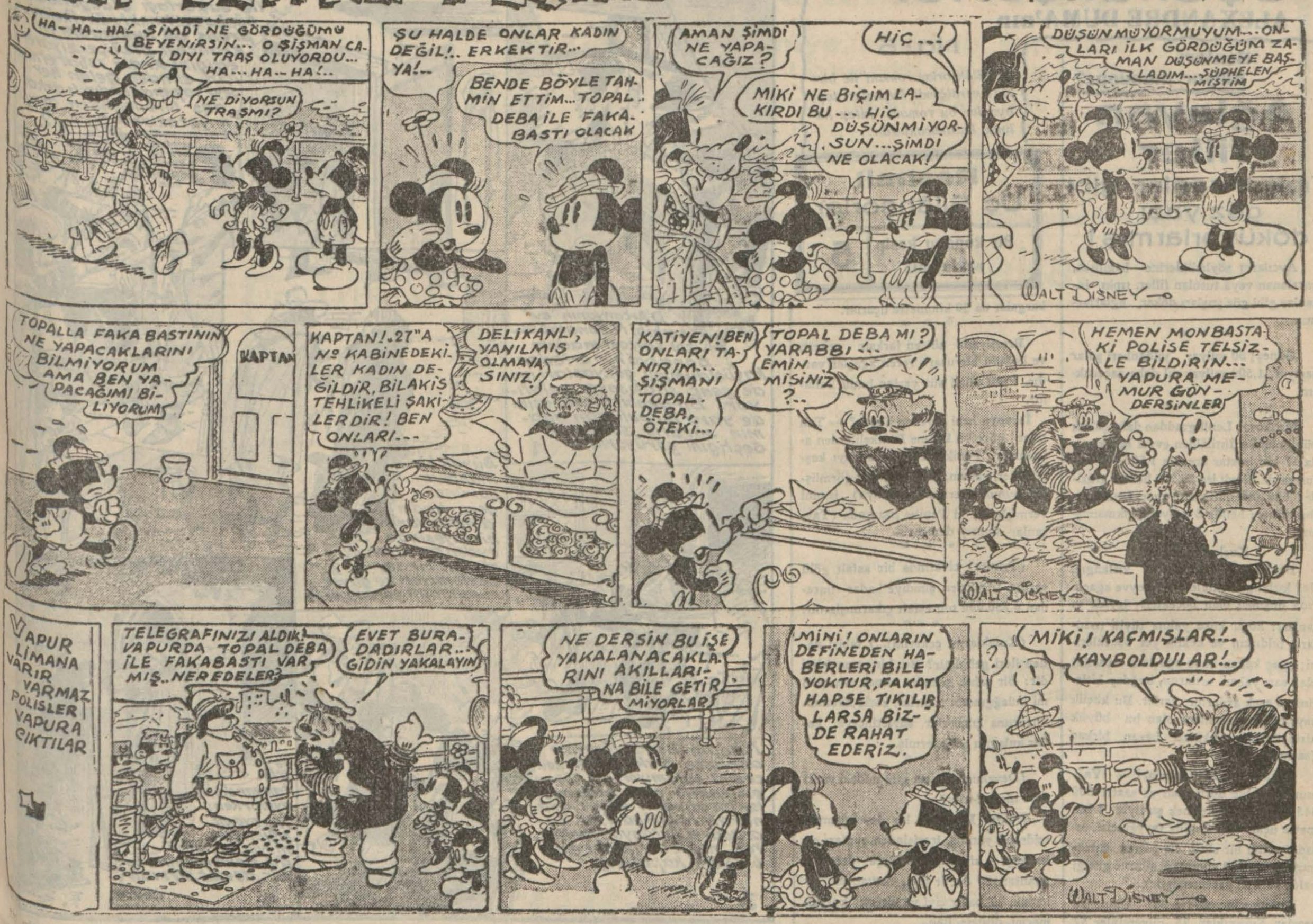

gâhına kadar takip etmenizi rica ediyorum. Orada size söyliyeceklerim var...

— Sizi yüz adım mesafeden takip edeceğim ve sizi muhafaza etmek şerefine nail olduğum müddetçe, size yaklaşacak olanın vay haline!

Trankavel, ağzından fışkırmak üzere bulunan aşk kelimelerini zabtetmek için, dudaklarının kanatırcasına ısırdı. Annais eliyle bir teşekkür jesti yaptı. Buna rağmen son ve hafif bir şüphesi kalmıştı, fakat tamamiyle sönmek üzere bulunan küçücek bir şüphe..

— Mösyö, dedi. Bu toplantıda hazır bulunanların hepsi çıkıncaya kadar burada kalacaksınız. Sonra siz de çıkarsınız.

Bir an evvel dizleri üzerinde yıkılacak kadar kendisini mesut hisseden Trankavel, kalbinde, bazan bir aşkı bir anda parçalayan korkunç ıstıraplardan birisini duydu; kendisinden hâlâ şüphe edildiğini anladı. Ve bir hiddet jestine hâkim olarak eğildi.. Doğrulduğu zaman Annais'in yandaki odada toplanmış olan suikastçilere doğru ilerlediğini gördü:

— Molüs, diye mırıldandı. Bana, felâkete gittiğimi söylemiştiniz. Demek siz mi haklısınız, Molüs?..

On dakika sonra binada Trankavelden başka kimse kalmamıştı. Kraliçe, düşes dö Şevröz, prenses dö Kande ilk olarak çıkmışlardı ve kendilerine Sezar dö Vandom ile Aleksandr dö Burbon refakat ediyorlardı.

Bunlardan sonra Gaston d'Anju, Ornanonun koluna girerek çıkıp gitmişti. Daha sonra Annais dört silâhşorunun refakatinde sokağa çıktı Ve nihayet Butvil ile Bövron, biribirlerini boğazlıyacakları günü bekliyerek, şimdilik vekdigerine nazik iltifatlarda bulunarak çıktılar. Kont dö Şale ile şövalye dö Luvinyi de çıkıp gidince, artık Trankavelden başka kimse kalmadı.

Trankavel on dakika daha bekledi ve vaid etmiş olduğu veçhile en son çıktı.

Düşes dö Şevröz, tam gideceği sırada, kont dö Şalenin yanına yaklaşmış ve kulağına şöyle mırıldanmıştı:

— Öbür gün öğle üzeri sizi evimde bekiloyrum.

Belki, onu o gün tehlikeden uzaklaştırmak istiyordu. Şale çılgın bir sevinçle şu cevabı vermişti:

"Orada bulunacağım... Ve o zaman benden, sizin için ölmemi isterseniz bahtiyar olurum."

Ve Düşes biraz sararak yanımdan ayrılmış ve şöyle düşünmüştü: "Benim için ölmek! Kim bilir?.."

Luvinyi her şeyi görmüştü. Kıskançlığın verdiği bir insiyakla, neler konuşulduğunu anlamıştı.

Birtek kelime söylemeden dö Şaleyi takip etti. Sokakta, konuşmadan, yanyana yürüdüler. Şale, randevuyu düşünüyor, Luvinyi içini sızlatan ıstırabı yenmeğe çalışıyordu. Böylece Sent-Kruaya geldiler ve Şale sola, Vyey-dü-Tampl sokağına doğru dönecegi bir sırada, Luvinyi titriyen elini onun omuzuna koydu.

Şale soğuk bir tavırla sordu:

— Ne istiyorsunuz şövalye?

—Size,bellerinde kılıçlar ve göğüslerinde erkek yüreği bulunan insanların, derhal kabul ettikleri bir teklifte bulunmak istiyorum.

— Şunu da ilâve edin, ki şövalye, bu nevi teklifler, sizde eksik olan bazı nezaket kaidelerine uygun bir şekilde yapılır.

Beyni karmakarışık bir halde oğuldıyan Luvinyi ayni soğuk tavırla:

— Kont, dedi, bu akşam, nazik olmak istiyorum, anlıyor musunuz?

— Bana öyle geliyor ki, siz içmediğiniz halde sarhoşsunuz, dostum.

Luvinyi, mosmor kesilmiş bir halde, hiddetle bağırdı:

— Evet, sarhoşum! Şarap içmedim, fakat ateş içtim ve senin kanınla sarhoş olmakta devam edeceğim. Kılıcını çek! Hemen şimdi!...

Kont gülümsiyerek, sadece:

da gerilemeğe başladı. Kapıdan kılınçların şakırtısı duyuluyordu.

— Cesaret mon senyor, sıkı durun geliyoruz...

Trankavel gülüsiyerek:

—Monsenyör, dedi. İşte mösyö Ornano size, sıkı durmanızı tavsiye ediyor Halbuki siz gerilmeği tercih ediyorsunuz! Olur a! Zaten gayet güzel bir şekilde geriliyorsunuz! Ha, işte! Şimdi duvara kadar dayandınız! Artık geriliyecek yerde kalmadı.

Gaston:

— Benden ne istiyorsunuz?

Diye kekeledi ve elini kılıncına götürdü. Sonra doğrularak ilâve etti:

— Hayır, para ile tutulmuş bir katille döğüşmeğe tenezzül etmem, madem ki Kardinal sizi beni öldürmek için gönderdi, vazifenizi yapın, katıl??

Ayni zamanda dişleri biribirlerine çarptı ve göğsünden bir mahkûmun son nefesi çıktı. Prensin sözleri üzerine Trankavel ürperdiğini hisetti. Gözlerinde bir katilin kızıl hayallerini görmüş gibi bir jest yaptı. Fakat aynı zamanda, hiddeti birdenbire yatıştı. Bir az evvel kanlı olan gözlerinde, artık bir istihzanın kıvılcımından başka bir şey kalmadı.

— Monsenyör, dedi. Beni size meşhur kardinal göndermedi.

— Kim gönderdi, şu halde?

— Hem de sizi öldürmek için de gönderilmiş değilim.

Gaston soluyarak sordu:

— Şu halde? Şu halde niçin geldiniz?..

— Bunu muhakkak öğrenmeniz lâzımdır, çünkü size bunu anlatmak için ölümü istihkar ettim.

— Söyleyin, çabuk söyleyin. Ey mösyöler, rica ederim bir dakika durun (Kapıdaki gürültü kesildi.) Çabuk söleyin mösyö! Evvelâbir şey soraym: Çok tanberi mi burdasınız?

— Henüz gelmiştim, monsenyör-

Dük derin bir nefes alarak:

— Pek âlâ, dedi. Şu hâlde anlatın.

Trankavel başını ağır ağır sallıyarak:

— Filhakika anlatmam lâzım, dedi. Çünkü susarsam yarın sabah Bastiy hapishanesine sevkedilmeniz ve derhal muhakemenize başlanması kuvvetle muhtemeldir.

Trankavelin tavru hareketlerinden biraz sükûnetini btılmuş olan Dük bu sözler üzerine, düello üstadının kılıncı karşısında hisettiği dehşetten daha büyük bir dehşet duydu. "Mahvoldum!" diye mırıldandı.

Trankavel dehşet verici sade bir tavırla:

— Evet, dedi. Eğer meseleyi anlatmazsam!..

Pres heyecanla bağırdı:

— İyi ya şu halde vazifenizi yapsanıza!..

Trankavel, dudaklarında alaycı bir tebessümle iğildi ve sert bir sesle:

— Monsenyör, dedi. Eğer benden af dilerseniz, hiç bir şey söylemem!

Prens mağrur bir eda ile doğrularak:

—Ben mi, dedi. Siz aklınızı mı oynattınız?... Trankavelden af dilemek!

Trankavelin gözleri bir kıvılcım saçtı. Eli kılıncının kabzesine uzandı. Sesi daha sert bir hal aldı:

— Şu halde, monsenyör, öleceksiniz Kılıncınız, var çekin. Benim kılınca ihtiyacım yok (Bu sözlerle beraber kendi kılıncını attı) Sizin hakaretlerinizi ağzınıza tıkmak için, ancak bu kâfidir. (kamasını gösterdi) Bu silâhla harpten kaçan firariler öldürülür; bu silah size gayet iyi yakışır.

Gastona doğru bir adım attı. Dük bütün vucudünün buz kesildiğini hissetti. Duvara dayanmış olduğu halde, kılıncını çekmek üzere bir hareket yaptı. Fakat eli fazla titriyordu. Tasavvur edilemez bir hiddetle mırıldandı:

— Korkuyorum...

Babası olan dördüncü Hanri de bu

Resimle

Üç silâhşörler

ALEXANDRE DUMA'nın

No: 5

Üç Silâhşorlar romanı ile birlikte verdiğimiz kuponları toplıyanlar bu romanı kitap halinde kazanacaklardır.

Resimli Üç Silâhşorlar

Bu kuponu kesip saklayınız | 5

Bunları Biliyor musunuz?

Ağlayan filler

Tıpkı insanlar gibi göz yaşı döküyorlarmış!

Avcıların söylediklerine bakılırsa, yaralanan veya tutulan filler, tıpkı insanlar gibi göz yaşları döker, ağlarlarmış... .

* * *

Güneş; 80 milyar yıldanberi şular saçıyor. 1,500 milyar yıl daha saçacaktır.

* * *

Moskova; Leningraddan daha çabuk büyümüştür. İhtilâlden evvel Moskovada 17 bin hektar arazide 1,600,000 nüfus vardı. Şimdi ise 26,900 hektar arazide 3,680.,000 nüfus oturuyor. Leningradın nüfusu henüz 3 milyona çıkmamıştır.

Kuşlar ne yerler

Baykuş, sığırcık, kırlangıç, dağ kırlangıcı ekinlere ve meyve ağaçlarına düşman olan böcekleri; leylek yılanları; kogu kuşu yalnız tüylü tırtılları; bıldırcın ve keklik yer böceklerini; ağaç kakan kuşu ağaçlara musallat olan sarı yaban arılarını, buğday bitlerini ve eşek arılarını; yerler. Bu küçük hayvanların insanlara olan bu büyük hizmetlerinin mükâfatı bazan birkaç (saçma) dır.

Kuşlar ne kadar uçarlar? — Yağmur kuşu hiç durmadan ve saatte 300 345 kilometre katetmek şartiyle 4 bin metre uçar. (Bir İngiliz tayyarecisi, tesadüf ettiği bir sürü ile yarışa tututmuş, saatte 250 kilometre süratle gittiği halde sürüyü geçememiştir).

Kırlangıçlar, saatte 207 kilometre uçarlar. Sığırcıklar, 75, güvercinler 57. kargalar da 50 kilometre uçarlar.

* * *

Brezilyada sütten farksız şekerli ve kokulu bir usare veren ağaçlar vardır. Yerli ahali süt yerine bunu kullanır.

İspanya ismi nereden alındı? — Tahmine göre bu kelime Fenikelilerden alınmadır.. Fenikeliler; İspanyayı keşfettikleri zaman, birçok tavşan görmüşler, bunun üzerine (İspaunya) ismini vermişlerdir ki Fenike lisanında (Tavşanlar diyarı) demektir.

* * *

(Trinite) civarında bir asfalt gölü vardır. İngilizler, şimdiye kadar buradan 6,250.000 ton asfalt çıkarmışlardır.

* * *

(Kulaklarımı çekerim!...) tabiri neden ileri gelmiştir? Bu, bir roma âdeti dir: Bir şahit, şehadet etmek istemedi mi kulağgından tutarlar, zorla hâkimin huzuruna çıkarırlar, söyletinceye kadar kulağını çekerlermiş...

* * *

(Devekuşu midesi gibi midesi var!) diye niçin derler?

Doktor Berchon; bir devekuşunun midesini yarmış, içerisinden şunları çıkarmış: 4 kilo kum, 3 parça demir, 2 anahtar, 20 demir çivi, kocaman bir kemik, 17 bakır çivi ve birçok kurşun mermi, düğme, ilâh...

tün hayatını korku içinde geçirmişti. Fakat izzeti nefsi mevzuubahs olduğu zaman bu korkusu derhal geçerdi.

Trankavel onu istihfafla süzerek:

— Kararınızı verin, dedi. Ya kılıcınızı çekin ve yahudda benden af dileyin...

Gaston hicabını görmemek istiyormuş gibi, iki eliyle gözlerini kapıyarak kekeledi:

— Affınızı istirham ediyorum...

— İki hakaretiniz için de değil mi? Matmazel dö Lesparın evindeki ve bu geceki hakaretiniz için de değil mi? Söyleyin??..

— Bu iki hakaret için de affınızı istirham ediyorum.

Trankavel dehşet verici sade bir ta vurla:

— Şimdi gidebilirsiniz, monsenyör dedi. Sizi affediyorum.

Bir kaç adım geri çekildi. O zaman Gaston başını kaldırdı ve Dük d'Anjunun gözelrinde, korkunç bir kinin ifadesini görerek müthiş bir düşman kazandığını anladı.

Gaston gırtlağını tahriş eden kin ve hiddet hıçkırığını güçlükle zabtederek devam etti:

— Şimdi anlatın, sizi bana kim gönderdi? Bana söyliyeceğiniz şeyler nedir??..

Trankavel kendi kendine şöyle dedi:

— Hele dur da sana deminki bakışını ödeteyim!

Ve Gastona hitaben:

— Monseyör, dedi. Beni size, birader iniz, majeste on üçüncü Lûi göndedi.

— Kral... Kral! Sizi bana mı gönderdi? Nasıl?.. Niçin?..

— Majesteleri sizi bu gece burada bulacağımı bildiği için, size bir teklif te bulunmağa beni memur etti. Bu çok acele bir şey, monsenyör... Kral cevabınızı bekliyor.

Gaston başının döndüğünü hissediyor, rüya görüp görmediğini kendi kendine soruyordu. Trankavelin gözleri ise neşe ile parlıyordu..

Gaston kekeliyerek sordu:

— Nedir bu teklif?..

— Kral hükûmdarlıkdan yorulmuş tur inzivaya çekilmek istiyor. Bunun için, sizden, tacını, tahtını, servetini, krallığını, tebalarını ve kendisiyle evlenceğiniz karısını almanızı rica ediyor, Krala ne cevap vereyim monsenyör?

Dük dehşetinden sendeliyerek mırıldandı:

— Her şeyi duymuş, mahvoldum!

Ve gözleriyle kaçacak bir kapı, bir delik aradı. Çünkü binanın dört taraftan sarılmış olduğunu zannediyordu.

Trankavel kılıncını yerden kaldırdı ve bu anda, Ornanonun, kılıncının kabzesiyle vurmağa başladığı kapıya dogru koşarak bu kapıyı ardına kadar açtı ve bağırdı:

— Mösyöler, işte monsenyör dük d'Anju kendisi derhal Luvr sarayına gitmek üzre hareket ediyor. Yol verin mösyolar, çünkü bu geçen nedamettir!

Suikastçilerin çehrelerini bir anda şaşkınlık, hayret, şüphe ve dehşet sardı. Bir saniye sapsarı kesilmiş olan ve titreyen Gastona baktılar. Vandom ve Burbon yekdigerine ümidsiz bir nazar atfettiler. Yalnız Ornano prensin yanına koştu ve ona alçak sesle bir şeyler söyledi:

Şaleyle Butvil hiddetle bağırdılar:

— Bize hıyanet edilmiştir.

Düşes dö Şevröz sanki kendisini celladа karşı korumak istiyormuş gibi, kraliçenin önüne atıldı.

Ornano bağırdı:

— Hayır, monsenyör ölünceiye kadar bizimle beraberdir.

Korkunç bir karışıklık oldu, korkunç sesler yükseldi:

— Öldürelim, bu casusu öldürelim!

Ve bu defa Thankavelin tekrar kasır galaşan ve pervane gibi dönen kılıncına rağmen, hep beraber, bütün kuvvetleriyle saldırdılar... Tam bu anda, Annais dö Lespar bir hamlede Trankavelin önüne atıldı ve bağırdı:

— İndirin kılıçlarınızı!..

Onun sesinde ve hareketlerinde bir şef hali vardı. Kılıçlar indi. Fontray, Büsyer, Şever ve Liverdan heyecan ve hayret içinde ürperiyorlardı Bu derin sükût içinde Aleksandr dö Burbonun sesi yükseldi:

— Matmazel bu gece erkeklere emirler vermeği hak ettiniz, çünkü, hayatınızı hepimiz için tehlikeye atacaksınız ve mademki, biz erkekler, bir kadının bize nümunei imtisal olmasını kabul ediyoruz, bu kadını, muvaffak olduğu veya hezimete uğradığı ana kadar âmir olarak telakki etmek mecburiyetindeyiz. Fakat dikkat edin bu adam...

Annais elini kaldırdı ve emin bir tavırla şöyle dedi:

— Ona kefalet ediyorum!..

Hepsi birden kılınclariyle genç kızı selâmladılar. Trankavel başını eğdi. İki yakıcı göz yaşı damlası kirpiklerinden sızdı ve hemen ayni zamanda hümmalı yanaklarının ateşinde tebahhur etti. Sonsuz saadetin ve ulvî gururun göz yaşları...

Annais ona sadece:

— Gelin mösyö.

Dedi ve kendisini bir zafer hayali gibi takip eden genç erkekle beraber büyük salona girdi. Annais'nin dört şövalyesi, çehreleri sapsarı kesilmiş bir halde bir köşede toplandılar ve Fontrey sordu:

— Hangimiz bu adamı öldüreceğiz?

XVI

RANDEVU

Annais dö Lespar halı ile ortülü olan masaya dogru yürüyerek bu masaya yaslandı. Mahiyetini anlamadığı bir hissin tesiri altında yapmış olduğu hareketinden adeta ürkmüştü. Trankavel onun önünde gözleri inmiş, sessiz duruyordu.

Annais ona:

— Mösyö, dedi. Bana öyle geliyor ki, sizin hakkınızda söylenmiş olan şeyler dogru değil..

Trankavel sadece cevap verdi:

— Evet, matmazel dogru değil.

— Şu halde dinleyin. Herşeyi duydunuz: Öbür gün, öğle üzeri, Sen Lâzarda, malûm evde bulunacağım. Ora da döğüşeceğimi biliyorsunuz, kime karşı olduğunu da biliyorsunuz...

Trankavel titrek bir sesle:

— Evet, dedi.

— Öbür gün öğle üzeri sizin de o evde bulunmanızı ve oraya yalnız gelmenizi rica ediyorum. Razi olur musunuz?

— Oaraya geldeceğim matmazel, öğle üzeri orada bulunacağım... Oraya yalnız geleceğim.

— Yemin edin...

Trankavel elini uzatarak:

— Yemin ediyorum, dedi.

Annais'in gözleri bir an parladı. Sonra bu parıltı söndü ve genç kız devam etti:

— Yapılacak düellonun şahidi olacağınıza yemin edin.

—Yemin ediyorum.

— Şerefiniz üzerine, adınız üzerine yemin edin, ki eğer mağlûp olursam, yerime geçecek ve birinizden biriniz ölünceye kadar malûm olan adamla döğüşeceksiniz.

— Her kesin hürmet göstermesini istediğim Trankavel adının şerefi üzerine yemin ediyorum ki, düellonuzda hazır bulunacağım ve siz mağlûp olursanız, yemin ediyorum ki, mevzubahs olan adam o evden sağ çıkmıyacaktır.

Annais göz kapaklarını güzel siyah gözleri üzerine indirid: Belki, hisettiği büyük sevinçi gizlemek istiyordu. Fakat göğsü heyecanla nip çıktı. Dudakları titredi...

— Mösyö dedi. Eğer ölmezsem Parise döneceğim. Buraya Monmartr kapısından veya Sen-Deni kapısından gireceğim. O zaman beni uzaktan tkamet-

TİYATRO SİNEMA

SİNEMALAR:

SARAY — BEYOĞLU
MELEK — Büyük çılgınlıklar
ÇİÇEK — Kocamın işi çok
SAKARYA — Asi generalin son emri ve Londra postası
SÜMER — Çin - Çin (Şanghayın yetimi)
FAN — Aleş gecesi
ALKAZAR — Manya Velevska ve Vicdan mücadelesi
YILDIZ — Posta soyguncuları ve Çin Londosun güreşi
SİR — Gör, işit, söyleme
SARAY — Bildirmemiktir.
ASRİ — Bildirmemiktir.
SANCAK — Bay Tekin meçhul diyarlarda
ZAFER — programmı bildirmemiştir
FERAH — Programmı bildirmemiştir
AZAR — İSTANBUL
— Son uçuş ve Yavrum
MİLLİ — Leylâklar açarken ve gangsterlerle karşı karşıya
HİLAL — Programmı bildirmemiştir
ALEMDAR — Yumruk kralı ve Çelik kale
HALK — Aşk terzihanesi
— Bildirmemiktir.
SÜREYYA — KADIKÖY
— Kitarlar çalarken

TİYATROLAR:

TEPEBAŞI DRAM KISMI
Bugün tatil günüdür
FRANSIZ TİYATROSUNDA
OPERET KISMI

Saat 20,30 da
İNTİKAM MAÇI
3 perde 2 tablu
ERTUĞRUL SADİ TEK
TİYATROSU

Bu gece Kadıköy (Süreyya) sinemasında
DONNANMA GECESİ
Vodvil 3 perde. Yazan Reşat Nuri Salı (Bakırköy)de çarşamba (Üsküdar)da
ŞEHZADEBAŞI
TİYATROSU

Bu gece 20,30 da Sanatkâr Naşid ve arkadaşları Küçük Semiha ve Mişel varyetesi.
KISMETİNDE OLANIN
KAŞIĞINDA ÇIKAR
Komedi 3 perde

İstanbu Levazım âmirliği Satınalma komisyonundan

Milli Müdafaa Vekâleti Eşya ve Techizat anbarının tamiri 23-12-937 Perşembe günü saat 14 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyonunda açık eksiltme ile yaptırılacaktır. Keşif bedeli 507 lira 60 kuruş, ilk teminatı 38 lira 7 kuruştur. Şartnamesi ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanuni belgelerile birlikte belli saatte komisyona gelmeleri. (317) (8207)

Birinci sınıf Operatör
DrA .CFER TAYYAR
Umumî cerrahî ve sinir, dimağ
Estetik cerrahisi mütehassısı
Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı
Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik "Yüz. meme, karın buruşuklukları„ Nisaiye ve doğum mütehassısı
Muayene: Sabahları 5 ten 8 e kadar
Mecaenen
öğleden sonra ücretlidir
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han No. 1 Telefon: 44086

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

33. Tümen birlikleri hayvanatı için 350.500 kilo yulaf vermeyi taahhüt eden üstenci nam ve hesabına 88500 kilo yulaf pazarlıkla satınalınacaktır. İhalesi 14 Birincikânun 937 Salı günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 5088 lira 75 kuruştur. İlk teminatı 382 liradır. İhaleyi müteakip kat'î teminatı alınacaktır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesikaları ile Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (8284)

Göz hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Muayenehanesini Taksim-Talimane Tarlabaşı Cad. *URFA* Apt. nına nakletmiştir. Tel: 41553
Pazardan maada hergün: Oğleden sonra saat ikiden altıya kadar

İstanbul sıhhî müesseseler satınalma komisyonu riyasetinden :

Eksiltmeye konulan iş: Matbah ve hastabakıcı odalarının üzerindeki tarasanın camekânla örtülmesi.
Keşif bedeli: 2282 lira 62 kuruş.
Muvakkat garanti: 171 lira 23 kuruş.

Haydarpaşa emrazı sariye hastanesinde yapılacak olan yukarda yazılı iş aşık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 15-12-937 Çarşamba günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğünde kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Mukavele, eksiltme Bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hulâsasiyle buna müteferri diğer evrak komisyonda görülebilir.

3 — İstekliler carî seneye ait Ticaret odası vesikasiyle 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte bu işe benzer 2000 liralık iş yaptığına dair nafia müdürlüğünden almış oldukları müteahhitlik vesikasiyle birlikte belli saatte komisyona gelmeleri. (8044)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli (33178) lira (20) kuruş olan (331,840) kilo ekmek, 28 Birincikânun 1937 tarihine raslıyan Salı günü saat 14 de kapalı zarf usulile alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Muvakkat teminat (2528) lira (87) kuruş olup, şartnamesi (169) kuruş mukabilinde komisyondan her gün alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan Komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (8231)

İstanbul Belediyesi ilânları

Şehrin muhtelif mahallerinde yaptırılacak 23 tane afiş lavhaları açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 2055 lira 62 kuruş bedel tahmin edilmiştir. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesikadan başka Fen işleri Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 154 lira 17 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 14. 12. 937 Salı günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (8123)

Mühim ilân

Devairi Resmiye, Mektep, Sinema, Tiyatro Gazino, Lokanta ve Kıraathane

Sayın Direktörlerin nazarı dikkatine :

Çakmakçılarda Küçük Yeni hanında 13 No. da her nevi hazır ve ısmarlama : Meşhur **DİNOS** Asrî sandalye koltuk, portmanto, portatif masalar ve sinema koltukları **SAĞLAM, GARANTİ** ve **REKABETSİZ FİYATLARLA** satılmaktadır. Avrupa hezaren sandalye 175 kuruştan ve koltuğu 275 kuruştan itibaren .
TOPTAN ve **PERAKENDE SATIŞ HER YERDE** **DİNOS MARKASINI ARAYINIZ. TLE: 23377**

Kendinizi üşütünce ...

Başvuracağınız ilk tedbir
GRİPİN
almak olmalıdır

GRİPİN

Soğuk algınlığına, baş nezlesine ve diğer nezlelere, gripe, kırgınlığa, üşütmekten mütevellit bütün ıstıraplara karşı bilhassa müessirdir

GRİPİN

En şiddetli baş ve diş ağrılarını derhal dindirir

GRİPİN

Bel, sinir, romatizma ağrılarında hararetle tavsiye edilmektedir.
İcabında günde üç kaşe alınabilir
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız

DOKTOR
Necaettin Atasagun
Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâle li tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız. Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

HABER ilân tarifesi

İlân sayfalarında santimi	40	Kr.
Resmî ilânlar	30	„
Dördüncü sayfada	100	„
Üç ve ikinci sayfalarda	200	„
Birinci sayfada	400	„
Başlık ilânlar	500	„

Ticarî mahiyeti haiz olmıyan küçük ilânlar 20 kelimelik beş defası 120 kuruştur. Eskiden mukavelesi olan müşterilerimizin mukaveleleri müddetince fark alınmaz. Uzun müddet devamlı ilânlar tenzilâta tâbidir. İlân vermek hususunda yalnız ve münhasıran VAKIT YURDU altındaki *Kemalettin İren* ilân bürosuna müracaat edilmelidir.

Telefon: İstanbul. 20335

Nafıa Vekâletinden :

15—1—938 cumartesi günü saat 10.30 da Ankarada Nafıa Vekâleti malzeme eksiltme komisyonu odasında 2730 lira muhammen bedelli 21.000 adet telgraf fincanının açık eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 204.75 liradır.

Bu işe aid şartname ve sair evrak Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin 15—1—938 cumartesi günü saat 10.30da Komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. (4404) (8061)

Istanbul Nafıa Müdürlüğünden

22. 12. 937 Çarşamba günü saat 16 da İstanbulda Nafia Müdürlüğünde (2498,85) lira keşif bedelli İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü yanında yapılacak sığınak inşaati açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri Genel, Hususî ve fennî, proje, keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (188) liradır.

İsteklilerin en az (2000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Nafia Müdürlüğünden yazılmış Ehliyet ve Ticaret Odası vesikalarile gelmeleri. (8091)

İstanbul sıhhî müesseseler artırma ve eksiltme komisyonundan :

Haydarpaşa Numune hastanesinin dahilî hastalıklar servisi için lâzım olan 45 kalem âlât ve malzeme açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 15. 12. 937 Çarşamba günü saat 14,30 da Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: 632 lira 20 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 47 lira 48 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (8043)

İstanbul sıhhî müesseseler artırma ve eksiltme komisyonundan :

Bakırköy Emrazı Akliye Asabiye Hastanesine lâzım ilan 1500 takım Aba Hasta elbisesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünde kurulu komisyonda 15. 12. 937 Çarşamba günü saat 15,30 da yapılacaktır.

2 — Muhammen Fiat: Beher takım elbise için 450 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 506 lira 25 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve nümuneyi hergün Komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler Carî seneye aid Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya Banka mektubu ile birlikte tekliflerini havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel Komiyona vermeleri. (8042)

TEDAVÜLDEN ÇEKİLEN PARANIZ HİÇBİR CİHETLE SİZİ İLERLETMEZ.
ONU BANKAYA YATIRINIZ
HER TÜRLÜ İZAHATI GİŞELERİMİZDEN ALINIZ
HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.
KARAKÖY. PALAS ALALEMCİ HAN

20335
GAZETEMİZE VERECEĞİNİZ İLÂNLAR VE İLÂN İŞLERİNİZ İÇİN BU NUMARAYA TELEFON EDİNİZ:
Adres: İstanbul AnkaraCaddesi
VAKIT Yurdu altında No: 105
Telefon: 20335

Kazanan numaralar

40.000 Lira kazanan 37244

Kırk dörtle biten bütün biletler ikişer lira amorti alırlar.

15.000 Lira kazanan 18806

Sonları (06) ile biten numaralar ikşer lra amort alacaklar.

12.000 Lira kazanan 10091

3.000 Lira kazanan 5724

1.000 Lira kazanan

29723 5983

500 lira kazanarlar

20210 28528 22473 12140

200 lira kazananlar

11282 10275 8196 21168 34748 25319
33094 10022 4678 30141 24285 9842
7078 25011 19711 24463 16221
12167 23029 29557 22906 20228 39786
11770 29305 24385 8843 15056
2509 16830 35485 13279 28268 1755
24995 3727 11293 20078 22473 6734
1532 36989 36195 20483 38684 35889
36131 35108 36597 37197 6759 20854
21356 8924 9551
23600 14040 21411 13418 36880 4072
14302 15466

100 lira kazananlar

21097 25140 9289 28123 8754 39543
3729210 228 13031 16375 14809 14554
39661 24064 15553 31263 170 2309
25536 37788 6107 35226 13903
30677 28831 39726 4321 9647 32652
3668 19863 26460 3455 7824
1612 14505 20192 27057 36167 16896
34363 10782 12591 6075 8511 8199

50 lira kazananlar

21240 37975 7563 37678 10534 31135
21723 9142 34573 12360 24357 18264
25778 7957 35657 37395 12773 7696
11862 23315 28042 1140 37787 39492
27632 20352 16679
7330 36757 12434 4607 24417 39334
26262 19455 4921 21019 7384 11288
22698 13140 36676 1525 30226 12400
28908 27356 29906 16293 23489 12910
39539 19028 39541 36245 3510 12027
4461 22948 35973 31776 16198 4948
35618 28713 38075 35073 14879 12947
35214 39310 12861 38396 29865 35020
28754 2274 16776 10350 33536 31722
4774 7666 12147 4104 32285 19255
10344 7191 11421 34265 7779 4592
23652 23447 25052 17667 11961 18483
26985 35172 29310 21811 17811 17185
29882 34607 5191 22607 30448 26765
25791 16473 36125 27662 10324 31381
215 35226 13903
26048 14383 10176 8409 18113 21868
12278 28239 20629 12565 28300 15112
16533 659 2342 30918 33976 31114
33632 3262 6430 35828 20976 28916
32771

30 lira kazananlar

18980 14533 1825 6849 29781 29460
26309 13823 15920 6423 29201 28134

inkıbaz, Hazımsızlığı
MİDE
Ekşilik ve yanmalarını

MAZON
Meyva Tozu giderir

MİDE ve barsakları alıştırmaz. İçilmesi lâtif, tesiri kolay, ve mülâyimdir. Yerini hiç bir mümasil müstahzar tutamaz. MAZON isim, HOROZ markasına dikkat. Deposu: MAZON ve BOTON ecza deposu. İstanbul yeni Postahane arkasında No: 47.

KUŞ TÜYU

Uzun kış gecelerinde bize rahat uyku veren yastık, şilte ve yorganlariyle en iyi bir dostumuzdur. Memur, işçi herkes yalnız 1 lira ile bir yastık edinebilir ve yorgun dimağını dinlendirir. Fabrika ve deposu İstanbulda Çakmakçılar Sandalyeciler sokak Ömer Balioğlu, T. L. 23027. Satış yerleri: Bevoğlunda ve Ankarada Yerli Mallar Pazarlarıdır.

Arada büyük fark var

Pertev Çocuk Pudrası: şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklid edilememiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk cildleri için hazırlanmış olması ve terkibinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman, vücutlu, bazı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudün iltivalarında ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

ONU DİĞER ADİ *(TALK PUDRA)* ları ile karıştırmayınız.

Havalar soğudu
Dikkat ediniz
Ufak bir kırıklık hisseder etmez derhal bir kaşe

SEFALİN

Nezle - Grip - Diş - Baş
Romatizma ve bütün ağrıları derhal geçirir

Eczanelerden 1 lik ve 12 lik ambalâjlarını ısrarla arayınız. Taklitlerinden sakınınız.

25018 24542 29231 11898 36476 24982
27162 4348 28437 7146 39026 31912
33971 32461 5178 15362 36388 32555
12675 39684 2512 32166 3627 16798
816 15626 11414 7026 9360 8428
18915 13304 36871 35573 5070 20698
3993 34988 8149 11364 36938 25197
31202 896 19754 13845 28069 39778
32099 25094 12531 22511 18245 37561
25697 16573 33027 37253 31870 10651
1980 32429 15711 23684 2641 6787
4826 2836 29631 24219 32923 37486
8401 36291 24343 19151 12444 10472
28219 35926 39464 15243 3379 7620
37576 30349 16668 6702 22650 7907
21232 30327 13395 11545 23204 8148
37478 13206 225 9363 4065 29164
28150 7723 39433 14629 14322 23739
30549 15360 26474 9240 16396 31319
19717 30273 14509 3890 14167 38679
3672 32408 21497 33091 2980 25441
24531 5524 16433 28075 16331 20799
13878 6105 24324 26218 18178 21461
20936 18338 18851 12537 11675 9018
3000 20650 38465 19679 5141 31367
18791 9856 5982 8524 19269 5838
20037 22664 9940 13854 20661 30592
23822 37434 22175 39445 20624 34154
3758 17823 39669 11618 18567 23552
16594 411 6245 27166 16512 19809
7955 17017 10216 10308 24446 35611
9809 2212 39731 27319 30064 14003
14421 5382 33436 33368 20893 29987
23524 432 13644 35885 4541 9804
21071 19643 35368 38559 21925 8271
35224 39829 36057 11049 7445 11852
4889 8495 9628 1722 13105 33024
19291 2412 22771 15824 35013 30949
34863 39184 7333 22980 10980 4066
6098 38011 10760 30836 12785 9736
17670 32912 14230 23589 10788 26184
39293 38700 23494 3840 22612 20108
29659 31011 15624 22719 35692 31097
6465 8277 1644 17770 21138 4546

10.000 Lira kazanan 922

20 bin liralık mükâfat. Beher numara beşir yüz lira alacaktır.

1581 11264 22568 24364 10211 20185
6012 17328 4692 28472 29387 17228
17563 7345 16661 3128 29500 10033
19738 22877 10210 30056 27341 28065
34708 28290 14524 27414 18539 30039
34708 28290 14524 27414 18539 30066
12771 12560 29015 2517 5660 21987
34492 29133 3803 29203 .

SAÇ BAKIMI
Güzelliğin en birinci şartıdır.

Petrol Nizam
Kepekleri ve saç köklerini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilâçtır.

Dr. İhsan Sami
BAKTEİYOLOJİ LABORATUVARI
Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ültarmikroskopi, kan. da üre, şeker, Klorür kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 113 Tel.: 20981

Satılık piyano
Alman markalı az kullanılmış mükemmel bir piyano içi demir, telleri çapraz, ucuz satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Aynalıçeşme Emin cami apartımanında 63/3. Saat 1 den akşama kadar. (V. P. 1996)

40 usta namzedi yetiştirilecek

Malatya Bez ve Iplik fabrikası Türk Anonim Şirketi Müdürlüğünden:

1 — Kurulmakta olan Malatya Bez ve İplik fabrikamız için Sümer Bank Kayseri Bez fabrikasındaki kursda usta namzetleri yetiştirileceğinden aşağıda yazılı şeraiti haiz olanların müracaatları
a) Sanat mektepleri mezunu olmak.
b) Askerlik vazifesini ifa etmiş olmak.
c) İlel ve marazdan salim olmak.
d) Sinni otuz beşi geçmemiş bulunmak.
e) Muteber kefil gösterebilmek .
2 — Kursdaki tahsil ve staj devresi sekiz ay devam edecek ve bu devre zarfında namzetlere iaşe ve ibate masrafları kendilerine ait olmak üzere yüz elli kuruş yevmiye verilecektir. Kursu muvaffakıyetle ikmal edenler muvaffakıyetlerine ve işde gösterecekleri iktidara göre yevmiye ikiliradan az olmamak şartiyle gündelik veya aylıkla şirketimiz fabrikalarında istihdam olunacaktır.
3 — Müracatlar, 15 Birincikânun 1937 tarihine kadar Ankarada şirket merkezine tahriren yapılmalı, müracaat mektuplarına aşağıdaki vesaik lef edilmeli ve gösterilecek kefilin isim, meslek ve muvazzah adresi işaret edilmelidir.
a) Hüviyet cüzdanı veya sureti.
b) Askerlik terhis tezkeresi.
c) Sıhhat raporu.
d) Hüsnühal varakası
e) Mektep şehadetnamesi
f) Çalıştığı yerlerden aldığı vesika suretleri.
g) Dört vesika fotoğrafı.